

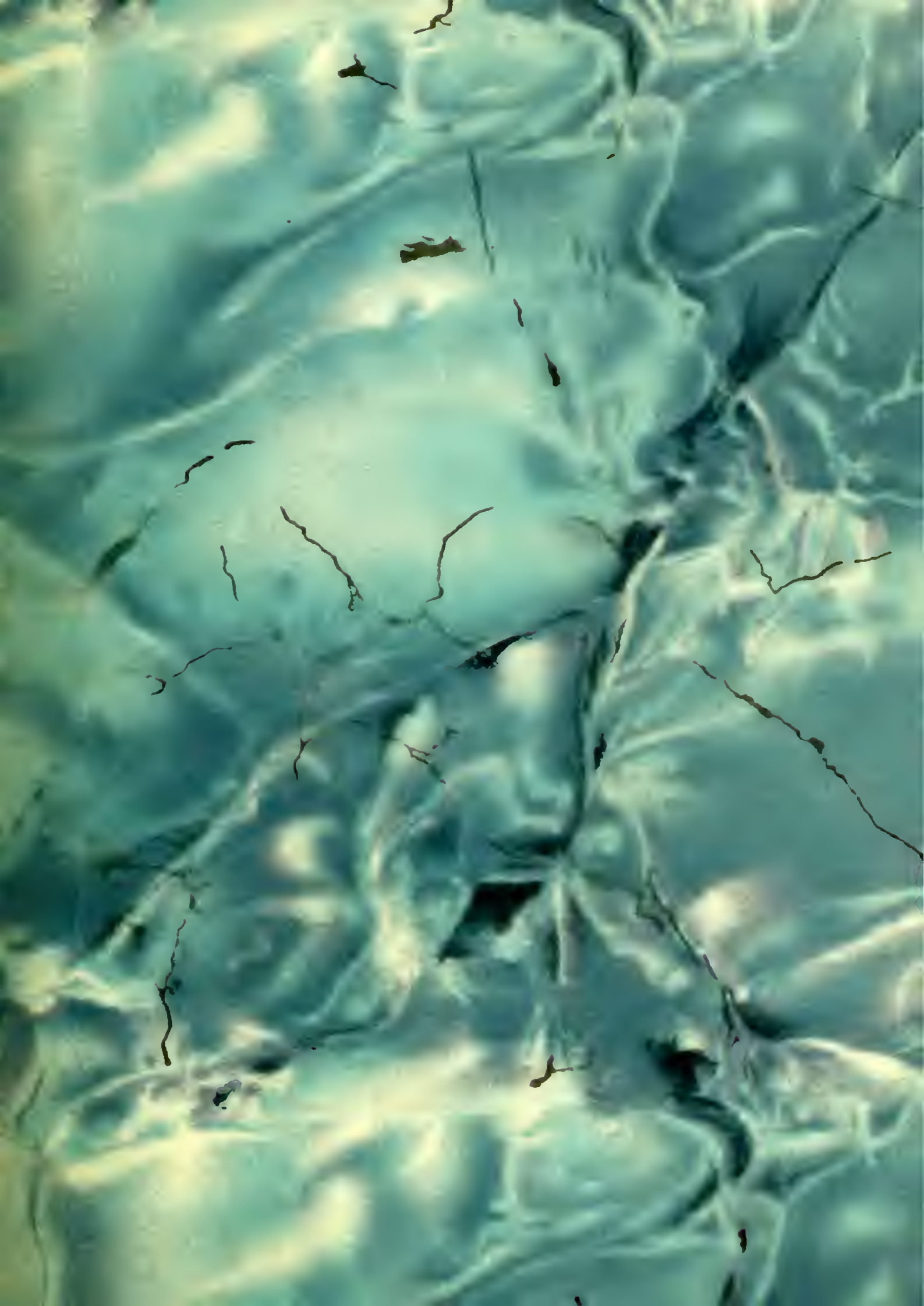
3 1761 07033021 2

5níoṁarċa na n-Aspol.

BS
2624
I7
074
1921

From the Library
of
PÁDRAIG Ó BROIN

Gníon irle

GNÍOMARŢA NA h-ASPOL.

AN T-ACAIR PEADAR UA LAOĞAIRE
CANONAC, S.p.

o'aisirig 1a0 ó laim na Vulgata ;

agus do breicig

AN T-ACAIR SCARÓID Ó NUALLÁIN, M.A.,

1a0 i gcomparáid leis an ngréigis agus

leis na h-aisirigí ar a bfuil veigmeas

na h-Casailse.

Táid nótaí agus tagartha leó.

GRÚN AGUS Ó NUALLÁIN, TEOR

imbaité áta cliait :: imbeal feirste

i gcoraig :: i bportláirge

B3

2624

I7070

221

Nihil Obstat:

GIRALDUS O'NOLAN,

Censor Theol. Deput.

Imprimi potest:

✠ EDUARDUS,

Archiep Dublinen.,

Hiberniae Primas.

Dublina, die 8 Dec. 1921,

Festo Immac. Concept.

FOGARCAR SAC CEART AR COSNAM.

ḡNÍOMARTĀ NA N-ASPOL

“ḡNíomartā na n-Aspol” an ainim atá ar an leabhar go ó curac ainmne na h-Eagailre, ac ní ceart a mear, ar ran, sup reanadair é ar an obair a deir na h-Aspoil. Do rḡairead na h-Aspoil ar fuair tiorat an tomain agur bí an obair a deineadar go fada fánac rḡairite ó céile. ní’l ra leabhar go ac tuairisḡ, ḡearr ar conur a curruigeat ar an eaglaír do cur ar bun. Tá cur de feanmóiniú deodar naomta curta rior ra óa cáibitioil óeas atá ar curac. 1r é lúcar soirḡealaithe do rḡriob é, agur 1r i nḡréisr do rḡriob ré é. Curruigeann an reanair atá ann ag deargadail ḡriort ar oḡigeanna agur rḡadann ré timpall na bliana trí ríio a trí, .i. 1r tuairisḡ ḡearr ar an eaglaír é ar fead deic mbliana ríio.

CÁIBITIOIL I.

Deargadail ḡriort. Maiciar óa toḡad i n-inead iúóair.

Do deinear an céad cáinnt, a ceopiluir, ar na 1
neitib go léir a curruis íora ar óeannam agur ar
ceasars, go oí an lá nar deargadail é tar éir 2
a aiteanta tabairt do rna h-Aspolair a tois ré, trío
an Spiorait Naom.

Agur tar éir é féin a cairbedint beó oóib i nḡiair 3
a páire, le móran dearbuite, i ḡcaiteam óacat lá,
’ḡa tabairt féin le feirḡint oóib agur ag labairt
leó ar riḡeacat Dé.

Agur o’it ré bia ’n-a oteannta 1 agur o’orruis 4
ré oóib ḡan imteacat a’ lerúralem ac fanmairt le
ḡeallmairt an atar, an ḡeallmairt, (ar feirean) 2 a
cloireadair ó m’ beal-ra: Sup deir eóin bairte le 3
n-uirḡe ac go nóeannar ríbre do bairte leir an
Spiorait Naom lairtis de beasán laetanta. Agur 6

¹ Lúc. xxiv. 49; eóin xiv. 26.

² Maic. iii. 11; Marc. i. 8; Lúc. iii. 16 eóin i. 20.

- an méio a bī i bfočair a céile díob do cuireadar
ceirt cuige agus tubadar: A tigeanna, an ra
n-aimeirí seo a tabairfáir an nígéad tair n-air o'irraél?
7 Ac tubairt ré leo: Ní n-agsaibíre atá fíor o'fáíl
ar na n-aimeirí 'ná ar na tráctanaib a éimead an
8 t-atair fé n-a cómadt féin. ¹ Ac glacfaid sib neart
an Spioraio Naomh as túirliocan ionaib, ² agus beir
sib i nbúr luét fiaðnaíre díomra i n-Ierúsaleim agus
i n-Iudéa go léir agus i Samaría, agus go n-imeall
an domain ar fad.
- 9 Agus nuair a bī an éainnt rín fáidte aise do tógad
ruar é or cómaid a rúl agus do glac riamall ar
10 a raðarc é. Agus an fáid a díodar as féadaint
air agus é as imtead ruar ar neam, féad, bī
beirt fear 'n-a fearam 'n-a n-aice agus éadac geal
11 orca, agus tubadar: A feara Sáliliaca, cad
ab áil lib i nbúr fearam as féadaint ruar cun neime?
Íora ro atá tógta ruar ar neam uaid, tiocfaid fé ar
an gcuma gcéadna, fé mar a conacabair as dul ruar
ar neam é.
- 12 Anrao do táadair tair n-air go Ierúsaleim ó'n
gcnuc ar a dtugtar Olivet, cnoc atá i nGiorraet
13 riuabál lae rabboide do Ierúsaleim. Agus nuair a
táadair irtead cuadar ruar go dtí an reómra uac-
tárac mar a raib beadar agus éoin as fanmáint, agus
Séamur agus Ainríar, Pilib agus Tomár, Bapto-
maeur agus Maiciú, Séamur Alpéir agus Simón
14 Sélotér agus Iúdár mac Séamuir. Díodar ran go léir
as leanmáint do coil a céile i n-úrnuighe mar don
leir na mnáib agus le Muire Máctair Íora agus le
n-a bpráitrib.
- 15 Inr na laetib rín o'eirig beadar amearg na
mbpráitíre agus tubairt fé, (agus bī timpall le céad
16 agus fice duine cruinnighe ann): A feara, a bpráitíre,
ní foláir cómlíonad an Scríptúra do tairgair an
Spioraio Naomh tré béal Dáibíro ³ i tdaob Iúdair, an
17 fear a tpeóruig an muinntir a gáib Íora, an fear a
h áirímead orainne agus go raib páirt aise ra t-reirbír

¹ *Infra* ii. 2.   ² Lúc. xxiv. 28.   ³ Salm. xl. 10; eóin xiii. 18.

reo. ¹ Do fuaip an fear ran talam le tuarparual 18
 a bpoč-žnim, ašur do cpočad é ašur do ržoilc aip
 'n-a lár ašur do tuit na h-inni žo léir amad ar. Ašur 19
 táinīs fīor an nīō rin o'á bfuil de oaoine i n-lerú-
 ralem, i otreō žur tužad ar an bpaipc rin, 'n-a otean-
 žain rin, "naceloama," ré rin; páipc na folā Ašur 20
 tá ržriobta i leabap na Salm: ² "Deintear pápac
 o'á n-ait cōmnuižte, ašur ná bioō tuine a oéanpāiō
 cōmnuižte ann," ašur, ³ "Tuztar a cataoip earbois
 do tuine eile." Nī folāip o'á bpiž rin, ar na fear 21
 aib reo atā i žcōmluadap linne i žcaiteam na h-aim-
 rīpe žo léir 'na paib an Tižearna ūora irtead ašur
 amad i n-ār mearž, aš turnú ó'n mbairte a oein 22
 Eōin žo oti an lá do tōžad ruar uainn é, tuine acu
 ran do beit i n'finné ar a aiprižte i n-aonpēadct linne.

Anran do pōcapuižtar ar beipt, ar ūorep ar a 23
 otužti baprabap ašur žo mba pōoinne oō lūrtur.
 ašur ar māitīar. Ašur oeineadap ūpnuižte ašur 24
 ouōpādar: Oéinre, a Tižearna, ó'r ašat atā fīor
 cpoide žad tuine, a tairbeāint cia'cu o'e'n beipt reo
 ip poža leat, Cui žo nžlacpāō ré an t-inead reipōire 25
 ašur arpolacta ro do caili lūōār, ionur žo pažad
 ré i n' ait féin. Anran do cuireadap ar cpannaib 26
 oōib é, ašur do tuit an cpann ar māitīar ašur do
 h-āipimead é i oteannta an aoinne-oéaž arpol.

CAIBIŌIOL II.

An Spioraido naoih oá žlacad aš na oeižriobulāib. An
 cpeanmōin a žuž pēadap uaiō o'o'n pōbul. Cpaibteadct na
 nōaoine do žlac an cpeioeam ar otūip.

Ašur nuair a cpiōcnuīžead laetanta na Cingcīpe 1
 bioōap žo léir i n-aonpēadct i n-aon ait amāin, Ašur 2
 táinīs žo h-obann fuaim ó neam māi bead fuaim
 žaoite mōipe aš teadct ašur do lion ré ar pāō an tiž
 'na paōōap 'n-a puiōe. Ašur do tairbeānad oōib 3
 māi bead teanžtāca teine ašur iad oeižilte, ašur

¹ māit. xxvii. 7.

² Salm. lxxviii. 26.

⁴ Salm. cviii. 8.

- 4 DO fuitó ré ar gac tuine acu, ¹ agus do líonadh
 1ad go léir de'n Spioraid Naoim agus éomadar ar
 labhairt i dteangtacaib iolartha, fé mar a tug an
 Spioraid Naoim dóib labhairt.
- 5 agus bí 'n-a gcómnuiúe i n-Ierúsaleim lúdaigh,
 6 daoine diatha ar gac náiriún fé'n rpeir. agus nuair
 a leat an rgeal ran do éruinniú na daoine agus bí
 meapatal aighe oirta, mar d'airis gac tuine acu a
 7 teanga féin acu-ran dá labhairt. agus bí uachtár
 oirta go léir agus 1ad as déanam iongna, agus
 deiridí: féad, nác Sairiliais 1ad ran go léir
 8 atá as cainnt? agus conur a tárla gur airis
 gac tuine asainne a teanga dúcair féin ionar tógadh
 9 é? páirtaigh agus médaigh agus elamitigh, agus
 luict cónnuighe mēropotāmia, lúdaea agus capa-
 10 dócia, pontuir agus ária, pūigia agus pampilia,
 na h-Éigipte agus na scrioc ran libia atá timpall
 11 ar éiréné, agus daoine iarda d'n Róim, lúdaigh leir
 agus pproeilicigh, creiteada agus arabais; d'airis-
 eamair 1ad as labhairt i n-ár dteangtacaib féin ar
 12 oibredaib iongantaca Dé. agus bí uachtár oirta go
 léir agus 1ad as déanam iongna agus deiridí le n-a
 13 céile: Cad é reo mar obair? agus bí tuille acu as
 déanam masair agus deiridí: lán d'fion nua atáir
 ríad ran.
- 14 Anran d'eirigh peadar 'n-a fearam, agus an t-doinne
 déas taoib leir, agus d'áruis ré a glór agus do
 labhair fé leó: A feara lúada agus ríbre go léir,
 a luict cónnuighe Ierúsaleim, bíod 'fior asair an
 méir reo, agus glacair i n-búr scluaraib mo cainnt!
- 15 Mar ní h-ar meirge atáir ríad ro, mar ir dóig libre,
 16 óir ní'l tagairte ac an trímá d'ráit de'n lá. ac ríodé
 17 an ní d'oubrá d'béal an fáir ² 16él: " agus tiocair
 inr na laetib déanada, d'eir an Tigearna, doirtead
 ar mo Spioraid ar gac feoil, agus déanair búir
 sclann mac agus búir sclann inSean carthairead,
 agus cíofir búir búr óga airlingí, agus déanair

¹ mat. iii. 11; marc. i. 8; lúc. iii. 16; eóin vii. 39;

Supra i. 8; *Infra* 16 agus xix. 6.

² 16él ii. 28; íráir xlv. 3.

- labhairt go dāna lib i tacaob an pācmaire Dáibio, ¹ go
 bfuil ré marb, curta, agus go bfuil a uais i n-ár
 30 mearṡ go tci an lá atá inoiu ann. Fáir ab ead é
 agus bí 'fior aise ²sur dearbhuig Dia dó go ruidreab
 31 don de riol a ámann 'n-a cátaoir, agus do connaic
 ré roim ré airéirige Críort agus do labhair ré air,
³ nár fágaó i n-irreann é agus ná feacaíó a cuio feola
 32 truailliú. Do tós Dia ruar airir an t-íora ro, agus
 33 ir finnité rinne go léir air rin. Do tósab ruar é,
 o'á bñig rin, ar dearláim Dé agus do réir mar a
 ruair ré ó'n átair an ḡeallamaint i tacaob an Spioraio
 Naomh, do doirt ré amac é reo, agus cionn ribre é agus
 34 airígeann rib é. Óir níor cuair Dáibio ruar ar
 neam; ac veir ré féin: ⁴ "Dubhairt an Tigearna le
 35 m'Tigearna: Suid ar mo veir, go ḡcuiread do
 36 namair mar taca fé o'coraib." Bíob a fíor o'á bñig
 rin, go dearbta as ḡac teaglac i n-irraél, íora ro
 a deimeabaire a tárnáil ar éoir, sur dein Dia
 Tigearna de agus Críort.
- 37 Nuair airígeadair an méir rin táinig aitreacair orca
 agus dubradair le peadair agus leir na h-arpoil eile:
 38 a feara, a bñáitre, cad tá le déanamh asainn? agus
 dubhairt peadair leó: Déinib, ar reirean, aitreige,
 agus glacaó ḡac duine asuib bairte i n-ainim íora
 Críort, ionur go maicrí búir bpeacáí o'aoib, agus
 anran glacfaíó rib tabairtar an Spioraio Naomh.
- 39 Óir ir o'aoibre agus o'búir rliocó an ḡeallamaint,
 agus do rna o'aoine go léir atá i ḡcén, pé air go
 40 nglaoófaíó ar o-Tigearna Dia. agus le móran eile
 focal bí ré as deimniú' o'óib agus as tatant orca,
 agus deiread ré: Cimeadair rib féin raor ó'n rliocó
 41 airmlearta ro. Anran, an muinntir a ḡlac a cōmraó
 do bairteaó iad, agus do glacaó an lá ran cimpall
 trí míle duine.
- 42 agus bíodar fearamác do teagarṡ na n-Arpol, agus
 i ḡcumann an *aráin do búire, agus inr na h-úrnuighe
 43 agus do cuiread eagla ar an uile duine; agus do

¹ 3 Ríg. ii. 10.² Salm. cxxxi. 11.³ Salm. xv. 10; *Infra* xiii. 35.⁴ Salm. cix. 1.

* i nglacó an cuirp aomta.

veineað móran eile mīrbúiltí aḡur rōluītí tṛé rna
 n-ārpoil i n-lepūralem, aḡur bī eaḡla mōr ar na
 ṽaoine ḡo léir. Aḡur ḡac ar ēreio ḡíōṽar i ḡpōcār 44
 a céile aḡur ḡac nīṽ coitcīan acu. 'Oo ḡíōlaīōīr amac 45
 a realḡar aḡur a maoin aḡur ṽo rāinnīōīr é ar an
 mbuīṽin ḡo léir fé mar a ḡíōṽ ḡáṽ aḡ doinne leir.
 Aḡur ṽ'fanarīōīr ṽo tōil a céile ra teampul ḡac lá, 46
 aḡur aḡ bṛīre arāin ó tīḡ ḡo tīḡ, ṽo cāitīōīr a ḡcuīo
 bīṽ i n-ātar aḡur i *n-aoine cṛíoīde, aḡur iad aḡ 47
 molaṽ 'Oé aḡur bāīṽ aḡ na ṽaoine ḡo léir leṽ. Aḡur
 bī an Tīḡearna, i n-aḡarṽ an lae, aḡ méarū na buīṽne
 a bī le rāḡáil.

CAIBÍDÍOL III.

an mīrbúilt a veineað ar an ḡreap a bī bacac, tṛé n-ar
 h iompūḡeac a lān.

Aḡur bī rearṽar aḡur Eōin aḡ ṽul ruar ra teampul 1
 cun ūrnuīḡte an naomṽ tṛāt. Aḡur bī ṽuine āīrīte 2
 a bī 'n-a māīrtīneac ó ḡpoinn a mātar, aḡur ḡītear
 'ḡā iompar. 'Oo curcī ḡac lá é aḡ ḡeata an teampul,
 aḡ an nḡeata ar a ṽcuḡcī an ḡeata āluinn, ionur ḡo
 n-īarṛarṽ ré ṽéīrc ar an muinnṽīr a ḡeac aḡ ṽul īrteac
 ra teampul. Connaic ré rearṽar aḡur Eōin aḡur iad 3
 cun ṽul īrteac aḡur ṽ'īarṛ ré orṽa ṽéīrc a tādāīrc
 ṽó. 'O'féac rearṽar āīr, āmṽac, mar don le n-Eōin, 4
 aḡur ṽuḡāīrc ré leir: féac orāinn. 'O'féac reīrean 5
 orṽa aḡ rūil ḡo ḡraḡarṽ re ruṽ éīḡin uata. 'Oḡāīrc 6
 rearṽar: Nī'l āīrḡeac aḡam ná ór, ac an nīṽ acā
 aḡam ḡeīrīnī ṽuīc é. i n-āīnīm īora Cṛíoīrc Narapeīc
 eīrīḡ aḡur rīuḡlūīḡ; aḡur ṽo ruḡ ré ar lāīm ḡeīr āīr 7
 aḡur tōḡ ré ruar é, aḡur ṽo cṛuadār a tṛoīḡte aḡur
 a ḡuinn lāīrṽeac. Aḡur bī ré aḡ léīmṛīḡ aḡur aḡ 8
 rearṽam aḡur aḡ rīuḡal, aḡur cūarṽ ré i n-āonṽeacṽ
 leṽ īrteac ra teampul aḡur é aḡ rīuḡal aḡur aḡ
 léīmṛīḡ aḡur aḡ molaṽ 'Oé. Aḡur connaic na ṽaoine 9
 ḡo léir é aḡ rīuḡal aḡur aḡ molaṽ 'Oé. Aḡur ṽ'āīc- 10

* aoine, .i. *simplicitas*, ón ḡpocal "don."

- níshóar é, sur b'é an fear é a b'lo' 'n-a fuid'e as seata áluinn an teampuil as lo'is na de'arca, asur bíod'ar lán o'ion'na asur o'allta'ct i o'caob' ar tárla o'd.
- 11 Asur bí s'reim aise 'á cimeá'o ar p'eod'ar asur ar eóin, asur cónnaic na daoine é asur baili'shod'ar cimpall ar an mbeirt as an b'póirre ar a o'cu'star p'óirre Salomóin, asur uac'bár o'rt'a.
- 12 Asur do cónnaic p'eod'ar iad asur o'f'reas'dair ré an pobul: A feara I'raél, ca'o ab aíl lib as o'éanam' ion'na de reo, ná as f'eac'a'nt o'paine c'óm maic asur o'á mba le n-ár neart féin nú le n-ár s'cóm'a'ct
- 13 féin a cuir'f'ím'ir an duine reo as riubal? Oia Ábraham asur Oia I'raac asur Oia Iácóib, Oia ár rín'f'ear, a cu's s'lóir'e o'á m'ac íora, an té a o'einea-bairre a b'ra'c asur do f'éana'o i lá'tair p'iláit, asur
- 14 eir'ean as tabairt f'aor'b'reite air. ¹ Do f'éana'bair an t-Don Naom'ta f'ior'aonta asur o'iar'ra'bair an
- 15 mar'b'tóir a tabairt o'aoib, asur cuir'eabair cun báir ú'shod'ar na bea'ta; ac do c'ós Oia ó r'na maib é,
- 16 asur ir f'innite rinne ar an n'í'o rin. Asur de b'arr c'reioim i n'ainim rin, an duine reo a c'ionn rib asur o'ait'ní'seann rib, do neartuig a ainim é, asur cu's an c'reioeam a t'asann uair an r'lánú c'rioc'nui'ste rin acá or c'ómair b'úr r'úl go léir.
- 17 Ac anoir, a b'ráit're, tá 'f'ior asam sur t're aineó'lu'p
- 18 a o'einea'bair é, ar nó'r b'úr n-uac'tar'án. Asur do c'óm'li'on Oia an n'í'o a tar'sair ré t're b'ealaib na
- 19 b'ráib go léir, go no'éanf'a'o a C'riort f'ulang. Oéim'o aic'rí'se o'á b'ri's rin, asur iompui'si'o, ionur go mbuail'f'i
- 20 amac b'úr b'p'eac'aí, i o't'reo, nuair a tioc'f'aib na t'rá'tana f'aoirim a' lá'tair an Tí'searna, go s'cuir'f'i'o ré uair an t-é rin a c'raob'r'saoileao o'aoib, íora
- 21 C'riort, An t-é 'nar o'ual na f'lacair 's'á s'lacao go o'c'i teac't na o't'rá't 'na s'cuir'f'ar s'ac n'í'o 'n-a p'io'ct féin air'ir, mar a labair Oia t're b'eal a f'aib naom'ta
- 22 ó t'urac an t'rao'sail. Oir o'ubairt Maoir: ² C'ós'f'aib an Tí'searna, b'úr n'Oia, f'aib cú'saib, duine o'b'úr mb'ráit'rib féin mar mire, éir't'rib rib leir in' s'ac n'í'o,

¹ Mat. xxvii. 20; Marc. xv. 11; Lúc. xxiii. 18; eóin xviii. 40.

² Deut. xviii. 15.

pé ruo a labarfaio pé lib. Agus beio ro, ʒac don 23
 uine ná h-éirctio leir an bfaio rin ioeofar ar an
 bprobul é. Agus na faioe ʒo léir a labair, ó Samuél 24
 anuar, do tarʒaireaduar na laetanta ran. Ir ribre 25
 clann na bfaio agus clann na connarta a dein Dia
 le n-ár n-aicreacaió nuair a tubairt pé le h-Ábra-
 ham : ¹ “ Agus do fíolra iread do beannófar clanna
 an domain ʒo léir.” Cúʒaibre ar ucúir, cun ríó a 26
 beannú, iread cuir Dia a mac, nuair a tós pé ruar é,
 ionur ʒo n-iompócaó ʒac uine é féin ó n-a óro-
 hearcaio.

CAIBIOIOL IV.

ʒabáil peadair agus eóin. a rearmact. an eaglaio ná
 méadó.

Agus an faio a biovar aʒ cainnt leir na daoine 1
 cáinʒ na raʒairt agus oificeac an teampuil agus
 na Saoduiciniʒ. Agus doilʒiof ortá toirʒ iad 2
 a beit aʒ teʒarʒ an pobuil agus aʒ cnaobʒʒaoile
 na h-aireiriʒe ó rna maio 1 n-íora. Agus cuireaduar 3
 a lámá ortá agus cuireaduar i bpríofún iad ʒo maioin
 lár n-a máireac, óir bí pé n-a tráctnóna an uair rin.
 Ac do creio a lán de rna daoine a bí aʒ éirteact leir 4
 an ʒcainnt agus b'é uimio na bfeap ná cúʒ míle.

Agus do tárla ar maioin lár n-a máireac ʒur 5
 cruinnʒ a n-uactaráin agus a reanóirí agus a rʒríb-
 neóirí i n-Ierúralem, agus Annar an t-ároʒaʒart, 6
 agus Cairpar, agus Eóin, agus Alecranuar, agus ʒac
 ar bain le treio na raʒart. Agus cuireaduar iad-ran i 7
 látaio agus ceirtʒuar iad : Cao i an cómaact nú an
 ainim le n-ar deineadbairre annio reo? Anran do lionad 8
 peadair leir an Spioraio Naom agus tubairt pé leo :
 A uactarána an pobuil agus a reanóirí, éirctio liom :
 Ó cáimíone inoiu o'ár ʒceirtíú i otaob, na maiteara 9
 a deinead do'n mairtíneac ro, conur do leiʒread é.
 Bioó 'fíof aʒaio ʒo léir, agus aʒ pobul Irpaél ʒo 10

¹ ʒen. xii. 3.

- léir, ḡur i n-ainim ár ṽṬiḡearna fóra Cníoṛc ó
 Nararet, an t-é a cuireadbairre cun báir, aḡur a tós
 Dia ó rna mairb, ḡur i n'ainim rin atá aṽ duine rin
 11 'n-a fearam or búir ḡcómair 'n-a fláinte. ¹ Ir i
 reo an cloc úo a fuair diúltad uaidre, ra traoir-
 readt, aḡur ḡur deinead cloc cinn cúinne di, aḡur
 12 ní'l flánú i n-aoinne eile. Óir níor tugad do daoine
 ainim eile fá neam le 'na ḡcaitfar rinn a fádbáil.
- 13 Anran, nuair a connacadar peadar aḡur Eóin aḡur
 iad cóm fearamác, aḡur nuair a fuaradar ḡur daoine
 iad a bí ḡan tabairt ruar, ḡan foḡluim, bí ionḡna
 orṫa; aḡur d'aitníḡadar iad, ḡo mbíoir i bfoḡair
 14 fóra; aḡur nuair a connacadar, 'na fearam 'n-a
 n-aice an fear a leiḡread, ní raib focal le ráo acu
 15 'n-a ḡcoinnib. Dubradar leó dul amac, larmuiḡ
 de'n cómairle, aḡur deineadar caint eatarṫa féin,
 16 aḡur dubradar: Cad a déanram leir na daoine reo?
 Tá mibrúilt foiléir déanta tríoṫa, aḡur a fíor aḡá
 bfuil de daoine i n-Ierúsaleim, aḡur ní féoir dúinn
 17 é féanad. Ac i ṽtreó ná leatrad ré níor mó amearḡ
 na n-daoine baḡraimír pionór orṫa má labraid ríad
 18 a tuille le n-aon duine ar an ainim rin. Do ḡlaodadar
 cúca iad aḡur tugadar foláram dóib ḡan caint 'ná
 19 teasairḡ a déanam i n-aon cor i n-ainim fóra. Anran
 do fneasair peadar aḡur Eóin aḡur dubradar:
 Breitníḡó féin cia'cu ir ceart i láṫair Dé, ruo a
 20 déanam, oraidre 'nú ruo a déanam ar Dia: Óir ní
 féoir dúinn ḡan an níó a connacamar aḡur a cloirea-
 21 mair a d'innrint. Ac do baḡradar-ran pionór orṫa
 aḡur cuireadar cun riubáil iad, óir ní raib fíor acu
 conur a déanfaíoir díoltar orṫa, mar ḡeall ar na
 daoine, mar bí na daoine ḡo léir aḡ molaó an ruo
 22 a tárla, ra méio a deinead. Mar, an duine ḡur
 deinead an mibrúilt fláinte rin do, bí ré or cionn
 daḡad blian.
- 23 aḡur nuair a cuiread cun riubáil iad tánadar cun a
 n-daoine féin aḡur d'innreadar dóib ḡac a noubairt
 24 uáctaráin na rásairt aḡur na reanóirí leó. aḡur nuair

¹ Salm. cxvii. 22; 1raiar xxviii 16; mat. xxi. 42; marc. xii. 10;
 Lúc. xx. 17; Róm. ix. 32; pead. ii 7.

a cloireadair-ran o'árouigadair a ngut cun Dé asur du-
briadair: A Tigearna, ir tu a dein neam asur talam asur
muir asur gac níð o'á bfuil ionta, ir tu a duðairt, 25
ra Spioraid Naom, tré beal ár n-atar do feirbír-
rið Dáibio: ¹ "Cað fá an fearis móir ár na geintib
asur na pobuil as beartú neite badoite? Ríste an 26
domain as cur cor i dtalam asur na priúnraí as
teact i gceann a céile i n-aghaid an Tigearna asur i
n-aghaid a Críort?" Óir do táinig i gceann a céile, 27
go fíor, ra catair reo, i n-aghaid do Míc naomta Íora
ar ar cuirir onga, Hérod asur Pontius Pilát, asur
na geinte asur pobul Írreil, asur deineadair an 28
níð a cinnead ó o'láim asur ó o'cómairle féin a
déanam. asur anoir, a Tigearna, féac ar an mbað- 29
airt reo acu 'á déanam, asur tabair do o'feirbírrið
do briatar a labairt go fearamác, le o'láim a fine 30
amad as déanam leigear asur mírbúiltí asur ionghaí
tré ainim do Míc naomta Íora.

asur nuair a bí an gúide déanta acu do críe an áit 31
'na rabdair cruinníste asur do líonad leir an Spior-
aid Naom iad go léir asur do labradair briatar Dé
le fearamáct aigne.

asur bí as an rluas a creio, don croide amáin 32
asur don aigne amáin, asur ní deiread doinne go
mba leir féin don níð a bíod 'n-a feilb ac bí gac níð
cómcóitcían acu. asur dein na n-Appoil fiað- 33
nair ar aireiríge Críort, ár oTigearna, le cómac
móir, asur bí gnárta móir ortá go léir, asur ní 34
raib doinne ortá a bí i ngácar. Mar, an muinntir
'n-a raib talam nú tigte acu, do díolaidíir iad asur
tugaidíir irteac an méio a geibdíir ortá, asur cuiri- 35
díir as coraib na n-Appol é. asur anran do painntí
é fé mar a bíod gáð as gac duine leir.

asur íorep, an t-é ar a dtugad na n-Appuil 36
Darnadar, (focal a minígtar i gceill Mac Sólaír,)
lebitéac a ruad i gCuppur, bí talam aise asur 37
díol fé an talam asur tug fé leir an luac asur cuir
fé as coraib na n-Appol é.

CAIBIDÍOL V.

breic dé ar ananías agus ar saphira. na h-arpoil ná gcur i bpríorún.

- 1   Ac do díol fear nár b'ainm Ananías agus a bean,
- 2   Saphira, fearm tailm, agus, go fórait n'á mnaoi,
- do ceil ré cuir n'fíadaib an tailm agus cuir ré cuir
- 3   de'n airgead as coraib na n-Arpol. Dubairt Peadar,
- ámhá: A Ananías, cad uime sur rppioc Sátan do
- croidé cun bréige a d'innirint do'n Spioraid Naom
- 4   agus cuir n'fíadaib an tailm a ceilt? Nár leat
- féin é an fáil a bí ré agat? agus nuair a díolair é
- ná raib ré ar do *cumar féin? Cad cuige duit an
- níó reo do ceapad do croidé? Ní do daoineib atá
- 5   bréas innirte agat ac do díla. Nuair airis Ananías
- na focail rin do duit ré agus fuair ré bár. Agus
- táinig eagla mór ar a raib as éirteacht leir an níó
- 6   rin. Agus d'éirig na fir óga agus tógadar é agus
- do ruadair amac é agus do cuiradar é.
- 7   Agus do tárla, i gceann tímpall trí h-uairé 'éilís,
- go dtáinig an bean irteac agus san a fóir aici cad
- 8   a bí tuicite amac. Agus dubairt Peadar léi: Innir
- dom, a bean, an ar a leicéir reo n'fíada do díoladair
- 9   an fearm? Agus dubairt riri: Ir air. Dubairt
- Peadar léi: Cad a bain daoib sur deineadair fíomad
- ar Spioraid an Tígearna? Simad as an n-óirur
- cora na ndaoine atá tar éir t'fir a cur, agus béarfair
- 10   riad turfa amac. Agus do duit rí láirteac agá
- coraib agus fuair rí bár. Agus táinig na fir óga
- irteac agus fuadadar go raib rí marb agus do ruadair
- 11   amac í agus do cuiradar í, i n-aice a rin. Agus
- táinig eagla mór ar an eaglaí go léir agus ar gac
- doinne a d'airis na neite rin.
- 12   Agus bí mírbúiltí agus ionghaí móra n'á n'óanaim
- amear as na ndaoine tré lámhaib na n-Arpol. Agus
- bíodir go léir, do toil a céile, i bpóirre Salomón.
- 13   Agus níor leómar doinne de'n cuir eile dul i bpáirt

*.i. ní raib bac air é go léir do cimeáo.

leó, ac do tús an pobul onóir dóib. Agus bí na 14
 daoine a éireo ra Tígearna, fíor agus mná, as dul
 i n-íomadóamlaest go móir, i dtíreó gur amac ar na 15
 ríaduib, ar coctuib agus ar ríraib, a curtí na daoine
 breóite, ionur, nuair a beaó Beadar as teact, dá
 mba ná déanfaó ac a ríáil tuicim ar duine acu go
 léigirrí ó n-a mbreóiteact iao. Agus bíoó ríóigte 16
 as teact go Ierúsaleim ar na catraóuib ra cómar-
 ranaest agus daoine breóite acu 'á tabairt leó, agus
 daoine a bíoó dá gcráó as deamnaib, agus do leigirrí
 iao go léir.

Anran, o'eiríis an t-áiríogairt agus gac a raib i 17
 n'foóair (b'iao ran aicme na Saotucíneac), agus
 iao lán de tñút, agus cuireadar a lámá ar na 18
 n-áiríol agus cuireadar ra príorúin puiblíóe iao.
 Ac o'oráil aingéal an Tígearna dóirre an príorúin 19
 ra n-oióce agus do leis ré amac iao agus duairt
 ré: Imtíó, agus fearaíó, agus labraio ra teampul, 20
 leir na daoine, breíte uile na beata ro. Agus
 nuair aíríóar an éainnt rín éuóar irteac ra teampul 21
 go moó ar maidoin agus bíóar as teagairt.

Agus anran éainnt an t-áiríogairt agus na daoine
 a bí i n'foóair agus éruinníóar cómarle, agus
 reanóirí éainne Iíraéil go léir, agus cuireadar
 fíor oíra cun an príorúin, go ttabairrí éúca iao.
 Agus éainnt na teactairí agus o'oráladar an éarcar 22
 agus ní bfuaraóar ann iao, agus éánaóar éar n-áir
 agus o'innreóar ran, agus duiradar: Fuaramair 23
 an éarcar tñnta go éruinn agus an luó coimeáóta
 'n-a fearam as na dóiríó, ac nuair a o'oráalamair
 an éarcar ní bfuaramair éainne irteis. Nuair aíríó 24
 oíriceac an teampul agus uactaráin na rígar an
 éainnt rín bí iongna oíra caó a bí imíóte ar na príorúin-
 aís. Le n-a linn rín éainnt duine agus duairt ré 25
 leó: Féac, na fíor úó a cuireadair ra éarcar táio
 ríao n-a fearam ra teampul as teagairt na n-daoine.
 Anran o'imtíó an t-oíriceac agus na fíor a bí aís 26
 agus tús ré leir iao gan *éigean, óir bí eásla na

- 27 νῶδοινη οῖτᾱ, ὅο νῆοῦῑτῖ ῶο ῑλοῑαῖῑ ἰοῖτᾱ. Ἀῖυρ
 νῡαῖρ ᾱ ῑῡῖᾱῶαρ ἰεῑ ἰᾱῑ ῑῡῖᾱῶαρ ῑ-ᾱ ῖᾱῖᾱῡ
 1 ἰᾱῑᾱῖρ ἡᾱ ῑῡῖᾱῖῖῖῖ ἰᾱῑ Ἀῖυρ ῶο ῑῖῖῖῖῖ ῡᾱῑῑᾱῡᾱ
 28 ἡᾱ ῖᾱῖᾱῖῖ ἰᾱῑ, Ἀῖυρ ῑῡῑᾱῖῖῖ ῖῖ: Ὀῑῖῖῖῖῖῖῖῖ
 ῑᾱῑῑῑ ἰῖ ἡ-ῑῖῑῑ ῑᾱῖῖῖῖῖ ὅᾱῖ ῑῖῖῖῖῖ ᾱ ῑῖᾱῡᾱῡ
 ῖᾱ ἡ-ᾱῖῖῖῖ ῖῖῖ Ἀῖυρ ῖῖᾱῑ ῑᾱ ἰῖῖῖῖῖῖ ἰῖῖῖῖ Ἀῖᾱῑῑ
 ἰῖ ἡῑῑῖ ῑῑῖῖῖῖῖ, Ἀῖυρ ἡῖ ῖῖᾱῖῖ ἰῑῑ ῖῖῖ ᾱῖ ῑῡῖῖ
 29 ῖῖῖ ῶο ῑᾱῖᾱ ᾱῖῡᾱῖ ῑῖᾱῖῖῖ. Ἀῖυρ ῑῑῖῖῖῖῖ ῖῖᾱῑ
 Ἀῖυρ ἡᾱ ἡ-Ἀῖῖῖῖ Ἀῖυρ ῑῡῑᾱῑᾱῑ: ἰῖ ῑῖῖῖ ῖῖῑ ᾱ
 30 ῑῖᾱῡᾱῡ ᾱῖ Ὀῖᾱ ῑᾱ ᾱῖ ῑᾱῑῖῖῑῑ. Ὀο ῑῑῖ Ὀῖᾱ ᾱῖ ῖῖῖῖ-
 ῖᾱῖ ῑῖ ἡᾱ ἡῖῖῑῑ ἰῖῖᾱ, ᾱῖ ῑ-ῖ ᾱ ῑῡῖᾱῑῑῖῖῖ ῑῖῖ ῑᾱῖῖ,
 31 ὅᾱ ῑῖῑῑῑῑ ᾱῖ ᾱῖ ὅῖᾱῡῡ. Ὀο ῑῑῖ Ὀῖᾱ ῖῖᾱῖ ἰῖ ἡ-ᾱ
 ἰᾱῖῖ ῑῖῖ ῖ ῑ-ᾱ ῖῖῖῖῖῖ Ἀῖυρ ῑ-ᾱ ὀῖᾱῖῖῖῖῖῖ ῑῖῖ
 ὅο ῑῑᾱῖῖῖῑῑ ῖῖ ᾱῖῖῖῖῖ Ἀῖυρ ἡῖῖῖῖῖῖῖῖῖ ῖῖᾱῖ
 32 ῑῖῖῖῖῖῖ. Ἀῖυρ ἰῖ ῖῖῖῖῖῖ ῖῖῖῖ ᾱῖ ἡᾱ ῖῖῖῖῖῖ ῖῖῖ,
 Ἀῖυρ ᾱῖ ὀῖῖῖῖῖῖ ἡᾱῖῖ, ᾱ ῑῖῖ Ὀῖᾱ ῶο ῖῖᾱ ῑᾱῑῖῖῖ
 ᾱῑᾱ ῑῖᾱῖ ῑῑ.
- 33 ἡῡᾱῖ ᾱῖῖῖῖῖῖ ῖᾱῖ ᾱῖ ῑᾱῖῖῖ ῖῖ ῑῖῑῖῖ ῖῖῖῖῖ,
 34 Ἀῖυρ ἡῖᾱῖῖῖῖ ἰᾱῑ ᾱ ῑῖῖ ῑῖῖ ῑῖῖῖ. Ἀῑ ῑῑῖῖῖ, ῖᾱ
 ῑῡῖῖῖῖῖ, ῑῡῖῖ ῑῖ ῖᾱ ῖᾱῖῖῖῖῖῖ ῑᾱῖ ῑῑῖῖῖ
 ὀᾱῖῖῖῖῖ, ῑῑῑῑῖῖ ῑῖῖῖ ᾱ ῑῖ ῑῖῖῖῖῖῖῖ ᾱῖῖῖῖ
 ἡᾱ ἡᾱῑῖῖ ὅο ἰῖῖῖ, Ἀῖυρ ῑῑῖῖῖῖ ῖῖ ἡᾱ ῖῖ ῑῖ ῑῖῖ
 35 ᾱῖᾱῑ ῑᾱῖ ῑῑῖῖ ᾱῖ ῖᾱῑ ῑᾱῖῖ ῑῖῖ, Ἀῖυρ ῑῡῑᾱῖῖῖ
 ῖῖ ἰῑῑ-ῖᾱῖ: Ἀ ῖῖᾱῖ ἰῖῖῖῖῖῖ, ῑῖῖῖῖ ᾱῖῖ ῑᾱῑῑ ῖῖῖ
 1 ῑῑᾱῑ ἡᾱ ἡᾱῑῖῖ ῖῖ Ἀῖυρ ῑᾱῑ ᾱ ῑῖᾱῖῖῖῖ ῖῖ ἰῑῑ.
 36 Ὀῑῖῖῖῖ, ῖᾱ ἡ-ᾱῖῖῖῖ ᾱ ῑᾱῑῑ ῑῖᾱῖῖῖ, ῑῖῑῖῖ, Ἀῖυρ
 ῑῡῑᾱῖῖῖ ῖῖ ὅῖῖ ῑῡῖῖ ἡῑῖ ῖ ῖῖῖ, Ἀῖυρ ῑῑῖῖῖῖῖ
 ῑῖῖῖῖ ῑῖῖῖ ῑῖῖῖ ῑῡῖῖ ἰῖῖ. Ἀῑ ῑῑ ἡῖῖῖῖῖῖῖ ῖ,
 Ἀῖυρ ᾱῖ ἡῖῖῖῖῖῖ ᾱ ῑῖῖῖ ᾱῖῖ ῑῑ ῖῖῖῖῖῖ ἰᾱῑ Ἀῖυρ
 37 ῑᾱῑῖῖ ᾱῖ ἡῖῖῖῖῖῖ. 1 ἡῖῖῖῖ ᾱῖ ῖῖῖ ῖῖῖ Ὀῑῖῖῖῖ
 ἰῖῖῖ ὀᾱῖῖῖῖῖ, 1 ἰᾱῑῑ ᾱῖ ῑῡῖῖῖῖῖ, Ἀῖυρ ῑᾱῖῖῖῖ
 ῖῖ ἡᾱ ῑᾱῑῖῖ ῑ-ᾱ ῑᾱῑῖ, ᾱῑ ῑῑ ῖῖᾱῖ ῖῖ ῖῖ ῑᾱῖῖ, ἰῖῖ,
 38 Ἀῖυρ ῑῑ ῖῖῖῖῖῖ ᾱ ῑᾱῖῖῖῖ ὅο ἰῖῖῖ. Ὀῑῖῖῖ ἰῖῖ
 ᾱῖῖῖ, ῑῑ ῑῖῖῖ ῖῖῖ, ῑῖῖῖῖ ῑῖ ῖᾱ ῑᾱῑῖῖ ῖῖῖ Ἀῖυρ
 ῖῖῖῖῖῖ ἰῑῑ, ῑῖῖ, ἡῑῖ ῑ ῑᾱῑῖ ᾱῖ ἡῖῖῖῖ ῖῖῖ Ἀῖυρ
 39 ᾱῖ ὅῖῖ ῖῖ, ῖᾱῖῖῖ ῖῖ ᾱῖ ἡῖῖῖῖῖῖ, Ἀῑ ἡῑῖ ῑ Ὀῖᾱ ῖ
 ἡῖ ῖῖῖῖῖ ῑᾱῑῑ ῖ ῑῖῖ ᾱῖ ἡῖῖῖῖῖῖ, Ἀῖυρ ῑᾱ ῑᾱῖῖῖ ὅο
 ἡῖῖῖῖ ῖῖ Ἀῖ ἰῖᾱῑῖ ἰῖ Ὀῖᾱ ῖῖῖ. Ὀῑῖῖῖῖῖ ῖῖῖ
 ᾱῖῖ.
- 40 Ἀῖῖᾱῖ ῑῑ ὀῖᾱῑῖῖῖῖ ἰῖῖᾱῑ ἡᾱ ἡ-Ἀῖῖῖῖ Ἀῖυρ ῑῑ

rḡiúrḡáladar iad aḡur túbḡadad leó ḡan labairt
 i n-aon cor i n-ainim íora. Anḡan do cuireadad
 éun riubail iad. Ac t'ímḡiḡadad rān a' ḡadairc na 41
 cómairle aḡur átar ortá toirḡ ḡur tuigeadó ḡur
 b' fíú iad tarcuirne ábairt dóib le fulang mar
 ḡeall ar ainim íora. Aḡur níor ḡadadad i ḡcaiteam 42
 an lae ḡo léir ac aḡ teagairḡ na nḡaoine aḡur aḡ
 cḡaobḡḡaoile íora Cḡiorc, rā teampul aḡur ó tḡḡ
 ḡo tḡḡ.

CAIBIDÍOL VI.

An móḡḡeirḡad tḡoóon tḡ n-oirḡoníú.   Dóḡḡar Sciorḡán.

Aḡur inḡ na laetib rín, nuair a bḡ uimḡ na nḡeir- 1
 ḡiobul aḡ tḡul i méir, t'eirḡ ceirḡiom do rna ḡréaḡ-
 aḡḡ i n-aḡairḡ na n-éabḡac, 'ḡá ḡáó ḡo tḡuḡtḡ failliḡe
 'n-a mbaintḡeacáib fḡin rā bḡḡitálam laetámáil.*
 Anḡan do ḡlaoirḡ an tḡáreáḡ na tḡeirḡiobuil ḡo léir 2
 i ḡceann a céile aḡur túbḡadad: Ní cuibe tḡúinne
 bḡiatar Dḡ t'fáḡaine aḡur fḡitálam bḡrḡ a tḡéanam.
 Cuarḡaḡiḡó, tḡá bḡiḡ rín, a bḡáitḡe, ar bḡr mearḡ 3
 fḡin, móḡḡeirḡad t'fḡaráib cḡeirḡeamḡacá, aḡur iad
 lán tḡ'e'n Spioráirḡ Nāom aḡur t'eaḡna, ḡo ḡcuiream i
 mbun na n-oirḡe rḡo iad. Aḡur beimíó fḡin coitḡiantá 4
 aḡ tḡéanam úḡnuigḡe aḡur aḡ fḡitálam an bḡitḡir. 5
 Aḡur do tḡaitḡ an éainḡḡ leir an bḡobul ḡo léir. Aḡur
 do tḡḡadad Sciorḡán, fḡar a bḡ lán tḡ cḡeirḡeam aḡur
 tḡ'e'n Spioráirḡ Nāom; aḡur Pilib, aḡur Pḡocor, aḡur
 Nicánór, aḡur Tímón, aḡur Parnenar, aḡur Nicolár,
 fḡar a tḡainḡ cúca ó Antioó. Tḡḡadad na rḡir rín 6
 i láḡair na n-Árḡol, aḡur tḡein na n-Árḡoil úḡnuigḡe
 dóib aḡur cuireadad a lámá ortá.

Aḡur bḡ bḡiatar an Tḡḡearḡna aḡ fár aḡur uimḡ na 7
 nḡeirḡiobul aḡ tḡul i líonḡaire ḡo mór i n-leḡúḡalem,
 aḡur bḡ cuallaḡt mór tḡ rna rāḡairt fḡin tar éir
 ḡéille do'n cḡeirḡeam.

* Ver. 1. "na ḡréaḡaḡiḡ." ḡréaḡaḡiḡ a tḡuḡtḡ ar na n-éabḡaḡiḡ
 a rḡḡad aḡur do tḡḡad rā ḡréiḡ.

8 ASUR BÍ STIOPÁN LÁN DE SÍÁRTA ASUR DE NEART
 ASUR É AS DÉANAM MÍRBUILTÍ ASUR ROLUÍOÍ MÓRA
 9 AMEARṢ NA NṢAOINE. ANRAN O'EIRIṢ ṢAOINE AIRTÉ
 AR AN RINAGÓIS AR A OTUGTAR RINAGÓIS NA LIBERTINEAC
 ASUR NA SCURÓNEAC ASUR NA N-ALCPRANTÓRINEAC ASUR
 NA NṢAOINE A TÁINIS Ó CILICIA ASUR Ó ÁRIA, ASUR BÍODAR
 10 AS ARAGÓINT LE STIOPÁN. ASUR NÍ RABṢAR ÁBALTA
 AR FEARAM I N-AGAIṢ NA N-EAGNA ASUR I N-AGAIṢ NA
 11 RPÍORAIṢE LE N-A LABRAB RÉ. ANRAN CUIPEADAR RUAR
 ṢAOINE AIRTÉ CUN TEACṢ ASUR A RABṢ SUR AIRIṢṢAR
 FEIN FOCAIL MARLUIGTEACA UAIṢ I N-AGAIṢ MAOIRE
 12 ASUR I N-AGAIṢ OÉ. DO SÍIORADAR AR AN SCUMA RAN
 AN POBUL ASUR NA REANÓIRÍ ASUR NA RSPÍṢNEÓIRÍ ASUR
 DO RITEADAR I SCÉANN A CÉILE ASUR DO RUṢADAR AIR
 13 ASUR DO TUGADAR I LÁṢAIR NA CÓMAIRLE É. ASUR
 CUIPEADAR RUAR FÍNNITE BRÉAGACA CUN A RABṢ: NÍ
 RTADANN AN DUINE RIN AC AS LABAIRṢ CAINNTEANA MAR-
 LUIGTEACA I N-AGAIṢ NA N-ÁITE NAOMṢTA ASUR I N-AGAIṢ
 14 NA OLIṢE. OIR O'AIIRIṢMAIR É 'ṢÁ RABṢ RO: OÉANFAIṢ
 ÍORA RO NARAREIT LÉIRIṢPIOR AR AN ÁIT REO ASUR CUIR-
 15 PIṢ RÉ AṢAIRÚ AR NA NÓRA A TUG MAOIR OÚINN. ASUR
 BÍ LUṢ NA CÓMAIRLE AS FEACÓINT ṢO OLIṢ AIR ASUR
 CONNACADAR ṢO RABṢ A SNUÍR MAR A DEAD SNUÍR AIRṢIL.

CAIBIDÍOL VII.

CAINNTE STIOPÁN OF CÓMAIR NA CÓMAIRLE; A MARTHA.

1 ANRAN DUBAIRṢ UACṢARÁN NA RAGART: AN BṢUIL RO
 2 AMLAIṢ? DUBAIRṢ REIREAN: A FEARA, A BRÁITRE ASUR
 A AITREACA, ÉIRTIṢ LIOM! DO TAIṢBEÁIN OIA NA GLÓIRE
 É FEIN O'ÁR N-ÁṢAIR ÁBRANHAM NUAIR A BÍ RÉ I MERO-
 3 POTÁMIA RAR AR CÓMNUIṢ RÉ I SCARAN, ASUR DUBAIRṢ
 RÉ LEIR: ¹ "IMTIG AR DO TÍR ASUR Ó O'ṢAOLTAIṢ ASUR
 4 TAR IRTEAC RA TÍR A TAIṢBEÁNFAO DUIC." ANRAN O'FÁS
 RÉ TÍR NA SCALṢACÉAC ASUR CÓMNUIṢ RÉ I SCARAN. ASUR
 NUAIR A RUAIR A AṢAIR BÁR O'AIṢTIRIṢ RÉ É CUN NA TÍRE
 5 REO 'NA BṢUILTÍ-RE ANOIR I NṢUR SCÓMNUIṢE. ASUR NÍOR

¹ Gen. xii. 2.

τυς ρέ ρειλῶ οἰσρεάττα ὁῶ ἀνν, οἰρεαῶ ἀσυρ εἰρσέιμ
 τροῖζε, ἀέ το γεαλλ ρέ ῥο ὡταῶαρφαῶ ρέ ρειλῶ να
 η-ἀίτε ὁῶ ρέιν ἀσυρ ὡ'ἀ ρῖιοῦτ 'η-α ὡιαῶ, ἀσυρ ῥαν
 μαε αἰζε. ἀέ οὐῶαιρτ ὡια λειρ: ¹ ῥο μβεαῶ α 6
 ρῖιοῦτ 'η-α ῥσῶμννιζε ι νουῦταις ἰαράττα ἀσυρ ῥο
 ῥσυρρῖ ρέ ὡαορ-ρμαῶτ ἰαῶ ἀσυρ ῥο ὡταῶαρρῖ ὡροῶ-
 ὡρῖαῶ ὡῶιῶ ἀρ ρεαῶ εἰτρε ῥεαῶ βλιαν. ἀσυρ ἀν 7
 νῖιρῖῖν ἀῥῶ μβεῖο ριαῶ ρέ ὡαοἰρρε, ταῶαρφαῶρῖα βρεῖτ
 ορῖα, αῶουῶαιρτ ἀν Τιῥεαρῖα, ἀσυρ 'η-α ὡιαῶ ραν
 τιοῥφαῶ ριαῶ ἀμαῶ ἀσυρ βεῖο ριαῶ ἀῥ ὡεανανῖ ρεἰρῖῖρε
 ὡῶμῖα ρα η-ἀιτ ρεο. ² ἀσυρ τυς ρέ ὁῶ κοηρῖαῶ ἀν 8
 τῖμπαλλῥεαρῖαῶ, ³ ἀσυρ μαρ ριν ὡῶ ῥεἰν ρέ ἰρῶαε ἀσυρ
 ὡῶ ὡεἰν ρέ ἀν τῖμπαλλῥεαρῖαῶ ἀρ ἀν τ-οῶτῖαῶ
 ἰῶ, ἀσυρ ⁴ ἰρῶαε ἰῶῶῶ, ἀσυρ ⁵ ἰῶῶῶ ἀν ὡῶρῖεῥ
 ρῶτῖαῶρ.

ἀσυρ τῶινῖς ρορμαῶ ἀῥ να ρῶτῖαῶρῖαῶ ὡῶ ἰῶρῖ 9
 ἀσυρ ⁶ ὡἰοῶαῶαρ ἔ ἰρῖεαῶ ρα η-ἔἰρῖρτ. ἀσυρ βῖ ὡια
 λειρ, ἀσυρ ὡ'ῖαῥῥαἰ ρέ ἔ ἀρ ῥῶα ῥαῖρ ὡ'ἀ ὡτῶινῖς 10
 ἀρ, ⁷ ἀσυρ τυς ρέ ρῶῶαρ ἀσυρ εῶῥῖα ὡῶ ι ρῖῖῖῖ ρῶαῶ
 ρῖ να η-ἔἰρῖρτε, ἀσυρ ὡῶ ὡεἰν ρέ ὡῶτῶαῖν ὡῶ ἀρ ἀν
 ἔἰρῖρτ ἀσυρ ἀρ α ῖεῥῥῶαῶ ρέιν ῥο λειρ. ἀνρῖαν ὡῶ 11
 τῶινῖς ἀν ῥορῖα ἀρ ἀν ἔἰρῖρτ ἀρ ρῶῶ ἀσυρ ἀρ Ῥανῶαν,
 ἀσυρ ῥῖαῶῶτῖαν μῶρ, ἀσυρ ἡῖ ραῖῶ βῖα λε ρῶῥαἰ ἀῥ
 ἀρ η-ἀἰτρεαῶαῖῶ. ⁸ ἀσυρ νῡαἰρ α ὡ'αἰρῖς ἰῶῶῶ ἀρῶαρ 12
 α βεῖτ λε ρῶῥαἰ ρα η-ἔἰρῖρτ ῥῖρ ρέ ἀρ η-ἀἰτρεαῶα
 ἀνν ἀρ ὡῦῖρ. ⁹ ἀσυρ ἀν τῶρῖα τυρῖρ ὡ'αἰῖν α 13
 ὡρῖῖῖῖῖα ἰῶρῖῖ ἀσυρ ὡῶ νοῶτῶῶ α ῥῖνε ὡῶ ρῶαῶ.
 ἀνρῖαν ὡῶ ῥῖρ ἰῶρῖῖ ρῖορ ἀρ ἰῶῶῶ, α ἀῖαἰρ, ἀσυρ ἀρ 14
 α ῥῶῖῖῖαῖῖ ῥο λειρ, ῥῖῖς ὡῖνε ὡῶῥῖ α'ρ τῖρῖ ρῖῖῖῖ.
¹⁰ ἀσυρ ῥῡαῖῖ ἰῶῶῶ ρῖορ ρα η-ἔἰρῖρτ, ἀσυρ ¹¹ ρῡαἰρ 15
 ρέ βῶρ, ἔ ρέιν ἀσυρ ἀρ η-ἀἰτρεαῶα. ἀσυρ ὡῶ τυῥῶῶ 16
 ῥο ῢῖῖῖῖ ἰαῶ ἀσυρ ὡῶ ῥῖρῖεαῶ ἰαῶ ρα η-ὡαἰς ¹² α
 ῥεανῖαἰς Ἀβραῖαμ ἀρ ἀἰρῥεαῶ ὁ ῖῖαῖῖ ἡεῖῖῖ, μαε
 ῢῖῖῖῖ.

ἀέ νῡαἰρ α βῖ ἀῥ ῖεαῶτ ἀμ να ῥεαλλῖῖῖα α ῥεαλλ 17

¹ Gen. xv. 13.² Gen. xvii. 10.³ Gen. xxi. 2.⁴ Gen. xxv. 25.⁵ Gen. xxix. 32 ἀσυρ xxxv. 22.⁶ Gen. xxxvii. 28.⁷ Gen. xli. 37.⁸ Gen. xlii. 2.⁹ Gen. xlv. 3.¹⁰ Gen. xlviii. 5.¹¹ Gen. xlix. 32.¹² Gen. xxiii. 16 ἀσυρ l. 5 ἀσυρ 13; 1ορ. xxiv. 32.

18 ʾOia ʾAbraham bī an t-ḥloṣt tar ʾēr ʾoul i ¹ līonmāire
 19 nā ʾaib ʾaṭne ʾaṣe ar lōreḥ. ʾDein rē rin feall ar ʾar
 ʾscine ʾḡur ʾuip rē cḥaḥṭan ar ʾar n-ʾaṭreḥāib, ʾso
 ʾḡaṭiṭiṭ ʾa ʾḡclann ḡḡ ʾo ʾuip uāṭa amāc i ʾṭreḥ nā
 20 mairiṭiṭ. ² Sa n-am ran iṭeḥ ʾo ruḡaḥ māoir,
 ʾḡur ʾob ionmūin le ʾOia é, ʾḡur ʾo n-oileḥ ar
 21 feḥ ʾṭi mī é i ʾṭiḡ a ḥar. Anran ʾo cḥiṭeḥ amāc
 é, ʾḡur ʾo ṭḡḡ inḡean ʾaraḥ é ʾḡur ʾein rī é ʾoileam-
 22 aint 'n-a māc ʾaici rēin. ʾḡur ʾo mūineḥ ʾo māoir
 ʾḡaṭ ʾaḡar eaḡna ʾā ʾaib ʾḡ mūinnṭir na n-ʾeṣipte
 ʾḡur bī rē cōmāṭṭaṭ 'n-a ʾḥeṭṭiṭ ʾḡur 'n-a ḡnōm-
 23 arṭaib. Nuair a bī rē ʾaḥḥo blian ʾāoir ṭāinḡ
 māṭṭnam i n' ʾaḡne ʾo ʾso ʾaḡaḥ rē ʾḡ rēḥaint a
 24 ʾḥaṭṭe, clann Iṭraél. ³ ʾḡur cōnnaic rē éḡṭoir 'ā
 ʾéanam ar ʾuine acu ʾḡur ʾo cōrain rē é, ʾḡur ʾein
 rē ʾiṭṭar ar ʾon an t-é ʾur ʾeineḥ an éḡṭoir air,
 25 mar ʾo buail rē an t-ʾeṣipteḥ. ʾḡur ʾo mear rē
 ʾso ʾṭuḡfeḥ a ʾḥaṭṭe ʾso ʾṭaḥarḥaḥ ʾOia ṭrē n-a
 26 lām rēin, ruarḡailṭ ʾoib, ḥc nīor ʾuḡeḥar. ⁴ Lār
 n-a māireḥ a bī cūḡainn ṭāinḡ rē orṭa ʾḡur iḥo ʾḡ
 ṭroio, ʾḡur ʾein rē carḥar ʾḡur rīṭṭāin eaṭarṭa,
 ʾḡur ʾuḥairṭ rē: A feara, ir ʾḥaṭṭe rīb; ḥo cūḡe
 27 ʾaoib a céile ḡorṭū? ḥc an fear a bī ʾḡ ʾéanam
 na n-éḡṭora ar a cōmarrain ʾo ʾiṭṭuḡ rē ʾo ʾḡur
 ʾuḥairṭ rē: Cé ceap ṭura ʾo' ʾḥiṭṭa ʾḡur ʾo'
 28 ʾḥeṭṭam or ʾarḡcionn? An me māḥū a ceapann ṭū mar
 29 a māḥuiḡir an t-ʾeṣipteḥ inṭé? Nuair airḡ māoir
 an ʾocal ran ʾo ṭeṭ rē ʾḡur bī rē 'n-a ʾeḥḥiṭe i
 ʾṭir māḥian, ʾḡur bī beṭṭ māc ʾaḡe ra ṭir rin.
 30 ʾḡur tar ʾēr ʾaḥḥo blian ʾo ⁵ ṭairbeāin aḡḡeal é
 rēin ʾo i ʾḥāraṭ cḥuic Sina, i laraip ṭeine, i ʾṭor.
 31 ʾḡur nuair a cōnnaic māoir an nīḥ rin ʾo ṭāinḡ
 ionḡna air, ʾḡur bī rē ʾḡ ṭeḥṭ i n' aice, 'ḡā ʾḥeṭṭiṭ
 ʾḡur ʾo labair ḡuṭ an ṭiḡearna leir, ʾḡur ʾuḥairṭ:
 32 Ir mire ʾOia ṭ'ḥarḥaṭ ʾOia ʾAbraham, ʾḡur ʾOia
 Iṭraḥ ʾḡur ʾOia Iḥcōib. ʾḡur ṭāinḡ cḥiṭeaḡla ar
 33 māoir ʾḡur nīor leḥmāiḡ rē rēḥaint air. ʾḡur

¹ exoo. i. 7.² exoo. ii. 2.³ exoo. ii. 12.⁴ exoo. ii. 13.⁵ exoo. iii. 2.

ʒoubairt an ʒigearna leir : ʒain ʒo ʒrōʒa ʒe ʒ' ʒoraiʒ
mar iʒ ʒalam naomta an ʒit 'na ʒfuilir ʒo ʒearain.
ʒʒ ʒéaʒaint ʒom iʒ léir ʒom an ʒruaʒtan 'na ʒfuil 34
mo ʒobul ʒaʒa ʒa n-éiʒipt, ʒʒur ʒo ʒloirɛar ʒ
nʒéarʒol ʒʒur ʒánaʒ anuar ʒun iʒo ʒ ʒ'fuarʒailt.
ʒʒur ʒarra anoir ʒo ʒcuirɛaʒ ʒa n-éiʒipt ʒu.

An Maoir ʒin ʒ'ár ʒiultʒuigɛaʒ nuair ʒ ʒoubraʒ 35
leir : Cé ʒear ʒura ʒo ʒriúnra ʒʒur ʒo ʒreiteam ?
ʒo ʒuir ʒia uaiʒ é 'n-ʒ ʒriúnra ʒʒur i n'fuarʒaltóir,
ʒré lán an ʒingil ʒ ʒairbeánaʒ ʒó ʒa ʒon. ¹ ʒuʒ 36
ʒé ʒin leir amaʒ iʒo, ʒʒur é ʒʒ ʒéanam mĩrʒúilti
ʒʒur ʒoluiʒi i ʒtĩr na n-éiʒipte ʒʒur ʒa mĩuir Ruaiʒ
ʒʒur ʒa ʒfárac ʒr ʒeaʒ ʒaʒaʒ blian. Iré an Maoir 37
ʒin ʒoubairt le ʒlainn Irraéil : ² ʒóʒfaiʒ ʒia ʒúʒaiʒ
ʒáiʒ ʒ' ʒúir mbráitriʒ, mar mire ; éirʒriʒ ʒiʒ leir ʒin.
³ Siʒé ʒ ʒi ʒa n-eaʒlair ʒa n-uaiʒnear i ʒroʒair an 38
ʒingil, ʒo labair leir ʒr ʒnuc Sína ʒʒur le n-ár
n-aiʒreáʒaiʒ ; ʒo ʒlac ʒréitʒe na beaʒa le ʒabairt
ʒúinn. ʒʒur ní ʒéanfaʒ ʒr n-aiʒreáʒa ʒuʒ air, 39
ʒa ʒo ʒiultʒuigɛaʒ ʒó ʒʒur ʒ'iompuiʒaʒ ʒ ʒroirʒe
ʒr an éiʒipt, ʒʒur ʒúʒbraʒaʒ le n-ʒaron : ⁴ ʒein 40
ʒúinn ʒéite ʒ ʒeir ʒʒ ʒluairɛaʒt ʒómaiʒn ; óir an
Maoir ʒeo ʒ ʒuʒ amaʒ ʒ n-éiʒipt ʒinn ní ʒeaʒ-
raʒair ʒaʒ 'ʒá inuigte air. ʒʒur ʒeineaʒaʒ ʒam- 41
ain inr na laetib ʒin, ʒʒur ʒeineaʒaʒ iʒbirʒ ʒun
an ionáiʒ, ʒʒur ʒeineaʒaʒ ʒáirʒeaʒar ʒ n-obair ʒ
láin ʒéin. ʒʒur ʒ'iompuiʒ ʒia ʒʒur ʒo leir ʒé ʒóib 42
ʒeir ʒʒ ʒéanam ʒeirʒire ʒo ʒluar ʒeime, mar ʒaʒ
ʒʒriʒbta i leabair na ʒfáiʒ : ⁵ ʒr ʒeineaʒair oʒráil
ʒʒur iʒbirʒ ʒómaʒ ʒa ʒfárac i ʒaiteam ʒaʒaʒ blian
ʒ ʒeaʒlac Irraéil ? ʒʒur ʒo ʒlacabair tabernacul 43
mloloc ʒʒur ʒéalt ʒúir nʒé Rempam, ionáiʒta ʒ
ʒeineaʒair le nʒúir lámaiʒ ʒéin ʒun iʒo ʒ'ʒbraʒ.
ʒʒur airʒireáʒaʒ ʒiʒ ʒar ʒabilóm.

ʒi tabernacul na ʒiaʒnairɛ ʒʒ ʒr n-aiʒreáʒaiʒ ʒa 44
ʒfárac, ʒé mar ʒ ʒear ʒia ʒóib nuair ʒ ⁶ labair ʒé
le Maoir, ʒo nʒéanfaʒ ʒé é ʒo ʒéir an macraʒila ʒ
ʒonnaic ʒé. ʒʒur ʒo ʒóʒ ʒr n-aiʒreáʒa, ʒʒur léruʒ 45

¹ exod. vii. 8, ix. 10, ʒʒur xi. 4.   ² deut xviii. 15.   ³ exod. xx. 3.
⁴ exod. xxxii. 1.   ⁵ amos v. 25.   ⁶ exod. xxv. 40.

é agus tugadur leó é irthead ra tír a bí as na seinte,
 agus díbir Dia iad ran ó aghaidh ar n-aithread, go dtí
 46 laete Dáibí, agus fuair ré rin fábar i láthair
 Dé, agus d'iair ré go bfaidh ré tabernacul do
 47 Dia lácóib. Ac ir é Salomón a cuir ruar tís do.
 48 Ac ní h-1 noéantúr lámh a cómnuißeann an dúileam,
 49 mar a veir an fáir:† ¹ Ir é neam mo cátaoir níosda,
 agus an talamh taca mo cor. Cad é an tís a d'eanfáir
 rí doom, a veir an Tígearna, nú cá bfuil áit mo
 50 ruaimhir? Nác iad mo lámha féin a veir iad go léir?
 51 A luét na muineál rtuacac agus na s-croirde
 agus na scluar san timpallgearrad, tátaoi coit-
 éanta as cup i n-aghaidh an Spioraid Naomh: Mar a bí
 52 búir n-aithreada, rin mar atátaoi-re. Cía'cu de rna
 fáiríob nár veir búir n-aithreada gearleannmáint air?
 agus cuireadur cun báir na daoine a tarfair doib
 teact an fíor-doin reo a veineadair-re féin anoir do
 53 brait agus do cup cun báir. Do glacabair an tís
 ó fírtalamh na n-ainseal agus níor cóimeadabair an
 tís.

54 Nuair ariúdar an éinne rin do gearr rí an croirde
 55 acu agus bíodar as díorán a bfiacal cuise. Ac bí
 ré lán de'n Spioraid Naomh agus d'féac ré ruar inr
 na flathair agus connaic ré glóire Dé agus fóra 'n-a
 fearamh ar dearláim Dé, agus d'ubairt ré: Féac éim
 na flathair ar orsailt agus Mac an Duine 'n-a fearamh
 56 ar dearláim Dé. Anran do cuireadur liú arto arta
 agus do cuireadur a lámha ar a scluaraib agus do
 57 ríadur i n-donfeact cuise, agus do comáineadur
 amac ar an scathair é agus gabadur do rna clocaib
 ann, agus cuir na fínnte a mbrait as coraib rin óis

¹ Iráir lxvi. i.

† Ver. 48. "ní h-1 noéantúr lámh," qrl. .i. níl don gáó aise
 le tígíib cré agus ní féidir é dúnad lairtis oíob. Ac ra n-am
 gcéanna, ó cá ré san ceóra cá ré inr gac uile áit, agus irtis i
 n ár oigíib cóm maic le gac áit eile. agus do cómnuiß
 críort, ra méio gur duine é, i oigíib, agus cá ré anoir ar an
 n-alcóraib.

ar a ṡuṡṡi Saul. Aṡur ṡaḅḅar ṡo rna cloḅaib 1 58
 ṡioṡán aṡur é aṡ ṡlaḅḅaḅ ar ōia, aṡur: A Ṳiṡearna
 ūora, ṡlac ḅuṡaṡ m'anam! aḅeipeaḅ ré. Anran ṡo 59
 leis ré é réin ar a ṡlúinib aṡur ṡuḅairṡ ré, ṡo ṡuṡ
 áro: A Ṳiṡearna ná cuir an peaca ro i leit na ṡḅaoine
 reo! Aṡur nuair a bí an méio rin ráiḅṡe aṡe ṡo
 tuṡ a ḅoṡla air ra Ṳiṡearna.

Aṡur bí Saul toilteanaḅ ḅun a ḅáir.

CAIBIṲIOIṲ VIII.

na Samariṡánaṡ ṡá n-iompóḅ aṡ ṡilib ḅun an ḅreioṡṡ aṡur
 an coillṡeánaḅ ṡa ḅairṡeḅ aṡe.

Anran ṡo ṡeineaḅ, inr na laeṡib ¹ rin iṡe ana-Ṳian 1
 ar an eaṡlair a bí i nleṡúralem aṡur ṡo rṡaipeaḅ na
 ṡaoine ṡo léir ṡré ḅríḅaib lúṡaéa aṡur ṡamariṡ, aḅ
 amáin na n-ároil. Aṡur ṡuṡ ṡaoine ṡiaḅa airṡ 2
 ṡo ṡioṡán aṡur ḅaoineḅar é ṡo móir. Aḅ bí léir- 3
 rṡioir aṡ Saul 'á ṡéanam ar an eaṡlair, é aṡ ṡul
 irṡeaḅ inr na ṡiṡṡib aṡur rin aṡur mná aṡe 'á ṡarṡac
 amaḅ aṡur é 'ṡá ṡcur i mḅraiṡṡinear.

Aḅ an muinntir a rṡaipeaḅ ṡo ṡluairṡar ṡómpa 4
 aṡ ḅraḅṡṡaoile ḅréṡṡe Ṳé. Aṡur ḅuair ṡilib ríor 5
 ṡo caṡair Samariṡ aṡur bí ré aṡ ḅraḅṡṡaoile ḅríorṡ
 ṡóib rin. Aṡur ṡuṡ na ṡaoine airṡ ṡo cainnt ṡilib 6
 aṡur ṡ'éirṡeḅar leir ṡo toil a ḅéile, mar ḅonnacaḅar
 na mírḅúilti a bí aṡe 'á ṡéanam. Mar bí a lán acu 7
 'na raib ṡpioṡaibí ṡruaillṡṡe ionṡa aṡur ṡo n-im-
 ṡiṡṡoir arṡa aṡ éṡeam ṡo n-áro. Aṡur a lán a bí 8
 millṡe aṡur a bí ḅacaḅ ṡo leiṡipeaḅ iṡo.

Ṳ'á ḅríṡ rin bí áṡar móir ra caṡair rin. Aḅ bí fear 9
 áirṡe ṡ'ár ḅ' ainim Simón aṡur bí ré 'n-a ṡraoi ra
 caṡair ṡoine rin aṡur é aṡ meallaḅ muinntirṡ Samariṡ.
 'ṡá ráḅ ṡur ṡuine móir éṡin é, Aṡur ṡuṡaḅ na ṡaoine 10
 ṡo léir, beaṡ aṡur móir, cluar ṡó, aṡur ṡeiriṡoir:
 Cómaḅṡ Ṳé é reo, an cómaḅṡ ar a ṡuṡṡar móir-

- 11 cōmāct. Aḡur o'ēirtioir leir, mar bīodan meallta
 12 le n-a cūio oḡaoiḡeacta aige an feaḡ aḡrao. Ac
 nuair a cḡeioeodan ḡilīb aḡur é aḡ cḡaoḡḡḡaoile
 1 i oḡaoḡ ḡiḡeacta oé, oḡ baírteaḡ iao, ioir feaḡaib
 13 aḡur mná, i n-aínim íora Cḡíoḡc. Anḡan oḡ cḡeio
 Símon féin aḡur oḡ baírteaḡ é, aḡur o'fan ré i
 ḡḡoḡair ḡilīb. Aḡur nuair a cíoḡ ré na mīḡḡúiltí
 o'á nḡéanāḡ, aḡur na cōmācta ḡar na beaḡḡaib, bīoḡ
 ionḡna aḡur alltact air.
 14 Anḡan o'airiḡ na h-Aḡpoil a bī i n-leḡúḡaleḡ ḡo
 ḡaib Samaría ḡar éir bḡéitir oé oḡ ḡlacao aḡur
 15 cūieodan ḡeodan aḡur Eḡin aḡ ḡḡiall oḡta. Aḡur
 nuair a ḡānāodan ḡeineodan ḡuibe an a ḡon, ḡo nḡlac-
 16 faḡoir an Spioḡaio Naom. Óir ní ḡaib ḡaḡaite aige
 ḡór i n-aoinne acu; ní ḡaḡodan ac baírḡite i n-aínim
 17 an Tíḡearna íora. Anḡan oḡ cūieodan a lámā oḡta
 aḡur oḡ ḡlacaoan an Spioḡaio Naom.*
 18 Nuair a cōnnaic Símon, āḡ, an Spioḡaio o'á ḡaḡ-
 airt ḡré oḡl ré lámā na n-Aḡpol oḡ ḡaḡḡaig ré aḡḡeao
 19 oḡib, aḡur oḡḡairḡ ré: ḡuḡaio oḡmḡa an cōmāct
 ḡan, i oḡḡeo, an ḡ-é ḡo ḡcūieḡeao mo lámā air ḡo nḡlac-
 faḡo ré an Spioḡaio Naom. Oḡḡairḡ ḡeodan leir, āḡ:
 20 íoe an oḡ cūio aḡḡio aḡur oḡc féin, óir oḡ mēaḡair
 21 ḡur féioir ḡaḡaḡar oé o'fāḡail an aḡḡeao. Ní'l
 ḡáirt ná baínt aḡaḡra leir an nḡnó ḡo, mar ní oḡieac
 22 oḡ cḡoibe i láḡair oé. oéin airtíḡe, o'á bḡiḡ ḡin,
 ḡa n-olc ḡo acá oéanḡa aḡac, aḡur iarḡ an oḡa, féac-
 aint an maíḡḡí oḡit an ḡmuíneāḡ ḡo a ḡáinig aḡ cḡoibe.
 23 Óir cīm ḡo ḡḡuilir i nḡombḡar ḡeḡḡḡin aḡur fé
 24 cūibḡeac an uilc. Aḡur o'ḡeaaḡair Símon aḡur
 oḡḡairḡ: Cūioḡ-ḡe oḡḡ nḡuibe cūn an Tíḡearna an

* Ver. 17. "Oḡ cūieodan a lámā oḡta." Cūieao na h-Aḡpoil oḡoine fé lámā eaḡboig leir na lámā cūn oḡta, aḡur le ḡuibe oéanāḡ, aḡur leir ḡin oḡ ḡlacao na Cḡíoḡḡuibe an Spioḡaio Naom. ḡan āḡḡar oḡ ḡlacaoir ḡḡáḡa an Spioḡaio Naom nuair a baírḡí iao, ac ní ḡuḡí oḡib an uair ḡin an ḡoḡlionḡact ḡḡáḡa aḡur na tíoḡlaicí eile ḡin a ḡuḡo oḡib neaḡ cūn an cḡeioim a o'āomáil ḡo h-oḡḡailḡe; tíoḡlaicí a ḡlacaoir 'n-a oḡaio ḡan óḡ na h-eaḡboḡaib i ḡacḡaimint oḡl fé lámā eaḡḡuig.

mo fion ionur ná tiocfaid orim don níod de rna neitid
rin atá fáidte agaid.

Agur tánadair-ran tar n-air go Ierúsaleim tar 25
éir briaetar an tigearna do dearbhad agur do labhairt,
agur deineadair craobhghaoile tré n-a lán de éiríochaid
na Samariánach.

Anran do labhair ainseal an tigearna le Bilib agur 26
dubhairt ré: Eirigh agur imtigh ó deir cun na n-áite
'na bfuil an bóetar ó Ierúsaleim go Sára; ir fárad
an áit. D'eirigh ré agur o'imtigh ré. Agur féad, 27
bí fear ó Étiópia, coillteánach cómachta le banrígin
Étiópia, le Canthacé, fear a bí or cionn a raiobhri
go léir aici, agur bí ré tar éir teacht go Ierúsaleim
cun Dia o'adrad; Agur bí ré ag dul tar n-air agur 28
é 'n-a ruidé 'n-a carbad, agur Iráiar fáid aige o'á
léige. Agur dubhairt an Spioraid le Bilib: Imtigh 29
anonn agur cuir tu féin i n-áice an carbaid rin.
Táinig Bilib i n'áice agur o'airigh ré é ag léige Iráiar 30
fáid, agur dubhairt ré: An dóig leat a' o'tuigeann
tú an níod atá agat o'á léige? Dubhairt reirean: 31
Agur conur ir féidir dom é tuirgint mura o'tair-
beánaid duine éigin dom é? Agur o'iarh ré ar Bilib
dul ruar agur ruidé i n'áice. Agur ruidé an áit de'n 32
rghriúir a bí aige o'á léige: ¹Do reólad cun a
marbta é mar a reólfí caora; agur, ar nór an uain
a bead san sut i látar a dearbóira, níor orghail ré
a béal i n-úmluigeacht do tórad uaid a bpeit- 33
eamantair. Cé neórfaid a geinealach? Óir tóghar a
beata de'n o'talam. Agur o'fneadhair an coill- 34
teánach agur dubhairt ré le Bilib: Atcuingim ort cia
air go labhrann an fáid an cainnt rin? an' air féin nú
an ar duine eile? Anran o'orghail Bilib a béal agur 35
turnuigh ré leir an rghriúir rin agur do craobhghaoil
ré fóra dó. Agur, ag cur na rlige díob dóib tán- 36
adair mar a ruid uirge, agur dubhairt an coillteánach:
Féad an t-uirge, cad 'tá am corgh air go mbairtí me?
Ad dubhairt Bilib: Má éiríodann tú óo' éiríod go 37
n-iomlán ní muidé é. Agur o'fneadhair reirean agur

38 ουβαιρτ: Cπειοιμ ζυρ β'έ Mac Oé Iopa Cπίορτ.* Αζυρ
 ο'όρτουιζ ρέ αν καρβαο το ρτορ αζυρ τήιρλινζεαοαρ
 39 αραον ρα η-υιρζε, Ριλιβ αζυρ αν κοιλλτεάναδ, αζυρ το
 βαιρτ ρέ έ. Αζυρ ηυαιρ α τάναοαρ ανίορ αρ αν υιρζε
 ο'φιαοαιζ Σπιοραιο αν Τιζεαρνα Ριλιβ αζυρ ηί ρεαοαιθ
 αν κοιλλτεάναδ α τuille έ. Δέ ο'ιμτίζ ρέ α βόταρ ρέηη
 40 αζυρ άταρ αιρ. Αζυρ το ρυαοαθ Ριλιβ ι η-Απότορ αζυρ
 ζλυαιρ ρέ τήιθ αν οτιρ αζ αραοβρζαοιλε αν τΣοιρζεήλ
 ιηρ να ααταραάιθ ζο λείρ έυν ζο οτάιηιζ ρε ζο
 Καέραρεα.

CAIBIOIOI IX.

ιομπάιλ πόιλ έυν αν έπειοιή, αζυρ α όιοζηαρ. ένέαρ ο'ά
 λειζεαρ αζ Ρεαοαρ, η Ταιβιτα οά τόζαιητ αιζε όη ηβάρ.

- 1 Αζυρ τάιηιζ ¹ Saul, αζυρ έ αζ ρίορ-ρέιθε βαζαρτα
 βαιρ ι η-αζαίθ οειρζιοβυλ αν Τιζεαρνα, αζ τριαλλ αρ
- 2 ρηιύηρα να ραζαρτ, Αζυρ ο'ιαρρ ρέ αιρ λειτρεαά
 ταβαιρτ οό ζο Oamarcur, έυν να ριναζόζ, ι οτρεό
 οά βραζαθ ρέ αον οαοιηε, ριρ 'νά ηηά, οε 'η τρλιζ ριη,
 ζο οταβαρφαθ ρέ λειρ ιαθ ζαβτα ζο Ιερύραλεη.
- 3 ² Αζυρ αζ κυρ να ρλιζε οέ οό το τάρλα ζο οτάιηιζ
 ρέ ι ζοόηζαρ το Oamarcur, αζυρ ζο η-οβανη το Ιαρ
- 4 ρολυρ ό ηεαή 'η-α τήμυλ. Αζυρ τuit ρέ έυν ταίιηι
 αζυρ ο'αιρζ ρέ αν ζυτ ζά ράθ λειρ: Α Saul, α Saul,
 5 ααθ έυιζε ζο βρuiλιρ αη ζέαρλεαηήαιητ? Αζυρ
 ουβαιρτ ρειρεαη: Cια η-έ τυ, α Τιζεαρνα? αζυρ ειρεαη:
 Μιρε Ιορα 'να βρuiλιρρε αη ζέαρλεαηήαιητ, ιρ κυαίθ
- 6 ορτ βειτ α' ρρεαέυιολ ι η-αζαίθ αν ρηιοαιρε. Αζυρ
 ουβαιρτ ρειρεαη αζυρ έ αζ κυτ λε η-υαέβάρ: Α Τιζ-

¹ ζαλ. ι. 13.

² *Infra* xxii. 6, xxii. 10, xxvi. 12; ι Cor. xv. 8, 2 Cor. xii. 2.

* Ver. 37. "Μά έπειοεαηη τή όσ' έποιθε ζο η-ιοηλάν," ηρλ.
 ιρ ηιηις ηά η-αιηιηηίζεαηη αν ρζιρττιύιρ αέ αον έεαηηι έιηάιη
 οα ρηα ηεόηαιθ ριαέταηαά, ηαρ α οειητεαρ αηρσ, .ι. επειοεαηή,
 βίοθ ζο βρuiλ ηεόιη ειλε ααά ριαέταηαέ έόηη ηαιε, .ι. οόλάρ
 εποιθε αζυρ οόταρ αζυρ ζηάθ το Oia. Δέ βειρεαηη επειοεαηή
 λειρ ιοηλάνηε εποιθε, αζυρ ζαέ αον ηυο ααά ριαέταηαέ έυν
 ρλάνυιζε.

earna, cao ir coil leat a d'éanfaimn?   ʒur ouðairt 7
 an Tiʒearna leir: Eirig ʒur imtig irteac ra catair
 ʒur neorpar ra n-ait rin ouit cao tá ʒat le
 déanam. ʒur na fir a bi le n-a coir biotar 'n-a
 rearam ʒur uatbar oita, ʒur iao ʒ eirteact leir
 an nʒut ʒur ná feacatar doinne. ʒur o'eirig 8
 Saul de'n talam ʒur o'orʒail ré a fúile ac ní feacair
 ré don níð. ʒur do ruʒatar ar lámh air ʒur do
 feolatar irteac i n'Damarcur é. ʒur bi ré anran 9
 tri lá ʒan maðarc, ʒur níor cat ré bia 'ná deoc.

ʒur bi i n'Damarcur ouine de d'eirʒiobulair an 10
 Tiʒearna ʒur Ananias ab ainim do, ¹ ʒur ouðairt
 an Tiʒearna leir, i n-airling: A Ananias! ʒur
 ouðairt reirean: Táim anro, A Tiʒearna! ʒur 11
 ouðairt an Tiʒearna leir: Eirig ʒur imtig ʒo oti
 an trraio ar a ocuʒtar an Oíreac, ʒur loirʒ, i otiʒ
 lúðair, fear ó Carrur ʒur b'ainim do Saul; mar,
 féac, tá ré ʒ ʒuide Dé. (ʒur connair ré an fear o'ar 12
 b'ainim Ananias ʒur é ʒ teact irteac ʒ triall air
 ʒur ʒ cur a láime air cun maðarc a catairt do.) Ac 13
 o'freʒair Ananias: A Tiʒearna, o'airiʒear i otaob
 an fir rin, ó n-a lán, méio na n-olc acá déanta aige
 do o'naoini i n-Ierúŕalem: ʒur tá úʒtarár anro 14
 aige ó uactaránair na raʒart cun na n-daoina a
 ʒlaothann ar t'ainimre do ʒabáil. Ouðairt an 15
 Tiʒearna leir: Imtig oit, óir ir ártac coʒta an fear
 ran ʒamra cun m'ainime breit i látar ʒeinte ʒur
 riʒte ʒur clainne Iŕraél. Mar cairbeánfara do 16
 cao iao na néite móra acá le fulang aige ar ron
 m'ainime. ʒur o'imtig Ananias ʒur cuair ré 17
 irteac ra tig ʒur cuir ré a lámh air ʒur ouðairt
 ré: A Saul, a brátar, an Tiʒearna íora a cairbeáin
 é féim ouit ar an rliʒ ʒur tu ʒ teact, do cuir ré
 mire cuʒat ionur ʒo breicrá ʒur ʒo lionfi de'n
 Spioraio Naom tu. ʒur láirteac do ouit mar 18
 beaó ʒáinni o'á fúilib ʒur fuair ré a maðarc ʒur
 o'eirig ré ʒur do bairteac é. ʒur cat ré bia 19
 ʒur tánniʒ neart do. ʒur o'fan ré raime laetanta
 i bfoair na n'eirʒiobul a bi i n'Damarcur.

¹ *Infra* xxii. 12.

- 20 Agus láirthead, iní na rinagógaib, bí ré as sean-
 21 móin i n-ádh íora, sup b' é Mac Dé é. Agus bí
 uachtár ar a raib as éirthead leir, agus deiridí:
 Nác é seo an fear a bí as déanamh íde i n-Ierúsaleim ar
 an muinntir a glaothad ar an ainim rin, agus nác é
 22 gnó a tug aníó é ná cun iad do bheir leir gabta as
 triall ar uachtaránaib na ragar? Ac bí Saul as
 neartú go móir agus é as cun na n-Iúda ar mear-
 aíde, a raib i n-Damarcus díob, toirg é beir gá deim-
 niú sup b' é rin an Críost.
- 23 Agus nuair a bí a lán laetanta caitte dein na
 Iúdaigh a beartú, do toil a céile, go marbódair é.
 24 Ac do fuair Saul eólu ar iad a beir ar a tí. ¹ Agus
 bí luict cimeáda acu ar na geataib do ló agus d'oiúce,
 25 cun go marbódair é. Ac do tóg na deirgiobuil é
 ra n-oiúce agus cuirtheadar ríor de dhruim an falla
 26 é i gcireán. Agus táinig ré go Ierúsaleim agus
 meir ré dul leir na deirgiobuil, ac bí eagla acu go
 léir poimir agus ní creidfidí sup deirgiobul é.
 27 Ac do tóg Barnabas é agus do rug ré as triall ar
 na n-Arpoil é agus d'innir ré díob conur mar a
 connaic ré an Tighearna ar an rlig agus sup labair ré
 leir, agus conur mar a dein ré obair calma i n-ainim
 28 íora, i n-Damarcus. Agus bí ré 'n-a bfochair, as
 gabáil amac agus as gabáil irthead i n-Ierúsaleim
 agus obair calma aise 'a déanamh i n-ainim an Tighe-
 29 earna. Do labrad ré mar an gcéadna leir na sein-
 túb agus bíod ré as díorpdíthead leir na Sreagais;
 30 agus bíodar ran a d'iarraid é cun cun báir. Fuair
 na bráithre an níó rin amac agus do rugadar go
 Caerárea é agus cuirtheadar ar ran go Carrur é.
- 31 Agus bí ríotcáin as an eagla ar fuir Iúdaea go
 léir agus ar fuir Sílaili agus Samaría, agus bí rí as
 dul ar aghaid as gluairead i n-eagla an Tighearna,
 32 agus i dá líonad le rólár an Spioraid Naomh. Agus
 do tárla, nuair a bí beadar as tabairt a cuairt ra
 tímpal orda, go dtáinig ré cun na naomh a bí 'n-a

ḡcomnuige i lioṁa.   Aḡur fuaip ré ra n-áit rin tuine 33
 t'ár b'ainim Énéar, a bi ḡan lút a ḡéas aḡur a bi ar
 a leabairt ar fead oót mblian.   Aḡur toubairt Peatár 34
 leir: A Énéir, tá an Tíḡearna fóra Críort as tabairt
 rláinte tuit.   Eirig aḡur córuig tó leabairt!   Aḡur
 t'eirig ré láitread.   Aḡur connaic muinntir lioṁa ḡo 35
 léir é aḡur muinntir Šaróna, aḡur t'iompuigṁar cun
 an Tíḡearna.

Aḡur bi i n-loppé bantoirḡiobul aḡur Taibita ab 36
 ainim tó, nú, ar minió, Dorcar.   Aḡur bi a lán deas-
 ḡniomartā aḡur a lán deapca aici rin 'á déanam.   Aḡur 37
 tó tárla inr na laetib rin ḡur buailead breóite i
 aḡur ḡo bfuair rí bár.   Aḡur tó niḡar i aḡur cuir-
 eadur ra treómpa uačtarac i.   Ac, ó bi lioṁa cóm- 38
 ḡarac tó loppé aḡur ḡur airig na deirḡiobuil
 Peatár a beir ra n-áit rin, cuir-eadur beir feap
 cuige 'ḡá ráb leir: Ná déin niḡnear ḡan teacč as
 triall orainn.   Aḡur t'eirig Peatár aḡur táinig ré 39
 leó.   Aḡur nuair a táinig ré ann tó ruḡadur ruar
 é ḡo tó an reómpa móir, aḡur bi na baintreada 'n-a
 rearam 'n-a čimpal aḡur iad as ríle deór aḡur iad
 as tairbeáint na ḡcótaí aḡur na mball éadair tó
 a deinead Dorcar tóib.   Anran tó cuir Peatár na 40
 daoine ḡo léir amac ar an reómpa aḡur tó leis ré é
 réin ar a ḡlúinib aḡur dein ré úrnuigče, aḡur t'iom-
 puig ré cun an cuir aḡur toubairt ré: A Taibita,
 eirig!   Aḡur t'orḡail riri a rúile aḡur connaic rí
 Peatár aḡur t'eirig rí aniar.   Aḡur tuḡ ré a lám 41
 tó aḡur cuir ré 'n-a rearam i.   Aḡur tó ḡlaoit ré
 irteac na naoim aḡur na baintreada aḡur tuḡ ré
 ruar tóib i 'n-a beatait.   Anran tó n-innread é ar 42
 fuait loppé ḡo léir aḡur tó čreio a lán daoine ra
 Tíḡearna.   Aḡur tó tuit amac ḡur fan ré móran 43
 laetanta i n-loppé, i tóig fir ḡur b' ainim tó Šimón,
 feap leatair tó learú.

CAIBIDÍOL X.

Cornéliur o'á glacadh irtead sa n-eaglais. Airling pheadair.

- 1   Ac bí i gCaeramaréa fear n-ar b'ainim do Cornéliur,
taoirlead céad ar an mbuidín airm ar a dtugtar
- 2   an Eadáilead, fear dia-da n-a paid eagla Dé air féin
agus ar a teaghlac, do tugadh mórán déarca uaid do
rna daoine, agus a bíd ag suide Dé coitcianta.
- 3   Do connaic an fear san, i n-airling, go soiléir,
tuairim an naomhad trát sa lá, ainseal ó Dia ag
teacht cuige irtead, agus tubairt an t-ainseal leir:
- 4   A Cornéliur! Agus tubairt reirean, agus é ag
féadaint air agus eagla mór air: Cad é rin, a Tise-
earna? Agus tubairt ré leir: Taid t'úrnuighe
agus do déire imighe ruar, i gcuimne, i láthair Dé.
- 5   Agus anoir cuir fíor go loppé agus glaoib cúsat
- 6   Símon, ar a dtugtar Pheadar. Tá ré ar lóirín
i dtí Símon, fear leatnuighe leatair, n-a bfuil a
tí ag bhuac na faraise; neórfaid ré rin duit cad 'tá
- 7   le déanamh agat. Agus nuair a d'imtí an t-ainseal,
a bí ag caint leir, do glaoib ré cuige beirt o'á teag-
hlac féin agus fear airm n-a paid eagla an Tisearna
- 8   air, daoine a bí úmal do. Agus o'innir ré dóibh gac
nío agus cuir ré go loppé iad.
- 9   Amáiread a bí cúgáinn, agus iadran ag cur na
rlíge díob agus ag teacht cun na catharac, tuairim
an rémad trát, cuaid Pheadar ruar i n-uachtar an
- 10   tíge cun úrnuighe déanamh. Anran táinig ocrar air
agus ba mian leir bia do cáiteamh. Agus an fáid a
bíodair ag ollmú an bíd do táinig támhéal air.
- 11   Connac ré na flatair ar orgailt agus ártac, mar a
béad bairlín ana-mór agus i o'á leisint anuair, le n-a
- 12   ceitpe cúinnib, ar na flatair cun an tailim. Agus
bí uirt an uile fadgar ainmigte ceitpe scor, agus
- 13   piartaí, agus éanlaite an déir. Agus do labhair
- 14   sut leir: Eirig, a Pheadair, agus maidh agus it! Ac
tubairt Pheadar: Nár leigib Dia go ndéanfáinn san, a
Tisearna, óir níor itear miam bia coitcían ná bia
- 15   neamh-élan. Agus do labhair an sut airt leir: An

níð a ʒlan Dia ná tabairpe coitcían air! Do veinead 16
ran trí h-uairpe ar a céile aʒur anran do tóʒad an
c-ártað tar n-air irteað inr na flatair.

Aʒur an fáid a bí Peadar 'ʒá breicniú i n' aigne cad 17
é an raʒar an raðar ran a connaic ré, féad, bí na rin a
cuir Cornéliur uaid 'n-a fearaí aʒ an n-oorur, 'ʒá fíar-
raige cá raib tiz Simóin. Aʒur do ʒlaodadair aʒur 18
o'fíarraiʒdar an raib Simón ar a otuʒtar Peadar,
ar lóiróin ra tiz. Bí Peadar, ámtað, aʒ cuimneam 19
ar an airling aʒur duðairc an Spioraid leir: féad,
tá triúr fear ad' lorʒ. Eiriz, dá bpiʒ rin, aʒur 20
imtis ríor aʒur ʒluair leó, óir ir mire cuir cúʒat
iad. O'imtis Peadar ríor cun na bfeair aʒur duð- 21
airc ré: féad, ir mire atá uaid: Cad cuige ʒo otán-
adair? Aʒur duðraðar-ran: Cornéliur, an taoiread 22
céad, fear atá fíoraonta úmal do Dia aʒur ʒo bfuil
meaf mór aʒ na lúdaiz ʒo léir air, fuair ré ffeadʒa
ó aingéal naomta 'ʒá ráð leir ríor a cuir oirra cun
a tige aʒur éirteað le cainnt uait. Do ruʒ ré irteað 23
iad anran i ʒcóir na n-oirðe. Aʒur o'eiriz ré
amáiread a bí cúʒainn aʒur ʒluair ré i n-aonfead
leó, aʒur cuaid raint de rna bráicrið ó loppé le n-a
coir.

Cuaid ré irteað i ʒCaerapéa an lá 'n-a diaid ran, 24
aʒur bí Cornéliur aʒ feiteam leó aʒur a ʒaolta aʒur
a cáirde cruinniʒte aige. Aʒur do tárla nuair a 25
táiniz ré irteað ʒo otáiniz Cornéliur 'n-a coinnib
aʒur ʒur fléad ré aʒá coraid ʒá onórú. Ad do 26
tós Peadar ruar é aʒur duðairc ré: Eiriz! Duine
iread mire féin, leir. Aʒur táiniz ré irteað ra tiz 27
aʒur é aʒ cainnt leir, aʒur fuair ré an mórcaid
daoine cruinniʒte irtiz,

Aʒur duðairc ré leó: Ir eól daoibpe conur mar 28
ir urʒráin o'feair lúad baint ná comluadair a
dédanam le cine iaracta, ad do táirbedin Dia dómra
ʒan coitcían ná neamʒlan a tabairc ar don duine.
Dá bpiʒ rin, cóm luat aʒur a cuiread ríor oim 29
tánaʒ ʒan rtao. Fíarraiʒim, uime rin, cad cuige
ʒur cuireadair ríor oim?

Aʒur duðairc Cornéliur: Ceirpe lá ó rin, ʒo tici 30

an uair reo, bíor am tís um an naomáð trát aḡur
me aḡ ḡuibe, aḡur féac, do fearaim fear ar m'aḡaio
31 amac aḡur éadac ḡeal air aḡur duḡairt ré: A Cor-
néliur, tá éiríte le o' ḡuibe aḡur tá cuimne ar do
32 déire i látair Dé. Cuir fíor ḡo loppé, dá brís rin,
ar Símon ar a oḡuḡtar Peaḡar: tá ré ar lóirḡin
i oḡis Símoín, an fear leaḡuḡte leaḡair, i n-aice na
33 faraige. Anran do cuirear fíor orḡra láitḡeac aḡur
ir maiḡ an teaḡt aḡaḡra é. Aḡur táimio ḡo léir
anro anoir do látair cun éirteaḡt le ḡac uile níð
a o'óḡuḡis Oia ouit.
34 Anran o'orḡail Peaḡar a béal aḡur duḡairt ré:
1r léir dom le fírinne ná féacann Oia do ¹ fear-
35 rain reaḡar peaḡra, ac ḡo bréacann ré do'n t-é
rin, inḡ ḡac cine, 'na mbíonn a eaḡla air aḡur a oein-
36 eann fíoraontaḡt.* Do cuir Oia an bḡaḡar cun
clainne 1ḡaéil, aḡ fósairt ríotḡána tré Íora Críort,
37 (riné ir Tiḡearna ar ḡac uile níð): 1r eól oaoibre
an focal a labḡaḡ ar fúro lúdaéa ḡo léir, ² óir do
ḡurnuḡs ré ó ḡailili tar éir an bairte a cḡaobḡḡaol
38 Eóin: Íora ó Naḡaret: conur mar do onḡ Oia é
leir an Spíoraio Naom aḡur le cómaḡt, aḡur ḡur
ḡluair ré aḡ oéanam tairḡte aḡur aḡ leiḡear na
nḡaoine a bí fé annḡmaḡt an diaḡail, toirḡ Oia beirḡ
39 leir. Aḡur ir fínnite rinne ar ḡac níð oár oein ré
i ḡcríḡ na nlúdaḡ aḡur i n-leḡúralem, ḡur cuireaḡ
40 cun báir é 'oá cḡoḡaḡ ar an ḡcrann. Aḡur do tós
Oia ó'n mbár é an tḡear lá aḡur ḡuḡ ré le feirḡint

¹ Deut. x. 17; ² Par. xix. 7; 1óḡ xxxiv. 19; Eadḡa vi. 8;
eccl. xxxv. 15; Róm. ii. 11; ḡal. ii. 6; i Peaḡ. i. 17.

² Lú. iv. 14.

* Ver. 35. "1ḡ ḡac cine." ḡrl., .i. ní lúdaḡs amáin ac
ḡeinte leir, pé cine ḡur oíob íao, acá tairḡneaḡac i látair Dé,
má tá eaḡla Dé orḡa aḡur má oeinro ríao oeaḡ-oibreacá. ac
tuḡḡear i ḡcóḡnuḡs náḡ fúlair oóib an cḡeiream fírinneaḡ a
beirḡ acu, óir "ḡan cḡeiream (aoeir pól naomḡa, Eab. xi. 6) ní
féoir Oia do fáram." Seacain, o'á brís rin, an ḡuinnḡir a
oir, a' brís na cainḡte rin, ḡur féoir do luḡt ḡac cḡeioim
beirḡ tairḡneaḡac i látair Dé. Mar ó náir táimis ó Oia ac an
cḡeiream fírinneaḡ, ir léir ḡur ó acáir an éitḡ acá ḡac
cḡeiream fálḡra, aḡur náḡ féoir oóib ḡan beirḡ mítaḡneaḡac i
látair Dé na fírinne.

é, ní 'do'n pobul go léir, ac o'fínnitib a bí ceapaithe 41
 as Dia roim ré: 'dúinne, a cait bia asur deoc i
 n'focair tar éir eiriste 'do ór na mairb. Asur 42
 o'óruiis ré 'dúinn cpaobrsaoile 'deanam 'do rna
 daoine, asur fiaónaire 'deanam air sur b'é féin atá
 ceapaithe as Dia cun beit 'n-a bpeiteam ar beoib
 asur ar mairbaid. ¹ Ir air reo a 'deinid na fáirde go 43
 léir fiaónaire, sur i n'ainim-rean atá maiteamnadur
 peacái le fáisail as sac doinne a cpeirdeann ann.

An fáirde a bí Peadar as ráb na cainnte rin 'do túir- 44
 ling an Spioraid Naom ar a raib as éirteact leir an
 mbriatar. Asur luic an timpallgearrta a táinig 45
 i n-aonfeact le Peadar, bí uatbár orra a ráb sur
 táinig gárrta an Spioraid Naom ar na geintib. Mar 46
 bíodar as éirteact leó as labhairt na 'deangtada asur
 as mórad Dé. Anran o'fpeasair Peadar: An 47
 féidir o'doinne an t-uirge cimead uainn rar a
 mbairtí na daoine reo atá tar éir an Spioraid
 Naom a glacad com mair linn féin? Asur o'óruiis 48
 ré iad 'do bairte i n-ainim an Tigearna Íora Críort.
 Anran o'iarraodar air fanmairt 'n-a bfochair raite
 laetanta.

CAIBIDÍOL XI.

Peadar gá táirbeaint go raib an ceart aige 'á 'deanam nuair
 a bí ré as glacad na ngeinte irteact ra n-easlaír. Iompób a
 lán i n-antioe.

Asur o'airis na n-arpoil asur na braidre a bí i 1
 n-lúdaea sur glac na geinte, leir, briatar Dé. Anran 2
 nuair a cuaid Peadar ruar go Ierúsalem bí luic
 an timpallgearrta as aignear leir, Asur deiridí: 3
 Cad cuige 'duic dul amearis daoine gan timpall-
 gearrad orra asur bia caiteam 'n-a bfochair? Asur 4
 turnuis Peadar asur o'innir ré an rgeal 'doib trío
 rior, mar reo

Bíor i scatair loppé as 'deanam upnuishte asur 5

- táinig táimneál oim agus connac aipling, ártac mar
beaó bairlin mór o'á leigint anuair ar na flatair le
n-a ceitpe cúinnib, agus táinig an bairlin am' aice.
- 6 Agus o'féadar irteac inti 'gá breitniú agus connac
aimmiste ceitpe scor an domain agus beitibis
7 agus piartaí agus éanlaite an déir. Anran o'airig-
ear sut 'gá ráó liom: Eirig, a pheadair, mairb agus
8 it! Agus dubairt: Ní déanfao, a Tigearna, óir
níor éuaio bia coitcían ná bia neamh-élan am béalra
9 riam fós. Agus o'fheadair an sut ar na flatair
an tarra. h-uair: An níó a élan Dia, ná tabairpe
10 coitcían air! Do veineao an méio rin trí h-uairpe
ar a céile agus anran do tógao na neite go léir ruar
11 inr na flatair airir. Agus le n-a linn rin riúo as
an oitig 'na rabar triúr fear a cuireao as triall oim
12 a' Caerara. Agus dubairt an Spioraio Naom liom
dul leo gan ceirt oim. Agus éuaio an reirear
brátar ro le m'coir, agus éuamair irteac i oitig an
13 fir. Anran o'innir reirean dúinn conur mar a
connaic ré, 'n-a tig féin, aingeal 'n-a fearam, agus
go ndubairt an t-aingeal leir: Cuir fíor go loppé ar
14 Símon ar a oitigtar pheadar, agus labarraio ré leat
cainnt a fadarráio tu féin agus do teaglaó go léir.
- 15 Anran nuair a turruigear ar cainnt do túipling an
Spioraio Naom oirta fé mar a túipling ré orainne
16 i oitirac. Agus cuimnigear ar focal an Tigearna,
mar adubairt ré: ¹Óen éoin bairte le h-uirge ac
17 bairtgar riore leir an Spioraio Naom. Oá bríg rin,
má tug Dia dóibhin an gárta céadna a tug - ré
dúinne nuair a creideamair ra Tigearna íora Críort;
cia'n b'é mire go bfeadfainn corz a cur le Dia?
- 18 Nuair airigtar an méio rin o'éirteadar, agus
tugadar glóire do Dia agus dubairt: Seaó ac
tá airighe cun na beata tabarta as Dia do rna sein-
tib féin

- 19 Agus na daoine úo a rgaireao mar éall ar an
oibrioblóio i otaob Stiopáin do riublaodar cóm
fada le pœnicé agus le Cuppur agus le h-Antioó,

gan an focal do labairt le h-aoinne ac le Iúdaíḡ amáin. Ac bí cuio acu asur Cupriánaiḡ ab ead iad asur Cup- 20 énéaca, asur nuair a cuadar irceac i n-Ántioc bíoir as cainnt leir na ḡréasaiḡ féin as tabairt eoluir ar an tTigearna fóra dóib. Asur bí lám Dé leó asur 21 do h-iompuiḡeac cuio móir daoine cun cpeioim an Tigearna.

Anran do táinḡ tuairḡs na neit rin cun a ḡcluair 22 do luēt na h-easailre a bí i n-Ierúsaleḡ asur cuir-eadar Barnabar ḡo h-Ántioc. Táinḡ ré asur connaiḡ 23 ré an ḡrárcá ó Ųia asur bí átar móir air asur tuḡ ré cómaiḡle do rna daoine ḡo léir beit reapaḡac 'n-a ḡcpióde asur leanmáint do'n Tigearna. Ųir fear 24 fósanta b'eac é a bí lán de'n Spioraio Naom, asur de cpeioeam. Asur do tuḡac cuio móir daoine cun an Tigearna.

Anran do cuair Barnabar ḡo Tarḡur as loḡs 25 Saul asur nuair a fuair ré é tuḡ ré leir ḡo h-Ántioc é. Asur tuḡadar bliain iomlán i ḡcómluadar na 26 h-easailre ann, asur beineadar pobal móir do teasars, i tceó ḡur i n-Ántioc a tuḡac ar tciur Cpiortaióte ar na deirḡobuil.

Asur inḡ na laetiḡ rin do táinḡ fáirí ó Ierúsaleḡ 27 ḡo h-Ántioc. Asur t'eirḡs tuine acu ran t'ár 28 t'ainim asadur asur tuḡ ré le cuirḡint, ó'n rpioraio, ḡo raib ḡorta móir le teac ar an raosal ḡo léir, asur do táinḡ ran fé Claudiur. Asur do beartuiḡ 29 na deirḡobuil, ḡac aoinne do réir a ḡurcail, cadair a cur as triall ar na bḡáitḡe a bí 'n-a ḡcómnuiḡe i nIúdaéa. Asur beineadar ran. Cuireadar an 30 cadair cun na reanóirí le Barnabar asur le Saul.

CAIBIDIOIL XII.

ḡearleannmáint héróio. Peadar tá fuarḡailḡ as aingal. Pionór ar héróo.

Le linn na h-aimḡire céadna do cuir héróo, an 1 rí, a lámá cun uilc a t'éanam ar cuio de muinntir na h-easailre. Asur do máirḡ ré Séamur, tpióair Eóin, 2 le claióeam.

- 3 Anran, nuair a connaic ré sur taiten an gníomh ran
leir na lúdaíς ceap ré peadar leir do sháil. 1
- 4 laetibh an aráin san giorc ab ead é ámtac. Do shail
ré é asur cuir ré i bpríorún é asur cuir ré ceitre
ceatpáir de lucht airm 'gá cimeádo, cun go dtadarrfao
ré i látair an pobuil é tar éir na cárga.
- 5 Anran bí peadar ra príorún, ré cimeádo, ac bí
úrnuiϑte as dul ruar cun Dé ar a fion, san rtao, ó'n
easlaíρ go léir.
- 6 Asur nuair a bí hérodo cun é tabairt or cómaíρ
na ndaoine, bí ré an oirce céadna ran 'n-a luige
ioir beirt lucht airm, asur é ceangailte le dá rlaibh.
Asur bí lucht cimeádo laρmuid de'n doρur as cimeádo
7 an príorún. Asur féac, do fearaím aingeal ó'n
o-Tigearna i n-aice leir, asur do lar solur ra
treóma, asur do buail an t-aingeal ra cliatán é
asur dúiriϑ ré é, asur dubairt ré: Eiriϑ o'urcar!
- 8 Asur do tuit na rlaibhí o'á lámuibh. Asur dubairt
an t-aingeal leir: Cuir umac do crior asur do bpróga
Asur do dein. Asur dubairt ré leir: Cuir umac
9 do bpat asur lean me. Asur bí ré 'gá leanmáint
amác, asur ní raibh fíor aige sur b'fíor sur b'aingeal
a bí 'gá déanam; ac ir amlaibh a ceap ré sur b'airling
10 a bí aige dá feirϑint. Asur cuadar tar an gcéad
lucht faíre asur tar an tarina lucht faíre, asur tán-
adar cun an geata iarainn, an geata cun na catarac,
asur o'orgail an geata uair féin doibh. Cuadar
amác asur riúbluigeadar don trráio amáin, asur
anran o'imtiϑ an t-aingeal go h-obann uair.
- 11 Anran do táinig peadar cuige féin asur dubairt
ré: Tá fíor asam anoir go fíor sur b'é an Tigearna
do cuir a aingeal cuϑam 'am fuargailt a' láim
hérodo asur ó gac níbh 'na bfuil an pobul lúdad as
12 rúil leir. Anran, ar a máctnam, táinig ré cun tiϑe
máire, mátaíρ Eóin ar a dtuϑtí Marcúr, asur bí
mórán daoine cruinniϑte ann asur iad as déanam
13 úrnuiϑte. Buail ré cómla an doρuir. Táinig amác,
14 'gá freasairt, cailín 'nar b'ainim di Rodé. Asur
o'aitin rí ϑut peadar, asur le méio an átaíρ a bí
uircti níor orgail rí an doρur ac do rít rí irteac asur

o'innir rí go raib' pheadar as an n-odur.   Dubhadar- 15
 ran léi: Ar buile ataoi.   Ac' duhdairt riri sur b'fion
 é.   Asur dubhadar-ran: Iré a ainseal atá ann.   Ac' 16
 do lean pheadar as bualaó.   Anran nuair orsaladar
 asur connacadar é bí uatbár ortá.   Ac' do bhasair 17
 ré le n-a láim ortá éirteact, asur o'innir ré dób
 conur a tug' Dia amac ar an bphiorún é, asur duh-
 dairt ré: Innir na neite rin' do Séamur asur do rna
 braitrib!   Asur cuairt ré amac asur o'imtis ré go
 n-ait eile.

Nuair a táinig an lá bí céimigráó* náir beas imear 18
 na raigdiúirí i t-aoib' cao a bí imigte ar pheadar.
 Asur nuair a o'iar' Hérod é asur ná raib' ré le 19
 fáilail cuir' ré ceirtú ar an luic' cimeáda asur
 o'orouis ré iao do cup' cun báir, asur o'imtis ré
 rior ó lúdaea go Caeraráa asur o'fan ré ann.

Asur bí fear' air cun muinntire Tuire asur cun 20
 muinntire Síodh.   Tánadar-ran ámtac, do toil a
 céile, as triall air, asur deineadar muinntearar le
 blartur, fear' reómra an rí, asur o'iaradar riotcáin,
 coir' a o'ir' féin a beir' o'á cotú ó'n rí.   Anran, lá a 21
 bí ceapaithe cuige, bí Hérod 'n-a ruidhe ra truidhe
 breite asur éadaí ríogda uime asur dein ré óráio
 dób.   Asur deirteó na daoine, 'gá molaó: Ni 22
 guta na ó duine iao ac' guta na ó dia éigin.   Anran, 23
 láitread' bonn, do buail' ainseal an Tisearna é, coir'
 náir tug' ré an onóir do Dia, asur dein bró piartaí
 dé asur iao 'á o'ite, asur fuair' ré báp.

Asur o'fár briatar an Tisearna asur do méad- 24
 úigteó é.

Asur táinig Barnabar asur Saul tar n-air ó Ierú- 25
 ralem ¹ nuair a bí a bphitálam téanta acu, asur
 tugadar leó Eóin ar a t-ugci Marcur.

¹ *Supra xi. 30.*

* .i. cup' tpe céile

CAIBIDÍOL XIII.

Saul agus Barnabás o'á ḡcup amac as an spioraid n-aom.
Seanmóiniú acu 'a déanam i ḡcuppur agus i n-antioch pírioida.

- 1 Ac bí ra n-easlaír, a bí i n-Antioch fáirí agus teas-
arḡóirí, ar a raib Barnabás agus Simón, ar a otuḡtí
Simón Dub, agus Lúciur an Cuirénac agus Manacén,
2 cómhálta héirí an tetrarc, agus Saul. Agus
bíodar as déanam ḡnóca an Tíḡearna agus as déanam
trorḡad agus duḡairc an Spioraid N-aom leó:
Deisliḡib cúḡam Saul agus Barnabás cun na h-oibre
3 o'á bfuilid ḡlacaithe asam. Anran do deineadur
trorḡad agus únnuḡte agus cuireadur a lámh orḡa-
ran agus cuireadur cun riúḡail id.
- 4 Agus fé feólad an Spioraid N-aom cuadur-ran
ḡo Seleucia, agus ar ran, ar faraise, ḡo Cuppur
5 agus nuair a tánadur ḡo Salamir bíodur as cpaob-
rḡaoile bḡeítir Dé i rnaḡóḡaib na n-lúac.
- 6 Agus bí Eóin acu ra treirbír, leir. Agus nuair a bí
an t-oileán ḡo léir riúḡalta acu cóm fada le Pápor,
fuaradur oḡaoi áirite, fáir fallra, lúac ḡur
7 b'ainm do Bar-léur. Agus bí fé i bḡocair an
pḡóconruil, Seḡsiur Paulur, fear ciallmair. Cuir
fé rin rior ar Barnabás agus ar Saul mar ba mian
8 leir bḡatár Dé do cloirint. Ac bí Elimar, an
oḡaoi, (óir ir mar rin a minḡtear a ainm) as cup
'n-a ḡcoinnib, a o'iarraib an pḡóconruil o'iompáil ó'n
9 ḡcpeirdeam. Ac bí Saul, (tá pól mar ainm air leir), lán
10 de'n Spioraid N-aom, agus o'féac fé air agus duḡairc
fé: Ó a fíir atá lán de ḡac feall agus de ḡac éiteac,
a míc an diaḡail a namair ḡac cirt, ná rḡaḡair de
flḡtib o'ipeaca an Tíḡearna do cup bun or cionn?
11 Ac féac riné lámh an Tíḡearna anoir ort, agus beir
tú do ḡall, agus ní feicfir an ḡrian, ḡo ceann tamail.
Agus le n-a linn rin do tuit rḡamall air agus doir-
ceacḡ, agus bí fé as cuarḡac 'n-a timpall féacaint
12 an bḡaḡad fé duine tadbarrad a lámh do. Anran
nuair a connaic an pḡóconruil an níḡ rin do dein fé
ionḡna de teasars an Tíḡearna agus do cpeir fé.

ASUR éuaib pól asur a muinntir, ar luim, ó pápor 13
 go pearsé i bPampíla. ¹ Ac o'imeis Eóin uata
 asur o'fill ré go Ierúsale. Ac do éuaib an éuib 14
 eile ar ašuib tré pearsé asur tánaodar go n-Antioch
 i bPíriosa asur éuaodar irteac ra trinašóis lá na
 rabbóide asur fuidéodar ann. Asur nuair a bí 15
 léigead na olíge asur na bfaib déanta cuir uactaráin
 na rinašóige teactaireact cúca 'šá ráb : A feara,
 a bpaicre, má tá ašuib don éaint teasairš do'n pobul
 abpaib i.

Anran o'eirig pól asur bašair ré ciúnar le n-a 16
 láim asur tuidairt ré :

A feara de rliocht Ippaél, asur riðre go bfuil
 eagla Dé o'paib éirib liom ! Do tois Dia an trleacta 17
 ro Ippaél ar n-aicreac asur o'aruiš ré an pobul
 nuair a bíodar 'n-a šcómnuige ² i tcalam na
 n-éigirte asur tuš re amac ar an áit rin iad le ³ láim
 cómaactac. ⁴ Asur cuir ré ruar le n-ambéaraib ar fead 18
 dačad blian ra bfaic. Asur o'iois ré react šcineac 19
 i tcalam Canaan asur ⁵ do painn ré orca-ran a šcuio
 tailim á cur ar épannaib. ⁶ Asur 'n-a diaib ran, 20
 timpall ceitre céad asur caošad blian, tuš ré
 breiteamain uóib, go dci Samuél fáib. Anran 21
⁷ o'iarpaodar ní asur tuš Dia uóib Saul mac Cí,
 fear de treib Beniamin, ar fead dačad blian.
⁸ Anran do cuir ré an fear ran i leit taoib asur tós 22
 ré ruar cúca Daibio 'n-a ní, asur tuš ré teiptiméir-
 eact air nuair a tuidairt ré : ⁹ Tá Daibio mac
 Ierre fášalta ašam, fear do péir mo éroide féin,
 fear a cómlionfaib šac níb ir toil liom. A' riol 23
 an fir rin, ¹⁰ do péir na šeallamna, tá Slánuigteoir
 tabarča aš Dia o'Ippaél, 'ré rin šora. ¹¹ Asur poime 24
 n-a teact ran do éraobšgaoil Eóin bairte cun aic-
 riše do pobul Ippaél go léir. Asur nuair a bí Eóin 25
 aš cómlionad a éuapda tuidairt ré : ¹² Ní mire an t-é

¹ A.D. 42.

² exod. i. 1.

³ exod. xiii. 21 asur 22.

⁴ exod. xvi. 3.

⁵ 1oŕue xiv. 2.

⁶ bpeit. iii. 9.

⁷ 1 Ríš. viii. 5.

⁸ 1 Ríš. xiii. 14 asur xvi. 3.

⁹ Šalm. lxxxviii. 21.

¹⁰ 1oŕiaŕ xi. i.

¹¹ maic. iii. 1 ; maic. i. 4 ; lúe. iii. 3.

¹² maic. iii. 11 ; maic. i. 7 ; Eóin i. 27.

17 ὁδὸς λιθὸν ἰρ μέ, ἀὲ φέας τὰ ἀς τεὰς ἀν ὁδὸν ἀν
τ-ἐ νὰς φῖν με βρόζα ἀ κορ ὁο ῖζαοιλε.

- 26 Ἀ φεαῖα, ἀ βράιτρε, ἀ ῖλιοτ ῖλεὰς ἀβραῖμ,
ἀςυρ ἀν μένδ ἀγαῖβ ἀρ ἀ βφῖλ εαζλα Ὁέ, ἰρ ἀς τριὰλλ
οῖαῖβρε ὁο κυρεὰθ βριατὰρ ἀν τριάννιςτε ρεο! Ὅιρ
νῖορ αἰτῖν μῖνντῖρ ἱερύραlem ἐ, ἀςυρ νῖορ αἰτῖν υαῖρλε
ἱερύραlem ἐ, νὰ ζυτὰνα νὰ βράιθ, βίοθ ζο λείςτεαρ
18 ἰαθ ζαὲ ραββόιθ, ἀςυρ ἐυζαῶαρ βρεῖτ ἀρ ἀςυρ ἐὸμ-
28 λῖοηῶαρ ζυτὰνα νὰ βράιθ. ἀςυρ βίοθ νὰ φυαῖῶαρ
ἁοη κοῖρ ἀνν ¹ ὁ' ἰαῖρῖῶαρ ἀρ ῖῖλάτ ζο λεοζῖ ὁδὸν
29 ἐ ἐυρ ἐυν βάιρ. ἀςυρ νυαῖρ ἀ βῖ ζαὲ νῖθ ὁ' ἄ ραῖθ
ῖζῖοῖθ ἀ 'ν-α ἐαὸν ἐὸμλῖοητ ἀκυ ἐὸζαῶαρ ἀνυαρ
30 ὁ' ἐ' ἁὸμῶ ἐ ἀςυρ ἐυρεῶαρ ἰ λεὰς ἐ. ² ἀὲ ὁο
ἐὸς Ὀια ὅρ νὰ μαῖρῖ ἐ ἀν τρεαρ λὰ, ἀςυρ βῖ ρέ ὁ' ἄ
31 φεῖρσῖντ ἀρ φεῶθ μὸρᾶν λαετᾶντ ἀς ἀν μῖνντῖρ ἀ
ἐάινις λε ν-α κοῖρ ὁ ζαῖλῖ ζο ἱερύραlem, ἀςυρ ἀτὰ
32 ζο ὁτῖ ἀνοῖρ 'ν-α βῖννῖτε ὁὸ ἰ λὰτᾶρ ὁαοῖνε. ἀςυρ
ἐάμῖθ 'ἄ ἐυρ ἰ ν-ἰῖλ ὁαοῖβρε καὸ ἰ ἀν ζεαλλᾶμᾶντ
33 ἀ ἐυζαὸ ὁ' ἀρ ν-αἰτρεᾶςαῖβ, ἀςυρ κοῖρ μαρ ἀτὰ ἀν
ζεαλλᾶμᾶντ ρῖν ἐὸμλῖοητ ἀς Ὀια ὁ' ἀρ ῖλιοτ, μαρ
ζυρ αἰτβεὸῶαῖς ρέ ἱορᾶ, ὁο ρέῖρ μαρ ἀτὰ ῖζῖοῖθ ρα
ταρῖα ραῖλμ: ³ ἰρ τυρᾶ μο ῖῖα, ὁο ζεῖνεαρ-ρὰ ἐυ ἀν
34 λὰ ρο. ἀὲ ἰ ὁταὸν ἀ ἐὸζαῖλτ ὅρ νὰ μαῖρῖ ζαν καρᾶθ
αῖζε ἀῖρῖρ ἀρ ἐλαοὲλὸθ, ὁυβᾶῖρτ ρέ μαρ ρεο: ⁴ Ἐὰθ
ρᾶθ ὁαοῖθ νὰ νεῖτε νᾶομῖτ ὁῖλρε ἰρ λε Ὀάῖβῖο.
35 ἀςυρ ἰρ υῖμε ρῖν ἀ ὁεῖρ ρέ ἰ ν-αἰτ εἰλε μαρ ἀν ζεᾶῶητ:
⁵ Ἥ ἐαῶῶαῖρ ὁο τ' ἁοη νᾶομῖτ ἐλαοὲλὸθ ἀ
36 ὁ' φεῖρσῖντ." Ὅιρ, νυαῖρ ἀ βῖ ἀ ζῖνὸ ὁεᾶντ ἀς Ὀάῖβῖο,
ὁο ρέῖρ ἐοῖλε Ὁέ, 'ν-α ζεῖνεαλαὲ ρέῖν, ὁο ⁶ ἐὸῶαἰ ρέ
ἀςυρ ὁο κυρεὰθ ἰ ὁτεᾶντᾶ ἀ αἰτρεᾶςα ἐ, ἀςυρ
37 ἐὸνᾶῖ ρέ ἐλαοὲλὸθ. ἀὲ ἀν τ-ἐ ἀ ἐὸς Ὀια ὅρ νὰ
μαῖρῖ νῖ φεᾶςαῖθ ρέ ἐλαοὲλὸθ.
- 38 Ὀῖοθ ἀ φῖορ ἀγαῖθ, ὁᾶ βῖρῖς ρῖν, ἀ φεαῖα ἀ βράιτρε,
ζυρ τῖρῖ ρῖν ἀ ρόζαῖτᾶρ ὁαοῖβρε μαῖτεᾶμᾶντᾶρ
ρεᾶςαῖ, ἀςυρ (φυαῖζαῖλτ) ὅρ νὰ νεῖτε νὰ φεᾶῶαθ
39 ρῖορᾶοητᾶςτ ἀ ἐὰθᾶῖρτ ὁαοῖθ ἰ νῶλῖζε ῖῖαοῖρε. Σα

¹ ματ. xxvii. 20 ἀςυρ 23; μαρ. xv. 13; λῦ. xxiii. 21 ἀςυρ 23; ἐὸῖν xix. 15.

² ματ. xxviii.; μαρ. xvi.; λῦ. xxiv.; ἐὸῖν xx.

³ Σαλμ. ii. 7. ⁴ ἰρᾶῖρ lv. 3. ⁵ Σαλμ. xv. 10. ⁶ 3 ῖρῖ. ii. 10.

tuine reo ḡeibeann ḡac doinne, a cpeirdeann, fíor-
aontaact. Seacnaib, o'á bpiḡ rin, rap a' ocioctad 40
oraid an ruo aoirceap inr na fáibib: ¹ fécad, a 41
luct an neamruime, asur deinió ionḡna, asur éasaid,
oir tād obair asamra o'á oibiriú i nbúr laetibre, obair
nā cpeirfid ribre, mā innreann doinne oadib é.

Asur nuair a bíodar as imteact amac o'iarraodar 42
orta an cainnt rin do labairt leó ra trabbóio a bí
cuḡainn. Asur nuair a oirḡaoilead an trinaḡós, 43
do lean a lán de rna lúdaig, asur de rna oadine
iaracta bí oiaða, pól asur barnabar, asur do
cadruigeadar-ran leó asur cómarliḡeadar oib
leanmairt i nḡárta Dé.

An trabbóio a bí cuḡainn táinig an catair ḡo léir, 44
nāc mór, cun éirteact le briatar Dé. Anran nuair 45
a connaic na lúdaig na rluaiḡte do líonadar o'for-
mad asur bíodar as bréasḡú na cainnte a deirad
pól, ḡo diamarluiḡteact. Anran dubairt pól asur 46
barnabar, ḡo oána: Ir libre nār bfoláir oúinn briatar
Dé do labairt ar ocúir; ac ó oúltuiḡeann rib oó,
asur nāc fiú rib, do réir búr mbreite féin, beata
ríoruide o'fáḡail, táimíone, féac, as iompáil cun na
nḡeinte. Oir reo mar a o'óruig an Tigearna 47
oúinn: ² Cuirear tu mar folur do rna ḡeintib,
ionur ḡo mbeitead do áodar rlanuiḡte ḡo ocí imeall
an oomair. Nuair airig na ḡeinte an níó rin bí 48
átar orta asur bíodar as tabairt ḡlóire do briatar
Dé, asur do cpeir an méio acu a bí roim-óruigte
cun na beata ríoruide.

Asur do leactad briatar an Tigearna trío an 49
noútaig ḡo léir. Ac do réio na lúdaig fé rna mnáib ḡo
oiaða onórad asur fé uairlib na catarac asur múr-
ḡladar ḡearleanmairt ar pól asur ar barnabar
asur comáineadar ar an ocir iad. ³ Asur dein- 51
eadar-ran ced a ḡcor do cpoctad 'n-a ḡcoinnib asur
tánadar ḡo n-leónium. Asur do líonad na deir- 52
ḡiobuil le rólár asur leir an Spioraid Naom.

¹ habac. i. 5.

² 1ráiar xlix. 6.

³ marc. x. 14; marc. vi. 11; lúc. v. 9.

CABITOIOL XIV.

ῥόλ ἄστυρ ὁρναβάρ ἄς ῥεανμόνιού ἰ ἡ ἰκόνιυμ ἄστυρ ἰ
λίρτρα. Ἰάιρπινεᾶς ἄ λειῖεαρ. Ὅδοινη ῥὰ ῥεαρ ῥυρ ὀείτε ἰαο.
ῤαῖτταρ ὁο ἔλοῦαῖθ ἀρ ῥόλ. Ὅεινιο ῥιαῖ ῥεανμόνιού ἰ ἡ Ὀερβέ
ἄστυρ ἰ ὁρρηῖε.

- 1 ἄστυρ ὁο τῡιτ ἀμαῖ ἰ ἡ-ἰκόνιυμ ῥο ἡῶεἄῥαῖ
ἰρτεᾶς ἰ ἡ-ἀονῥεᾶςτ ἰ ῥιναῖῥόῖς ἡ ἀ ἡλύῶας ἄστυρ ῥυρ
ὀεινεᾶῖαῖ καῖνντ, ἰ ὅτρηῖ ῥυρ ἔραιο ῥλυᾶῖ ἰονῡαρ
- 2 ὀε ῥῡα ἰλύῶαῖῖ ἄστυρ ὀε ῥῡα ῥῥεᾶῖῖ. Ἀῖ ἡ ἰλύῶαῖῖ
ἄ ὅἰ ὀίῖραιοεᾡᾶς, ὁο ῥῥίῖῖῖῖῖῖ ἄστυρ ὁο ῥέῖῖ-
εᾶῖῖῖ ῥυᾶρ ἔυν ῥεῖρῖε ἄῖῖῖ ἡ ἡῖῖῖῖῖ ἰ ῥῖῖῖῖῖῖ
- 3 ἡ ἡὅῖῖῖῖῖ. Ἀῖ ὀῖῖῖῖῖῖ ἡὅῖῖῖ ἄῖῖῖῖῖ ἄῖῖῖῖῖ ἄῖῖῖ
ἄῖ ὀῖῖῖ, ἄστυρ ἄ ἡῖῖῖῖῖ ἄρ ἄῖ ὀῖῖῖῖῖῖῖ, ἄστυρ ἔ ἄῖ
ὀῖῖῖῖῖ ῥιαῖῖῖῖῖ ἄρ ὅῖῖῖῖῖ ἄ ῥῖῖῖῖῖ, ἄῖ ἔυν ἡῖῖῖ-
ῖῖῖῖ ὑᾶῖὅῖῖῖῖ ὀῖῖ ἡὅῖῖῖῖῖ ἡ ἡ-ἄ ἡῖῖῖῖῖ. ὅἰ
- 4 ἡῖῖῖῖῖῖ ἡ ἔᾶῖῖῖῖ ὀῖῖῖῖῖῖ, ἄῖῖῖῖῖ, ἔῖῖῖ ἄῖ ἄῖ
ῥᾶὅῖῖ ἡῖῖ ἡ ἰλύῶαῖῖ ἄστυρ ἔῖῖ ἄῖ ἄῖ ῥᾶὅῖῖ ἡῖῖ
5 ἡ ἡ-ἄῖῖῖῖ. ἄστυρ ὀῖῖῖῖ ῥυᾶῖῖ ῥέ ῥῡα ῥῖῖῖῖῖ
ἄστυρ ῥέ ῥῡα ἰλύῶαῖῖ, ἄστυρ ῥέ ῥῡα ἡ-ὑᾶῖῖῖῖῖῖ, ἔυν
- 6 ἡὅ ὁο ἔᾶῖῖῖῖῖῖ ἄστυρ ῥᾶὅῖῖ ὁο ἔλοῦαῖθ ὀῖῖᾶ, ἄστυρ
ἔῖῖῖῖῖῖῖ (ἄῖ ἡῖὅ ῥῖῖ) ἄστυρ ὁο ἔῖῖῖῖῖῖ ῥο ἡῖῖῖῖῖ
ἄστυρ ῥο Ὀερβέ, ὀᾶ ἔᾶῖῖ ἰ ἡῖῖῖῖῖῖ, ἄστυρ ῥο ὀῖῖ
ἄῖ ἔῖῖ ῥο ἡῖῖ ἡὅῖῖ-ἔῖῖῖῖῖῖ, ἄστυρ ὅἰὅῖῖ ἄῖ ἔῖῖὅῖ-
ῖῖῖῖῖ ἄῖ ἔῖῖῖῖῖῖ ῥᾶ ἡ-ἄῖῖ ῥῖῖ.
- 7 ἄστυρ ὅἰ ὀῖῖῖ ἰ ἡῖῖῖῖῖ, ἡ-ἄ ῥῖῖῖῖ, ἄστυρ ἔ ῥᾶ ἡῖῖ
ἄ ἔὅῖ ὀ ῥᾶῖ ῥέ ὅῖῖῖῖ ἄ ἡᾶῖῖ, ἄστυρ ἡῖὅ ῥῖῖὅῖῖῖῖῖ
8 ῥέ ῥᾡᾡ. ὀῖῖῖῖ ἄῖ ὀῖῖῖ ῥῖῖ ῥόλ ἄῖ ἔῖῖῖῖῖ. ἄστυρ
ὀῖῖῖῖ ῥόλ ἄῖ ἄστυρ ἔὅῖῖῖῖ ῥέ ῥο ῥᾶῖῖ ἄῖῖ ἔῖῖῖῖῖῖ
9 ἔυν ἄ ῥῖῖῖῖῖῖῖ, ἄστυρ ὀῖὅῖῖῖῖ ῥέ ὁο ῥῖῖ ἄῖὅ: ἔῖῖῖῖ
ἄὅ ῥῖῖῖῖῖ ἄῖ ὁο ἔὅῖῖῖῖ! ἄστυρ ὁο ἡῖῖ ῥέ ἡ-ἄ ῥῖῖῖῖῖ
ἄστυρ ῥῖῖὅῖῖῖῖ ῥέ.
- 10 ἄστυρ ἡῖῖῖ ἄ ἔὅῖῖῖῖ ἡ ὀᾶὅῖῖ ἔᾶὅ ἄ ὅἰ ὀῖῖῖῖῖ
ἄῖ ῥόλ ὀῖῖῖῖῖῖῖῖῖ ἄ ἡῖὅῖ ἄστυρ ὀῖὅῖῖῖῖῖ, ἄῖ
ἡῖῖῖῖῖῖ: ῤᾶὅ ἡ ὀῖῖῖ, ἰ ῥῖὅῖῖῖῖ ὀᾶὅῖῖ, ῥᾶῖῖῖῖῖ
11 ἄῖῖῖ ἔῖῖῖῖῖῖ. ἄστυρ ἔῖῖῖῖῖ ἡὅῖῖῖῖ ἄῖ ὀᾶῖῖῖῖῖ
ἄστυρ ἡῖῖῖῖῖ ἄῖ ῥόλ ἡᾶῖ ἡῖ ἄῖῖ ὅἰ ὅᾶὅ ἔῖῖῖῖῖῖῖ.
- 12 ἄστυρ ὅἰ ῥᾶῖῖῖῖ ἡ ἡὅῖῖῖῖ ἡᾶῖῖῖῖ ὀῖῖ ἔᾶῖῖῖ ἄστυρ
ἔῖῖ ῥέ ἡῖῖ ἔᾶῖῖ ἄστυρ ἔὅῖῖῖῖῖῖῖ, ἄῖ ἄῖᾶὅ ἄῖ
ῥῖῖῖῖ, ἔυν ῥο ἡὅῖῖῖῖῖ ῥέ ῥῖῖῖ ἄστυρ ἡ ὀᾶὅῖῖῖ

íobairt. Nuair a d'airis na h-Aspuil, póil agus 13
 Barnabar, an níð rin do raobadair a scuio éadaiḡ
 agus do léimeadair amac imearḡ na n-daoine agus
 do liúḡadair: A daoine, cad ab áil lib 'á d'éanamḡ ran? 14
 Daoine a ḡeobair bair, mar rið féin, iriad rinne,
 agus taimio 'ḡá iarraið oraið iompáil ó rna neitib
 baota rin ar Dia atá beo, ¹ ó iré cputuis neamḡ agus
 talamḡ agus muir agus ḡac a bfuil ionta. Inr na 15
 h-airriub atá imiḡte do leos ré do rna ḡeintib ḡo
 léir ḡluairiad ar a rliḡtib féin. Ac fóir níor fáḡ 16
 ré é féin ḡan cur i n-úil doib, óir tuḡad ré tabar-
 tairí ó neamḡ uair, fearḡainn agus trátana corḡamla,
 agus do líonad ré ar ḡcroidhe le bia agus le h-átar.
 Agus bíod ḡur labradair mar rin ir ar éirir féadadair 17
 na daoine do corḡ ar íobairt a d'éanamḡ cúca.

Anran, ámtac, táinḡ raint lúdac agus do meall- 18
 adair na daoine agus ḡadadair do clocaib i bPól
 agus tairraḡeadair amac ar an ḡcathair é mar mearadair
 ḡo raið ré marib. Ac bí na deirḡiobuil 'n-a timpall 19
 agus d'airis ré agus táinḡ ré irteac ra cathair, agus
 amáireac a bí cuḡainn d'imḡis ré féin agus Barnabar
 ḡo Derré.

Agus deineadair craobḡḡaoile ra cathair rin agus 20
 tuḡadair teḡarḡ d'á lán, agus anran d'filleadair
 ḡo lirtia agus ḡo h-lcónium agus ḡo h-Andioc, As 21
 neartú aigne na ndeirḡiobuil agus 'á ḡcómairliú cun
 beir fearamḡac ra creideamḡ, mar ḡur le móran a
 d'fulas nac fulair dúinn dul irteac i riḡeacḡ Dé.
 Agus do cuireadair raḡairt fé ḡrádaib doib inr ḡac 22
 eaglaí, agus deineadair úrnuḡte agus tiorḡad,
 agus anran tuḡadair ruar do'n Tigearna iad, óir do
 creideadair ann. Agus d'imḡiḡeadair trearna na 23
 riridia agus tánadair ḡo d'í rāmpilia, agus do 24
 labradair briatair an Tigearna i bPerrḡe agus cuadair
 rior ḡo h-Attalia,

² Agus cuadair ar ran ḡo h-Andioc, ar luing, an 25
 áit ar ar tuḡad ruar iad do ḡrárta Dé cun na h-oibre

¹ Sup a xiii. 1.   ² Gen. i. 1; Salm. cxlv. 6; Apoc. xiv. 7.

26 ΔΑ ΒΙ ΕΡΙΟΧΝΙΣΤΕ ΔΟΥ. ΔΣΥΡ ΝΟΥΡ Δ ΤΑΝΑΘΑΡ ΔΝΝ
 ΕΡΥΙΝΝΙΣΕΑΘΑΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ ΔΣΥΡ Ο'ΙΝΝΡΕΑΘΑΡ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
 ΜΟΡΑ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ, ΔΣΥΡ ΟΝΟΥΡ ΜΑΡ Δ Ο'ΟΡΣΑΙΛ
 27 ΡΕ ΘΟΡΟΥΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ ΘΟ ΡΝΑ ΣΕΙΝΤΙΘ. ΔΣΥΡ Ο'ΡΑΝΑ-
 ΘΑΡ ΔΙΜΡΙΡ ΝΑΡ ΣΕΑΡΡ 1 ΘΡΟΘΑΙΡ ΝΑ ΝΘΕΙΡΣΙΟΒΥΛ.

CΑΙΒΙΘΙΟΙ XV.

ΔΙΣΝΕΑΡ 1 ΘΤΑΘΘ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ. ΟΙΝΝΕΑΘ ΟΘΗΑΙΡΛΕ
 ΙΕΡÚΡΑΛΕΙΜ ΔΣΥΡ Δ ΛΕΙΤΙΡ.

- 1 ΔΣΥΡ ΤΑΙΝΙΣ ΘΑΟΙΜΕ ΔΙΡΙΤΕ ΔΝΟΥΑΡ Ο ΙÚΘΑΕΑ ΔΣΥΡ
 ΒΙΟΘΑΡ ΔΣ ΤΕΑΣΑΡΣ ΝΑ ΜΒΡΑΙΤΡΕ: ΜΥΡΑ ΝΘΕΑΝΡΑΡ
 ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ ΟΡΑΙΘ (ΑΡ ΡΙΑΘ) ΘΟ ΡΕΙΡ ΟΛΙΣΕ
- 2 ΜΑΟΙΡΕ ΝΙ ΡΕΙΘΙΡ ΒÚΡ ΡΛΑΝÚ. ΟΥΙΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡ-
 ΝΑΒΑΡ 'Η-Α ΣΟΟΙΝΝΙΘ ΔΣΥΡ ΝΙ ΣΟ ΙΑΣ Ε. ΑΝΡΑΝ ΘΟ
 ΡΟΘΑΡΥΙΣΕΑΘΑΡ ΑΡ ΡΟΛ ΔΣΥΡ ΘΑΡΝΑΒΑΡ, ΔΣΥΡ ΡΑΙΝΤ
 ΘΑΟΙΜΕ Ο'Η ΘΤΑΘΘ ΕΙΛΕ, ΘΟ ΘΥΛ ΣΟ ΘΤΙ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ
 ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΑΣΑΙΡΤ Δ ΒΙ 1 Η-ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ, 1 ΘΤΑΘΘ ΔΝ ΡΣΕΙΛ.
- 3 ΑΝΡΑΝ ΘΟ ΟΥΙΡ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ ΟΥΝ ΡΙΥΘΑΙΛ ΙΑΘ ΡΑΝ ΔΣΥΡ
 ΤΑΝΑΘΑΡ ΤΡΕ ΡΘΕΝΙΣΕ ΔΣΥΡ ΤΡΕ ΣΑΜΑΡΙΑ ΔΣΥΡ ΙΑΘ
 'ΣΑ ΙΝΝΡΙΝΤ ΟΝΟΥΡ ΜΑΡ Δ ΒΙ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΔΣ ΙΟΜΠΑΙΛ,
 ΔΣΥΡ ΟΥΙΡΕΑΘΑΡ ΔΤΑΡ ΜΟΡ ΑΡ ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΙΘ ΣΟ ΛΕΙΡ.
- 4 ΔΣΥΡ ΝΟΥΡ Δ ΤΑΝΑΘΑΡ ΣΟ ΙΕΡÚΡΑΛΕΜ ΒΙ ΡΑΙΛΤΕ
 ΡΟΜΠΑ ΔΣ ΔΝ ΕΑΣΛΑΙΡ ΔΣΥΡ ΔΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΔΣ
 ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΙΘ, ΔΣΥΡ ΙΑΘ 'ΣΑ ΙΝΝΡΙΝΤ ΟΑΘ ΙΑΘ ΝΑ ΝΕΙΤΕ
- 5 ΜΟΡΑ Δ ΒΙ ΘΕΑΝΤΑ ΔΣ ΘΙΑ ΤΡΙΟΤΑ. ΔΘ Ο'ΕΙΡΙΣ ΟΥΘ
 Ο'ΑΙΟΜΕ ΝΑ ΘΨΑΙΡΙΡΙΝΕΑΘ, Δ ΒΙ ΤΑΡ ΕΙΡ ΔΝ ΕΡΕΙΘΙΜ Δ
 ΣΛΑΟΘ, ΔΣΥΡ ΘΥΘΡΑΘΑΡ: ΝΙ ΡΥΛΑΙΡ ΤΙΜΠΑΛΛΣΕΑΡΡΑΘ
 ΘΟ ΘΕΑΝΑΜ ΟΡΤΑ ΔΣΥΡ Δ ΟΥΡ ΡΙΑΘΑΙΘ ΟΡΤΑ ΟΛΙΣ ΜΑΟΙΡΕ
 ΟΙΜΕΑΘ.
- 6 ΑΝΡΑΝ ΘΟ ΤΑΙΝΙΣ ΝΑ Η-ΑΡΡΥΙΛ ΔΣΥΡ ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΙ 1
- 7 ΣΟΕΑΝΝ Δ ΟΕΙΛΕ ΟΥΝ ΔΝ ΡΣΕΙΛ ΡΙΝ Δ ΘΡΕΙΤΝΙÚ. ΘΟ
 ΘΕΙΜΕΑΘ ΜΟΡΑΝ ΔΙΣΝΙΡ. ΑΝΡΑΝ Ο'ΕΙΡΙΣ ΡΕΑΘΑΡ ΔΣΥΡ
 ΘΥΘΑΙΡΤ ΡΕ ΛΕΟ: ¹ Δ ΡΕΑΡΑ, Δ ΒΡΑΙΤΡΕ, ΙΡ ΕΘΙ ΘΑΟΙΘ
 ΟΝΟΥΡ ΜΑΡ Δ ΘΕΙΝ ΘΙΑ ΤΟΣΑΘ ΕΑΘΡΑΙΝΝ ΡΑΘΟ ΣΥΡ ΑΡ
 ΜΟ ΘΕΑΛ-ΡΑ ΘΟ ΟΛΟΙΡΡΕΑΘ ΝΑ ΣΕΙΝΤΕ ΒΡΙΑΤΑΡ ΔΝ

¹ *Supra* x. 20.

tSoirgéal agus do glacfaíoir an creideamh. Agus 8
 Dia a cionn an croíde, tug ré fiaðnaíre 'n-a
 bfaðar, mar¹ do tug ré an Spioraid Naomh dóib fé
 mar a tug re dúinne é. Agus níor deín ré don 9
 deirígeadct ioir rinne agus iadran, mar do glan ré
 a gcroíde leir an gcroideamh. Cad éise d'aoib, 10
 d'á bñis rin, beic as cañant ar Dia go gcuirfead ré
 ar muinéalaib na ndeirgiobul cuing nár féad ar
 n-aicneada ná rinne a d'iompair? Ac creidimís 11
 go raorpar rinne, agus iadran mar an gcéadna, tré
 gnárta ar dTigearna íora Críort.

Anran d'fán na daoine go léir ciúin agus bíodan 12
 as éirteadct le pól agus le Barnabar 'gá innrint
 cad iad na mírbúiltí uatbapaca a bí déanta as Dia
 críota féin imearís na ngeinte.

Agus nuair éirteadon d'fneasair Séamur agus 13
 duhairt ré: A feara, a bñaitre, éirctó liom. Tá 14
 innrte as Simón conur mar a d'féad Dia ar d'úir
 ar na geintib cun go dtógrad ré arca pobul d'á
 ainim féin. Agus tá cainnt na bfaid as teadct irtead 15
 leir rin, do réir mar atá rgníobta: ² Tar éir na 16
 neit rin fillfead agus cuirfead ruar airíir an taber-
 nacul ro d'áibio atá ar lár, agus deireócad a bfuil
 bñirte de, agus cuirfead 'n-a fearam airíir é, 1 otreó 17
 go loirgeócad an cuio eile de rna daoine an
 Tigearna, agus na geinte go léir, 'na bfuil m'ainim
 d'á glaothac or a gcionn, adair an Tigearna agus na
 neite rin aise 'á déanamh. Tá fíor a oibre féin 18
 as an dTigearna ó turac an traogail. Dá bñis rin 19
 iré mo bñeicéamantair-ra, gan buaiream a cur ar na
 daoine atá iompuište cun Dé ar na geintib, Ac 20
 rgníobad cúca, iad féin a feadaint ar truailliú iom-
 ástac, agus ar d'púir, agus ar feóil tadtaithe,
 agus ar fuil. Óir tá as Maoir, ó'n rean-airíir, 21
 i n'gac cañair, daoine cun é d'fógaíir inr na rinagós-
 aib, ³ mar a léigear é gac rabboio.

Anran do focairís na h-Arpuil agus na reanóirí 22
 agus an easlaíir go léir air go gcuirí go h-Antioc,
 i n-donfeadct le pól agus le Barnabar, lúdar ar a

¹ *Supra* x 45² *Amor* ix. 11.³ *Supra* xiii. 27.

ΔΑ CUIR UATA IAD. ΔΕ ΤΟ ΠΟΛΥΤΗΣ ΣΙΛΑΡ ΔΗ ΠΑΝΜΑΙΝΤ 34
ANN ΔΥΡ ΕΥΑΙΘ ΙΥΘΑΡ Ι Ν'ΑΟΝΑΡ ΤΑΡ Ν-ΑΙΡ 50 ΙΕΡΥ-
ΡΑΛΕΜ.

ΔΥΡ Τ'ΠΑΝ ΡΟΛ ΔΥΡ ΒΑΡΝΑΒΑΡ Ι Ν-ΑΝΤΙΟC, Δ5 35
ΤΕΔ5ΑΡ5 ΔΥΡ Δ5 ΕΡΑΘΥΡ5ΑΟΙΛΕ ΒΡΕΙΤΙΡ ΑΝ ΤΙ5ΕΑΡΝΑ,
ΜΑΡ ΔΟΝ ΛΕ ΜΟΡΑΝ ΕΙΛΕ ΤΑΟΙΝΕ. ΑΝΡΑΝ, ΤΑΡ ΕΙΡ ΠΑΙΝΤ 36
ΛΑΕΤΑΝΤΑ ΤΟΥΔΑΙΤ ΡΟΛ ΛΕ ΒΑΡΝΑΒΑΡ: ΙΟΜΠΥ5ΜΙΡ
ΔΥΡ ΤΥ5ΑΙΜΙΡ ΕΥΑΙΡΟ ΔΗ ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΙΘ, ΤΡΕ ΡΝΑ ΕΑΤ-
ΡΑCΑΙΘ 50 ΛΕΙΡ ΙΟΝΑΡ ΕΡΑΘΥΡ5ΑΟΙΛΕΑΜΑΙΡ ΒΡΙΑCΑΡ
ΑΝ ΤΙ5ΕΑΡΝΑ, ΡΕΔCΑΙΝΤ ΕΟΝΑΡ ΑCΑ ΑΝ Ρ5ΕΑΙ ΔΕΥ. ΔΕ 37
ΒΑ ΜΙΑΝ ΛΕ ΒΑΡΝΑΒΑΡ ΕΘΙΝ, ΔΗ Δ ΤΟΥ5ΤΙ ΜΑΡCΥΡ, ΤΟ
ΒΡΕΙΤ ΛΕΙΡ. ΤΟΥΔΑΙΤ ΡΟΛ, ΔΜΤΑC, ΝΑΡ ΕΕΑΡΤ ΤΟΙΘ ΔΗ 38
ΤΟΥΙΝΕ ΡΙΝ Δ 5ΛΑCΑΘ, (ΜΑΡ 5ΥΡ ΙΜΤΙ5 ΡΕ ΥΑCΑ Ι ΒΡΑΜ-
ΡΙΛΙΑ ¹ ΔΥΡ ΝΑΡ ΕΥΑΙΘ ΡΕ ΡΑ Ν-ΟΒΑΙΡ ΛΕΘ). ΔΥΡ ΒΙ 39
ΕΑΡΔΟΝΤΑCΤ ΑΝΝ Ι ΤΕΡΕΘ 5ΥΡ Ρ5ΑΡΑΤΑΡ ΛΕ Ν-Α ΕΕΙΛΕ,
ΔΥΡ ΕΥΑΙΘ ΒΑΡΝΑΒΑΡ ΔΗ ΛΥΙΝ5 50 CΥΡΡΥΡ ΔΥΡ ΤΟ
ΡΥ5 ΡΕ ΜΑΡCΥΡ ΛΕΙΡ.

ΔΥΡ ΤΟ ΡΥ5 ΡΟΛ ΣΙΛΑΡ ΛΕΙΡ ΔΥΡ 5ΛΥΔΙΡ ΡΕ ΕΥΝ 40
ΡΙΥΒΑΙΛ, ΔΥΡ ΕΥΙΡ ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΕ ΡΕ ΕΟΜΑΙΡΕCΕ 5ΡΑΡCΑ
ΤΕ Ε. ΔΥΡ ΡΙΥΒΛΥΙ5 ΡΕ ΣΙΡΙΑ ΔΥΡ CΙΛΙCΙΑ, Δ5 ΕΥΡ 41
ΜΙΡΝΙ5 ΔΗ ΝΑ Ν-ΕΔ5ΑΙΛΡΙΘ, ΔΥΡ '5Α ΡΑΘ ΛΕΘ ΑΙΤΕΑΝΤΑ
ΝΑ Ν-ΑΡΡΟΛ ΔΥΡ ΝΑ ΡΕΑΝΘΙΡΙ ΤΟ ΕΙΜΕΑΘ.

CAIBITOIOL XVI.

ΤΥ5ΑΝΝ ΡΟΛ ΕΥΑΙΡΟ ΝΑ Ν-ΕΔ5ΑΙΛΡΙ. 5ΛΑΘΕCΑΡ Ε ΕΥΝ ΡΕΑΝ-
ΜΟΙΝΙ5ΤΕ Ι ΜΑCΕΔΟΝΙΑ. 55ΙΥΡ5ΑΛCΑΡ Ε Ι ΒΡΗΙΛΙΠΠΙ.

ΔΥΡ ΕΑΙΝΙ5 ΡΕ 50 ΤCΙ ΤΕΡΒΕ ΔΥΡ 50 ΤCΙ ΛΙΡCΡΑ. 1
ΔΥΡ ΡΕΔC, ΒΙ ΡΑ Ν-ΑΙC ΡΙΝ ΤΕΙΡ5ΙΟΒΥΛ ΤΑΡ Β' ΑΙΝΙΜ
ΤΙΜΟΤΕΥΡ, ΜΑC ΤΟ ΜΗΝΑΟΙ ΙΥΘΑC Ν-Α ΡΑΙΘ ΑΝ ΕΡΕΤΟΕΑΜ
ΑΙCΙ, ΔΥΡ Τ'ΑCΑΙΡ 5ΕΙΝΤΕΑC. ΤΥ5 ΝΑ ΒΡΑΙΤΡΕ Δ ΒΙ 2
Ι ΛΙΡCΡΑ ΔΥΡ Ι Ν-ΙCΘΝΙΥΜ ΤΕΙΡCΙΜΕΙΡΕΑCΤ ΜΑΙC ΔΗ ΑΝ
ΒΡΕΑΡ ΡΑΝ. ΒΑ ΜΙΑΝ ΛΕ ΡΟΛ ΑΝ ΡΕΑΡ ΡΑΝ ΤΟ ΤΥΛ ΛΕΙΡ 3
ΡΕΙΝ, ΔΥΡ ΘΕΙΝ ΡΕ CΙΜΠΑΛΙ5ΕΑΡΡΑΘ ΑΙΡ ΜΑΡ 5ΕΑΛΛ ΔΗ
ΝΑ ΙΥΘΑΙ5 Δ ΒΙ ΙΝΡ ΝΑ Ν-ΑΙΤΕΑΝΑΙΘ ΡΙΝ. ΟΙΡ ΤΟΒ ΕΟΛ
ΤΟΙΘ 50 ΛΕΙΡ 5ΥΡ 5ΕΙΝΤΕΑC Δ ΑCΑΙΡ. ΔΥΡ Δ5 5ΑΘΑΙΛ 4

¹ *Supra* xiii. 13.

- tré rna cataračaid ṽóib̄ tugaṽar ṽo rna ṽaoine le
 cimeáṽ na reácta a b̄i ṽéanta aṽ na n-árpuil aṽur
 5 aṽ na reanóir̄i a b̄i i n-Ierúsaleṽ. Aṽur mar rin b̄i
 na n-eaṽailr̄i ṽ'á nṽainginiú ra éreíṽeam̄ aṽur aṽ
 ṽul i líonm̄aire ṽac lá
- 6 Aṽur nuair a b̄ioṽar aṽ ṽab̄ail tré érić ṽriṽia aṽur
 ṽalac̄ia ṽo éorṽ an Spioraio Naom̄ iad ar b̄riac̄ar ṽé
 7 ṽo laṽair̄c i n-Ária. Aṽur nuair a t̄ánaṽar ir̄teac̄
 i M̄iria cúireaṽar cun ṽul ir̄teac̄ i m̄b̄ic̄in̄ia ac̄ níor
 8 leos Spioraio Íora ṽóib̄ ṽul ann. Ac̄ tar éir ṽab̄ail
 tré M̄iria cúaṽar r̄ior ṽo Tróar.
- 9 Aṽur ṽo tairbeánaṽ airl̄inḡ ṽo ṽól ra n-oir̄ce;
 fear̄ ó M̄aceṽonia n-a fear̄am̄, aṽur é 'ṽá ṽuir̄e,
 aṽur ṽeireaṽ ré: Tar anall ṽo M̄aceṽonia aṽur cab̄ruiḡ
 10 linne. Aṽur nuair a conn̄aic̄ ré an airl̄inḡ ṽo cea-
 ram̄air̄ láir̄teac̄ ṽul ṽo M̄aceṽonia mar̄ b̄iom̄air̄
 ṽeim̄niṽteac̄ ṽo raib̄ ṽlaoir̄ce aṽ ṽia or̄ainn cun
 craob̄rṽaoile ṽéanam̄ ṽóib̄.
- 11 Cúam̄air̄ ar luinḡ, ceann ar aṽaiō ó Tróar ṽo
 ṽt̄ánam̄air̄ ṽo Samotrac̄é, aṽur ṽo Neápolir̄ an
 12 lá 'n-a ṽiaiō ran, Aṽur ar ran ṽo ṽilippi, p̄ríom̄-
 c̄at̄air̄ ra cúio rin ṽe M̄aceṽonia aṽur cat̄air̄ ṽaoine
 iaračta. Tugaṽair̄ rainnt̄ laet̄anta ra cat̄air̄ rin,
 i ṽcóm̄air̄le.
- 13 Aṽur lá na rab̄b̄oíṽe cúam̄air̄ am̄ac̄ an ṽeata
 i n-aice ab̄an, mar̄ ar ram̄luiḡeac̄ úr̄nuiḡte beir̄ ar
 riúb̄al, aṽur ṽo řuir̄deam̄air̄ ann aṽur b̄iom̄air̄ aṽ
 14 cainnt̄ le mn̄aib̄ a b̄i cruinn̄iḡte ann. Aṽur b̄i bean
 acu aṽur líṽia ab̄ ainim̄ ṽi aṽur b̄ioṽ r̄i aṽ ṽíol pur-
 pur̄ i ṽcat̄air̄ na ṽt̄iačir̄énac̄, aṽur bean ṽiaṽa
 ab̄ eaṽ i. ṽ'air̄iḡ r̄i an cainnt̄ aṽur ṽ'orṽail an
 T̄iḡear̄na a c̄roir̄e cun ṽo n-éir̄t̄eac̄ r̄i le n-a raib̄ aṽ
 15 ṽól ṽ'á ráṽ, Aṽur ṽo bair̄teac̄ i řéin aṽur a teāṽ-
 lac̄, aṽur anran ṽ'iar̄r̄ r̄i níṽ: Má 'řé b̄ur̄ mear̄ (ar
 řir̄e) ṽo b̄řuilim̄re ṽilir̄ ṽo'n T̄iḡear̄na taṽaiō ir̄teac̄
 am̄ t̄iṽ aṽur řanaiō ann. Aṽur cúir̄ r̄i řiač̄aib̄ or̄ainn
 ṽul.
- 16 Aṽur ṽo t̄ár̄la, aṽur řinn̄ aṽ ṽul cun úr̄nuiḡte,
 ṽo ṽt̄áin̄iḡ ar an řliṽe řóm̄ainn̄ cail̄in̄ n-a raib̄ řřior̄-

ait pútónac* intí. Aḡur do ḡeibeab̃ rí mórán
 raiób̃rur do'n m̃uinntir ḡo mba leó í, aḡ tab̃airt feara
 uaití. Aḡur do lean rí pól aḡur rinne, aḡur í aḡ 17
 liúiríḡ aḡur deir̃eab̃ rí: Seir̃b̃iríḡ do'n áro-óia
 ireab̃ na fir rin, aḡur táio ríao aḡ innrint rliḡe búr
 rlánuiḡte óaoib̃. Bí rí 'ḡá déanam̃ ran ar fear 18
 mórán laetanta. Do ḡoill ran ar pól aḡur o'iom-
 puiḡ ré aḡur duib̃airt ré leir an rpior̃ait: Deirim
 leat, í n-ainim íora Cpiort, im̃teac̃t amac̃ airtí.
 Aḡur o'im̃tíḡ, an uair céad̃na.

Anran, nuair a conñaic an m̃uinntir ḡo mba leó 19
 í ḡo raiób̃ deir̃e le n-a rúil leir an raiób̃r̃ear, do ruḡa-
 dar ar pól aḡur ar Sílar aḡur do tuḡad̃ar leó iao
 ḡo h-ait an m̃arḡaid̃, í l̃at̃air na n-uac̃tarán. Aḡur 20
 cuir̃eab̃dar í l̃at̃air na nḡiúirt̃irí iao aḡur duib̃rad̃ar:
 lúoáiḡ ireab̃ na óaoine reo, aḡur táio ríao aḡ cur
 na cat̃arac̃ tr̃é n-a céile or̃ainn. Aḡur tá nó̃r acu 21
 oá teḡarḡ nác̃ õleas̃tao oúinne a ḡlac̃ab̃, mar̃ ír
 Róm̃ánaíḡ riñn. Aḡur do éruinñiḡ an pobul 'n-a 22
 ḡcoinñib̃, aḡur do r̃t̃rac̃ab̃ a ḡcuio éad̃aiḡ, aḡur
 o'ó̃rouiḡ¹ na ḡiúirt̃irí ḡab̃ail de r̃lataib̃ or̃ta. Aḡur 23
 do buaileab̃ mórán builli or̃ta aḡur anran do cuir̃-
 eab̃ í b̃p̃riór̃úin iao, aḡur duib̃rad̃ le fear an p̃riór̃úin
 iao a éimeab̃ ḡo mait̃. Aḡur nuair a fuair ré rin 24
 an t-ó̃roũ ran do cuir̃ ré ra car̃c̃air ba r̃ia ir̃teac̃
 iao aḡur a ḡcor̃a oainḡean í ḡceap̃ ad̃maio.

Í lár na n-oiób̃ce, ámt̃ac̃, bí pól aḡur Sílar aḡ 25
 oéanam̃ ú̃r̃nuiḡte aḡur aḡ molaó Dé, aḡur bí na
 p̃riór̃únaíḡ aḡ éir̃teac̃t leó. Aḡur ḡo h-obann do 26
 táiniḡ luarḡad̃ tal̃man í õt̃reó ḡo raiób̃ fall̃ai an
 p̃riór̃úin o'á ruac̃ab̃ ḡo bun. Anran, ríúo na ḡeac̃ai
 ḡo léir ar or̃ḡailt aḡur na ceanḡalaóa r̃ḡaoilte de
 r̃na p̃riór̃únaíḡ ḡo léir. Do oúiríḡ fear cimeab̃ta 27
 an p̃riór̃úin ar a cõola aḡur nuair a conñaic ré oóir̃re
 an p̃riór̃úin ar or̃ḡailt ceap̃ ré ḡo raiób̃ na p̃riór̃únaíḡ
 im̃iḡte aḡur car̃raíḡ ré a claióeam̃ ar a tr̃uail cun
 é réin a m̃ar̃bad̃. Do liúíḡ pól air, ámt̃ac̃, do ḡut 28

¹ 2 cor. xi. 25; phil. i. 13; 1 terr. ii. 2.

.1. rpior̃ait feara aḡur f̃air̃tine, mar̃ o'ead̃.

arto asur dubairt ré : ná dein don díobáil duit féin ;
 29 táimís go léir anro. 'D'iair ré solur asur cuairt
 ré irteac asur cait ré é féin as coraib póil asur
 30 sílair, asur tug ré leir amac iad asur dubairt ré :
 a tigearnaí, cao 'tá le déanam asam ionur go
 31 raorfi me ? asur dubhadar-ran : Creio ra tigearna
 íora asur beir tú rlan, tu féin asur do teaḡlac.
 32 asur do labhadar briatar an tigearna leir féin
 33 asur le n-a raib 'n-a teaḡlac. asur tós ré iad an
 trát céadna de'n oirde asur do nís ré a seneadaca,
 asur do bairteac é féin asur a teaḡlac láitrea.
 34 asur tug ré irteac 'n-a tís féin iad asur cuir ré
 'n-a ruidé cun búirto iad, asur bí ḡairteacar air féin
 asur ar a teaḡlac asur a scribeam i n'Dia.
 35 asur nuair a táinig an lá cuir na ḡiúirtíri oificeaca,
 36 'ḡá ráo : ḡaoilr uair na fir rin. 'D'innir fear cim-
 eadaca an bpiorúin an cainnt rin do póil : Cuir na ḡiúir-
 tíri óróú rib do ḡaoile cun riúbail ; anoir, dá
 37 briḡ rin téigir amac asur imtígir i ríotcáin. Dubairt
 póil leó, ámtac : Ir fir Rómánaca* rinn. Do ḡiúr-
 rálaó rinn or cómar an pobuil, san breit tabarta
 orainn, asur do cuiread i bpiorúin rinn. An maic
 leó anoir rinn do díbir uata a san fíor ? Ní beir
 38 ran mar rin. Tagair anro, asur cuirtoir féin
 amac rinn. 'D'innir na h-oificeaca do rna ḡiúirtírib
 an cainnt rin. Táinig ḡannra orca nuair airíḡdar
 39 ḡur b' feara Rómánaca iad. Tánadar asur 'd'iarra-
 dar maiteamnacar orca, asur do ruḡadar amac iad
 40 asur 'd'iarradar orca imteact ar an scaḡair. Ac
 nuair a cuadar-ran amac ar an bpiorúin cuadar
 irteac i tuis líoia, asur connacadar na bráitire
 asur cuireadar rólár orca. Anran do ḡluairadar
 cun riúbail.

* bpiore olige ad ead fear Rómánac do ḡiúirráil.

CAIBROIOI XVII.

Seannmóiniú póil do rna Terralónaisḡ asur do rna Berednaisḡ.
 Δ εαιννε leir na h-Aténacáib.

Anran do riúbluigḡan Ampipolir asur Apollónia, 1
 asur tánadḡan so Teralonica, áit 'na raiḡ rinaḡóḡ
 leir na lúḡaisḡ. Cuiḡ póil irteac cúca, mar ba 2
 ḡnát leir, asur i ḡcaiteam trí rabbóioi bí ré as
 léiriú ḡóib ar an Scripḡiúir, 'ḡá orḡailt ḡóib asur 3
 'ḡá cup 'n-a luigḡe orḡa conur náir ḡfoláir do'n
 Cḡiorc fulaḡ asur eiriḡe ór na maiḡ; asur ḡur b'é
 reo an t-íora Cḡiorc, atá aḡamra ḡ'á fósairt
 ḡaoibḡe. Asur do éreio cuiḡ acu asur ḡadḡan le 4
 póil asur le Silar, asur de rna ḡeintib Δ bí ḡiaḡa,
 rluasḡ ana-móir, asur raintt náir fuaḡac de mḡáib Δ bí
 uaral.

Anran táinigḡ éao ar na lúḡaisḡ asur do bailiḡḡan 5
 ar an rluasḡ raintt ḡroḡ-ḡaoine asur ḡeineadḡan
 acḡann asur cuiḡeadḡan an catair i ḡcollóio. Anran
 tánadḡan tímpal ar tiḡ lároin asur bíḡḡan Δ ḡ'iarraiḡ
 so ḡcurḡí amaḡ cun an ḡobuil iad-ran. Asur nuair 6
 ná fuaḡadḡan iad do ruḡadḡan láron asur cuiḡ de
 rna bḡáitḡe i láḡair uacḡaráin na cataraḡ, 'ḡá ráḡ
 so h-árḡ: táinigḡ anro, leir, an aicme reo atá
 as cup na *cataraḡ tré céile, asur ḡlac láron 7
 iad: asur táio riad so leir as ḡadail i ḡcoinnib
 ḡligḡe Caerair, 'ḡá ráḡ so ḡfuil ri eile ann, íora.

Asur do ḡriḡadḡan na ḡaoine asur na h-uacḡaráin, 8
 Δ bí as éirteacḡ leir na neitib rin. Asur nuair Δ bain- 9
 eadḡan ráram de láron asur de'n ḡcuiḡ eile do
 leḡadḡan cun riúḡail iad.

Asur ḡan móill do cuir na bḡáitḡe cun riúḡail, 10
 ran oibḡe, póil asur Silar, so Beréa. Asur nuair Δ
 tánadḡan ann do cuiḡadḡan irteac i rinaḡóḡ na n-lúḡac.
 Asur bíḡḡan ro nior uairle 'ná muinntir Teralonica, 11
 asur do ḡlacadḡan an briatḡan le lán-ḡíḡḡar, asur
 bíḡíḡ coitḡianta as cuiḡadḡ na Scripḡiúirí féacaint

* Ver. 6. "na cataraḡ." Sa ḡréigir, "oikoumenén" = "an
 oomhan."

12 an mbíodó ran amháid.* Aḡur do éireo a lán acu,
 aḡur de rna mnáib ḡeinteada a bí uasal, aḡur curo
 13 nár beas de rna fearaib. Anran o'airis na lúdaib
 i oTeraponica go raib póil as teasars bréitir de
 i mBeréa aḡur tánadair ann as déanam toirmis
 14 as cup ére céile ar na daoine. Anran, go tapaid,
 cuir na bráitire póil cun na faraise; ac o'ran sílar
 aḡur timoteur ra n-ait.

15 Aḡur an muinntir a cuaid le póil do ruḡadair go
 oti déné é, aḡur tug ré oróu dóib le tabairt do
 sílar aḡur do timoteur 'ḡá ráo leó teact as triall
 air láitiread, aḡur ḡluairadair.

16 An fáid a bí póil i n-déné as feiteam leó o'eiris
 oáradt aigne iris ann nuair a connait ré an catair
 17 tabairta ruar ar fáo o'adrad na n-iodol. Bíod
 ré, oá bris rin, as oiorpóireact ra trinaḡois leir na
 lúdaib aḡur leir na daoine a bí diao, aḡur i n-ait
 an marḡaid ḡac don lá, leir na daoine a bíod ann.

18 Aḡur bíod curo o'ollamhaib na n-Épicúra aḡur na
 Stóicead as cup air, aḡur deiread curo acu: Cao
 'tá o'n bfeair ro n-a bfuil an cainnt go léir aise?
 Anran deiread tuille acu: Déite nua atá aise 'á
 éraobḡaoile, ir oóca; mar bí ré as cainnt leó i

19 otaob íora aḡur i otaob na h-aireirise. Anran do
 ruḡadair air aḡur tóḡadair leó é go oti an t-Áreo-
 padur, aḡur duḡadair: An mirde dúinne eolur a
 o'fáḡail ar an oteasars nua ro atá aḡatra 'á tab-
 20 airt uait? Tá neite nua aḡat 'á cup i n-ár ḡcluaraib.

21 140. (Ba máit linn a fíor a beit aḡainn cao é an raḡar neite
 aḡur le pé daoine iaracta a bíod ann ḡan ruim a cup

* Ver. 11. "níor uairle," moltar, aḡur ir ceart é, lúdaib
 Beréa mar ḡeall ar an bfríinne do ḡlacad éomí ronnmar, aḡur
 beit as ḡḡrúad na ḡḡribinne diao cun na cainnte a oúdairt
 na h-arpuil a o'fáḡail amac. Ba ḡalánta go mór an níó rin
 'ná an ruo a dein muinntir Teraponica, .i. luēt an tsoirḡeil
 do érad ḡan don cuarad a déanam féadaint ar b'fíor an ruo
 a bí acu o'á thúine.

i n-aon rud eile ac beic as innriint asur as cloirint nuact.)

Do fearaím póil i lár an Aneoraguir asur tuidairt 22
ré: a feara acénada, cím riðre, inr zac rliße, ana-
úmal do dicitib. Óir, as gabail na rliße asur as 23
féadaint dom ar búir n-íomágtib, do fuarar altóir
asur bí rgníobta uirtí “Do’n Dia ná h-aicnígtear.”
An níð rin a d’onórann rið gan aicne agaid air,
cáimpe ’zá teagarz daoid. ¹ Dia, a dein an domán 24
asur zac a bfuil ann, ó ’ré Tigearna neime asur
calmán é, ² ní cómnúigteann ré i oteampallaid a
veinead le lámaid; * Ná ní veintear do, le lámaid 25
daoine, reirðir go bfuil záð aige leir, óir iré féin
a tugann do zac duine anam asur anál asur zac uile
níð. Asur do cuir ré, ó aon duine amáin, an cine 26
daona go léir ’n-a gcómnuidé ar uactar na calmán,
asur do ceap ré zac tréimpe aimpire dóib cun cóm-
nuigte ann, asur zac teóra, Cun iad a beic as lorz 27
Dé, féadaint an bfeadfaidír teangabáil leir ná
teact ruar leir, bíod ná fuil ré abfad ó zac duine
againn. Óir ir ann féin a máirimíð asur a corruig- 28
míð asur acáimíð, fé mar doeir daoine d’buir bfuil
féin; “Óir ir d’a gneamaint rinn.” D’a bñiz rin, 29
ó’r de gneamaint Dé rinn, ní cóir dúinn a mear
go mbead Dia corráil le h-ór ’ná le h-aigead ná
le cloic, rnoige ealaðan asur ceapad aigne duine.
Asur anoir cá Dia as leogaint aimpire an ainbriora 30
ran tairir asur ’zá fógairt do rna daoine, go nvean-
faidír go léir aicniße inr zac aon ball. Mar go bfuil 31
lá ceapaité aige cun breiteamantair a tabairt ar an
n-domán do réir óirt, tríd an bfeap acá ceapaité
aige, as tabairt creidim do zac aon duine, mar gur
tós ré ó rna maid é.

Ac nuair arißtar an aipeiriße ó rna maid érom 32

¹ Gen. i. 1.

² Supra vii. 48.

* Ver. 24 “ní cómnúigteann ré i oteampallaid.” ní
coinnúigtear é i oteampallaid i gcéill go mbead riactanar
aige leó cun cómnúigte, nú cun aon úrdaie eile, mar mearad
na págánaiß. Ac ó cá ré inr zac uile áit, cá ré inr na team-
pallaid fé mar acá ré inr zac áit eile.

curo acu ar mazað ðéanam, aður þuðairt curo acu :
 Éirtrímíð leat uair éigin eile í tæðoð an rþéil rin.
 33 Anran o'imtið þól uatð amad. ³⁴ Ac þo lean þir
 áirite é aður éreioeaðar, ar a þaið Óionurior an
 t-Áreopazad, aður bean n-ar þ'ainim oi Óamair,
 aður tuille leo.

CΑΙΒΙΘΙΟΙ XVIII.

εαγλαρ κορινθ οά κυρ ar bun az þól. aður é az reanmóiniú
 í n-epherur, 7rl. Apollo þo þul so h-epherur.

- 1   Tar éir an méio rin o'fáz ré catair Aténé aður
- 2   táiniz ré so oti Κορινθ. Aður þuair ré ra n-ait rin
 lúðad n-ar þ'ainim oð Acuila, fear a ruzað í þPontur
 aður a bi tar éir teact so déanad ó'n Eaðáil, aður
 þripcilla, a bean (þo þearzaib a beir órþuizte az
 Claudiour þo rna lúðaið so léir imteact ó'n Róim),
- 3   aður cuaið ré az tmiall opta. Aður toirz é beir
 ar don céarþ leó o'fan ré 'n-a þroðair az obair ar
 an zcéirþ (aður az déanam þailiún að eað an
- 4   céarþ). Aður bioð ré ra trinaðóiz az pléið, zad lá
 rabboioe, az tráct ar ainim an Tigeapna Íora, aður
 bi ré az taðairt na nlúðad aður na nþréazad leir.
- 5   Anran nuair a táiniz Silar aður Timoteur cuize
 ó Macedonia þo géaruið þól ra teazars, zad cup
 'n-a luisse ar na lúðaið zur þ'é Íora ír Cþiorþ ann.
- 6   Ac bi na lúðaið 'zð þréaznú so marluiztead.
 Anran þo époð ré a curo éaðaið aður þuðairt ré :
 Bioð þúr zcuro fola ar þúr zceann þeim. Taimre
- 7   zlan. Taðarþað aðaið ar na zeintib fearða. Anran
 o'fáz ré an ait rin aður táiniz ré so tið þuine oðr
 þ'ainim Titur lúrtur, þuine a bi úmal þo Óia, aður
- 8   so þaið a tið ceangailte þe'n trinaðóiz. Aður þo
 éreio Cþirþur, uactarþan na rinaðóize, ra Tigeapna,
 aður a teazlad so léir, aður þo éreio móþan þe
 rna Κορινθiz a bi az éirteact leir aður þo þairteað
 iad.
- 9   Anran þuðairt an Tigeapna le þól, í n-aiþling, ran

oirdce: ná bíod eagal ort, ac labhair agus ná h-eir,*
Óir táimpe leat, agus ní leómpaíó doinne dochar a io
béannaíu duit; mar tá móran daoine ra cátaíu reo
asamra.

Agus o'fan ré anran bliain agus ré mí as teagarz 11
bheitir Dé 'n-a mearz. Ac nuair a bí Gallió 'n-a 12
píóconrui i n-Acaia o'eiriz na lúdaiz, do toil a céile
i n-asaió píóil agus tuagar or cómaíu an t-ruidé-
brata é, agus tuidraíu: Tá an fear ro as cur na 13
n-daoine ruar cun Dia o'adraó go h-ainnleasac.
Ac nuair a bí píóil as turhú ar a béal a bogad cun 14
labarta tuidairt Gallió leir na lúdaiz: A feara
lúdaí, dá mba éascaíu é, nū coir éionntac ana-olc,
ba ceart dom cur ruar lib. Ac má'r cúrraí focal 15
é, agus ainimneada, agus búu noliže-re, féadaíu
féin cuize: ní h-aíl liomra beit am bheitíam ar na
neitib rin. Agus do comáin ré ó'n ruidébrata 16
iao. Agus do ruagar go léir ar Sórtenér uac- 17
tarán na rinasóize agus bíodas as gabáil air or
cómaíu an t-ruidébrata agus níor cuir Gallió don
truim i n-don níó de rna neitib rin.

O'fan píóil móran laetanta ra n-aic. Anran 18
o'fás ré rlan as na bráitíu agus cuaió ré ar luing
go Síria (agus pírcilla agus acuila i n-donfeac
leir) 1 tar éir a cinn a bearraó i gCencra, mar bí
móro aize. Agus táiniz ré go o'cí Eperur agus 19
o'fás ré iao-ran ann. Agus cuaió ré féin irteac
ra rinasóiz as oiorpóireac leir na lúdaiz. Agus 20
o'iarraíu air fanmáint níor ría ac níor toiliz ré
cuize, ac o'fás ré rlan acu agus tuidairt ré: Tioc- 21
fao cúgaib aihír má'r toil le Dia é. Anran o'imciz
ré ó Eperur

Agus cuaió ré ríor go Caerara. Anran cuaió 22
ré ruar† agus beannuiz ré do'n easlaíu, agus cuaió
ré ríor go n-Ancioó.

Cait ré ruim aimpíe anran, agus gluaíu ré tré 23

¹ num. vi. 18; *Infra* xxi. 24.

* .i. ná bí ciúin † cuaió ré ruar. .i. go Ierúsaíem.

24   tūtáib ʒalacia aʒur þriʒia, i nʒiaib céile, aʒ cup
 n-ep̃erur lútaċ n-ar b'ainim tó Apollo, Alecran-
 t̃rineaċ, fear deaʒlabarċa, láioir inr na Scriptiúr-
 25   aib. B́i ré oile ar rliʒe an Tiʒearna aʒur tó labair
 ré le t̃ioʒnar aʒne aʒur tó teaʒairʒ ré ʒo tūt-
 áċtaċ na neite a baineann le n-foṛa, aʒur ʒan ar eóluṛ
 26   aʒe áċ bairte Eóin. Tó ċrom an fear ran ar lab-
 airċ ʒo tána ra trinaʒóis. Aʒur nuair a t̃'airiʒ
 þripcilla aʒur acuila é tuʒaṁar leó é aʒur m̃uin-
 27   eaṁar tó nior c̃ruinne rliʒe an Tiʒearna. Anran
 ba mian leir t̃ul ʒo n-acaia aʒur tó rʒriṁ na bráit̃re
 aʒ tr̃iall ar na t̃eirʒiobuil 'ʒá iarr̃aib oṛċa é
 ʒlacáċ. Aʒur nuair a t̃áinʒ ré tuʒ ré conʒnam
 28   m̃óir tó 'n m̃uinñtir a b́i tar éir c̃reideam̃aint. Óir
 tó ċuir ré 'n-a l̃uʒe ʒo cuċaʒ ar na lútaʒ, ʒo puib-
 il̃de, ʒur b'é foṛa ir C̃riort ann.

CAIBIDÍOL XIX.

an eaʒl̃air t̃á ċur ar bun aʒ pól i n-ep̃erur. clompar
 ra ñgaibní ñgeal.

1   Aʒur tó t̃árla, le linn Apollo beit i ʒCoir̃int
 ʒo t̃áinʒ pól ʒo n-ep̃erur, nuair a b́i na n-áiteana
 uáċtaṛaċa riúbalt̃a aʒe, aʒur ʒo b̃fuair ré r̃ainnt
 2   t̃eirʒiobul; Aʒur t̃ubairċ re leó: Ar ʒlacbúir
 an Spior̃ait̃ Naom̃ ó c̃reidebúir? Aʒur t̃ubraṁar-
 ran leir: Ní n-eaċ áċ nior c̃loiream̃air an Spior̃ait̃
 3   Naom̃ a beit ann i n-aon ċor. Aʒur t̃ubairċ reirean:
 Má 'reáċ caċ ann 'nar bairteaċ riṁ? Aʒur t̃ub-
 4   raṁar: I mbairte Eóin. Aʒur t̃ubairċ pól: ¹ Tó
 bairċ Eóin na t̃aoine le bairte áit̃riʒe aʒur t̃ubairċ
 ré leó nár b'foláir t̃óib c̃reideam̃aint ra' t-é a b́i
 5   le teaċċ 'n-a t̃iaib réim, 'ré rin, i n-foṛa. Nuair a
 t̃'airiʒṁar an méir̃ rin tó bairteaċ iad i n-ainim an
 6   Tiʒearna foṛa. Anran tó ċuir pól a l̃áma oṛċa

¹ mat. iii. 11; marc i. 8; lú. iii. 16; eóin i. 26; *Supra*
 i. 5 aʒur ix. 16.

asur do túrling an Spioraido Naomh orda asur do
labradar i tteangtadaib asur deineadar tarḡair-
eact. Asur tímpal dáréas acu a bí ann ar fad. 7

Asur bíod ré as dul irteac ra trinaḡóis asur as 8
labairt ann go dána, ar fearó trí mí, as díorpdír-
eact asur as cur i bfeíom i ttaob níḡeacta Dé. Ac 9
bí daoine dúra ann ná creitfead, ac bíod as tar-
cuirniú rliḡe an Tíḡearna or cómair na n-daoine.
D'imtíḡ ré uata asur do deíḡil ré na deirḡiobuil
uata, asur bíod ré as arḡóint ḡac lá i rḡoil fir dár
b'ainim Turannor. Do lean ran mar rin ar fearó dá 10
blian, i tcreó ḡur airíḡ ḡac a raib i n-Ária, ioir
lúad asur ḡeintead, briaḡar an Tíḡearna. Asur 11
do dein Dia mírbúiltí éasḡamlaḡa tré lám ḡóil.
i tcreó go mbeirtí cun na n-daoine mbreóite, ó n-a 12
colainn, ciarrúirí asur arriúin, asur go n-imtíḡead
an bpreóteact díob, asur go n-imtíḡead na deamain
arta

Do tárla go raib cuir de rna lúdaíḡ as imteact 13
ó áit go h-áit asur go rabdar a d'iarraib deamain a
cur amac, asur d'asraibíir ainim an Tíḡearna íora
asur deiribíir: fósraim oraid íora acá as ḡól d'á
craobḡḡaoile. Asur bí lúdaíḡ áiríte, mórrfeirar 14
mac a bí as Sceba tuine d'uaḡtaránaib na rḡarḡ,
'ḡá déanamh ran. Ac d'freaḡair an annrppio 15
asur dúbairt ré: Tá áitne asam ar íora asur tá
eóluḡ asam ar ḡól, ac cia h-150 ríḡre? Asur an 16
fear n-a raib an annrppio málluiḡte ann do léim
ré cúca asur fuaíḡ ré an lám uaḡtaíḡ ar an mbeirt
acu asur ḡaib ré orda i tcreó ḡur ríteadar ar an
otíḡ rin tárhoct,* asur 150 ḡeárrta. Do h-innreab 17
an méio rin d'á raib d'lúadaib asur de ḡeintib
i n-Éperur asur táiníḡ rḡannra orda go léir, asur
do móraḡ ainim an Tíḡearna íora.

Asur bíod a lán de'n múinntir a creio as teact 18
as déanamh faoiróine asur as innrint a nḡníoMARTa.
Asur a lán de'n múinntir a bíod as déanamh deir- 19
mireacta tuḡadar na leabair leó asur do dóḡdar

*.i. do rḡrac ré a ḡuir éadaiḡ díob.

140 or cómaidir na puibilibéadta. Agus do meastó
riada na leabhar, agus do fuairead sup b'fíú caoza
20 míle píora airgid 140. Sin mar a bí briatair Dé
as fáir go láidir agus as dul i ndainginead.

21 Nuair a bí na neite rin críochnuigte do beartuig
pól, ra rrioraio, gabáil tré Macedonia agus tré
Acaia agus dul go Ierúsalem, agus duibairt ré: Tar
éir me beir ra n-áit rin ní foláir dom an Róim a
22 o'feirgint. Anran cuir ré beir o'á luic fritálmá,
Timoteur agus Epaur, go Macedonia agus o'fan
ré féin ar fead tamail ran Ária.

23 Agus o'eirig an uair rin acraim nár fuairead i otaob
24 rlighe an Tigearna. Bí fear n-ar b' ainim do
Démétrius, agus gaba zeal ab ead é, agus bíod ré
as déanam teampall airgid do Oiana agus bíod fás-
25 altair nár fuairead as ceardnuigtiú o'á bárr. Cruinniú
ré i látair a céile 140 féin agus an luic oibre a bain
leó agus duibairt ré: A feara, ir eol daoib sup ar
26 an gcéirto reo a tashann ar gcuro cúgaine. Ac
ciónn rib agus airigeann rib conur mar atá mórán
daoine iompnuigte as pól ro, le n-a cómráid, ní
h-amáin i n-Eperur ac ar fuit na h-Ária go léir nác
mór, 'gá cur 'n-a lúige ortá—Ní déite i n-aon cor
27 na déite a deintear le lámhaib. Ir baogal go otaob-
arraiú ran oioé-ainim o'ár rlighe beata, agus ná
fásfaiú ré aon mear ar teampull mór Oiana, agus ní
h-amáin rin ac go oturnócaio a mórdaic ar dul ar
neamniú, bíod go n-aóram an Ária go léir agus an
28 domán go léir í. Nuair airigtiú an éainnt rin do
laradair le feirg agus do liúgtair: Ir mór í Oiana
na n-Eperianac!

29 Do cuiread an catair go léir tré n-a céile. Do
mteadair i n-aonfead cun an téatair agus spreim acu
ar fadur agus ar airtarair, Macedonais, comrád-
30 aite do pól. Cear pól dul irtead amearg na
31 ndaoine. Ní leogfad na veirgiobuil do é. Agus
bí curo o'uactaranduib na h-Ária ann, cáirde do, agus
cuireadair teactairead cuige 'gá iarraio air fan dul
32 irtead ra téatair. Do liúig tuine an puo ro agus
tuine eile an puo úo. Ir amlaio a bí meargán

meapaidé ar an bprobul ašur ní féidir an cúro ba
mó díob cad a tús ann i n-don cor iad. Do tairais- 33
eadar Alecrandor amac ar an mbút. Do fás
na lúdaí amac é. Do baidir Alecrandor a lámh
orta a' d'iarraidh ciúndair cun go míneódad ré an
rúéal do rna daoine. Ac nuair a connacadar sur 34
b' lúdad é cuireadar go léir don liú amáin ruar:
ir mór i Diána na n-Éberíánac! ašur do leanadar
de'n liú ar fear ruar le dá uair a' cluis.

Anran do cuir cléireac na catarac cun ruaimhir an 35
pobal ašur duhdairt ré: A feara Éberíánac, cá
bhuil an duine beó ná fuil fíor aise go n-adhrann
muinntir na catarac ro Éberur Diána mór, inéan
lúriteir? Dá b'fás rin óir nác féidir an méir rin do 36
féanad ir ceart daoib fanmáint rocair ašur san don
beart obann a déanam. Tugbúir anro na fíre ašur 37
san marla tabarta acu d'bhúir dteampull 'ná d'bhúir
mbanóia. Ac má tá aš d'émétrur, ašur aš na ceár- 38
duigéib atá le n-a coir, cúir i scoinnib doinne, táir na
cúirteana ann ašur na *próconruil: Cuirtoir neite i
leit a céile. Má tá don níó eile ašuib d'á loir, 39
rocairúigtear é i scómtionól a beir do réir olige.
Ašur ir baosál go scurfar i n-ár leit toirmeaš an 40
lae inoiu ašur san doinne cionntac (sur féidir cúntar
a tabairt air) leir an scrúinníú ro. Nuair a bí an
méir rin fásíte aise do cuir ré an pobal cun riúbal.

CAIBIDÍOL XX.

Cuairt pól tré macedonia ašur trí an nšreig. Duine
aise á éogaint ó'n mbár i oiróar. A cainnt le cléir Éberuir.

Anran, nuair a bí an toirmeaš imigte do glaoib 1
pól cuige na veirgiobuil ašur do cómaidriš ré iad,
ašur d'fás ré rlan acu ašur do gluar ré cun tul
go macedonia. Ašur nuair a bí na triúca ran 2
riúbalta aise ašur mórán cainnte déanta aise leir
na daoine táinig ré ra šreig. Bí ré trí mí ra n-ait 3

* .i. an giúirtir rómánac a bí or a scionn.

rin. Anran ceap ré toul zo Sīma ar luings ac bī na
lūdaīs 1 ḡceilḡ aḡ faine aīr aḡur ḡocapuīs ré ar
4 teacēt tré Macedonia. Aḡur cuaiḡ 1 n-donḡeacēt
leir Sōpatēr Mac ḡirruir, ō Ųeréa; aḡur Arir-
tarḡur aḡur Secunḡur Terralōnaīs; aḡur ḡaiur
ō Ųerbé, aḡur Timoteur; aḡur Tucicur aḡur Troḡ-
5 imur, beirḡ Ḍriānac. Cuadar ran ḡōmāinn aḡur
o'fanadar linn 1 oTrōār.

- 6 Aḡur do cuamair-ne ar luings ō ḡilippī, tar éir
laetanta an arāin ḡan ḡiorḡ, aḡur biomair cúis
lá aḡ teacēt zo Trōār aḡur o'fanamair ann reacēt lá.
7 Anran, an céao lá o'e'n tpeacētmain do tānamair
1 ḡrocair a céile cun arāin do ḡpire, aḡur bī ḡól aḡ
tabairḡ teagairḡ oḡiḡ, mar bī ré le h-imḡeacēt ar
maidin amāireac a bī cúḡainn, aḡur do lean ré ar
8 an oteagairḡ zo meadon oirḡe.* Ac bī lōcrainn ar
noḡtin aḡainn ra tpeōmra mōr 'na raḡmair cruinn-
9 iḡḡe. Aḡur bī buacailḡ oār o' ainim Eūtucur 'n-a
ḡuirḡe ar an ḡrinneōis, aḡur tuit ré 'n-a cōula zo rām
an fairo a bī ḡól aḡ cainnt. Le truime a cōulata do
tuit ré rior ō'n oḡrīmāo lōcḡa aḡur do tōḡao ruar
10 marḡ é. Ac do cuaiḡ ḡól rior cúisḡ aḡur do luis
ré anuar aīr aḡur cuir ré a lámā 'n-a tīmpull aḡur
tubairḡ ré: Na bíoḡ ceirḡ oraiḡ. Tá a anam ann.
11 Anran cuaiḡ ré ruar aḡur ḡuir ré arān aḡur do blair,
aḡur oein ré cainnt ar feao abḡao, zo oḡāinis an
rolur, aḡur anran o'imḡis ré. Aḡur do ruḡadar leō
12 an buacailḡ, aḡur é beō, aḡur níor beaḡ é a n-ācar.

Anran do cuamair-ne ar an luings aḡur ḡeōlamair
13 zo h-Arror, 1 oḡreō zo mbéarḡaimīr ḡól linn ō'n āic

* Ver. 7. "An céao lá o'e'n tpeacētmain." mīnīḡio Chruḡor-
com naomḡa, aḡur a lān eile o'e luḡḡ ḡḡrūuḡiḡḡe an
ḡḡirḡḡra, 1 oḡaoḡ na ḡrocail ran zo raiḡ na Crīorḡaiḡḡe, um
an oḡaca ran féin tar éir lae na Sabbōioe do cur 1 oḡurac na
reacētmaine (.i. ar an noomnac), mar acá ré anoir aḡ na
Crīorḡaiḡḡiḡ zo léir. Ir oeiḡin ḡur le h-úḡoarār na
h-eagailḡe a oeiḡeao an t-ācarú ran. Mar rin do oein rī
úrāio o'e'n cōmācēt a bī tabarḡa aḡ an oḡiḡearna oī, ōir ir é
rī an oomnaīs é.

rin, óir rin mar a bí rocair aise, aḡur so raḡaḡ ré
féin ann ar tír. Aḡur táinig ré cúḡainn i n-árror 14
aḡur tóḡamair cúḡainn é aḡur tánamair so Mici-
léne. Aḡur féolamair ó'n áit rin aḡur tánamair, 15
amáireac a bí cúḡainn, ar aḡaḡó Cíor amac aḡur an lá
'n-a ḡiaḡo ran do ḡroireamair Sámor, aḡur an lá 'n-a
ḡiaḡo ran airíir do tánamair so Miléur; Óir do 16
bí pól ceapaithe ar féolaḡo tar Eperur i ḡtreo ná
currí don riḡnear air ra n-Ária, mar bí ḡitinear
air cun, ḡá mb' féitir ḡó é, lá na Cingcīre* tadbairt
i n-Ierúsale.

Ac do cuir ré teacḡaireacḡó ó Miléur so n-Eperur 17
'ḡá raḡo le rinnrearaib na n-eaḡailre teacḡó cuise.
Tánaḡar, aḡur nuair a ḡíḡar 'n-a láḡair ḡubairt 18
ré leo:

Ir eól ḡaoibḡe conur mar acá an aimir so léir
tadbairt aḡam i nbúr bḡocair ó'n ḡcáo lá a tanaḡ
irteac ra n-Ária, aḡur me aḡ ḡéanam reirḡire ḡé 19
le fíor-úmluiseacḡ, aḡ ríle ḡeóir, aḡur aḡ fulaḡ na
ḡtrioblóirí a táinig orm tré ceilḡib na n-lúḡac;
Conur mar náir címeáḡar riar don níḡo de rna neitib 20
a bí cairḡteac ḡaoib, ḡan iao a teaḡarḡ ḡaoib so
puibilibḡe aḡur i nbúr ḡitḡib, aḡur me aḡ ḡeim- 21
niú aicḡiḡe cun ḡé, aḡur creitím i n-ár ḡitḡearna
íora Críort, do lúḡaḡ aḡur do ḡeintib.

Aḡur féac táim aḡ ḡul so Ierúsale ré ceangal 22
na rḡioraibḡe, aḡur ní fíor ḡom caḡo 'cá le n-imteacḡ
orm ann, Ac so bḡuil an Spioraio Naom aḡ labairt 23
liom coitḡianta, inḡ na catraḡaib so léir, 'ḡá raḡo
liom ḡur rlabraí aḡur pionóirí acá am cóir i n-Ierú-
sale. Ac ní n-eaḡal liom don níḡo ḡíob ran ná 24
ní mearaim ḡur mó ir fíú mo beata 'ná me féin, ac
so ḡcomlionaḡo mo túrur, aḡur reirḡir an bḡeicir,
a fuaḡar ó'n ḡitḡearna íora, fiaḡnuire ḡéanam ar
foirḡeal ḡrárta ḡé. Aḡur féac anoir, ir eól ḡómra 25
ná feicḡib ríḡ mo ḡnúir a cuille, ríḡre so léir n-a
bḡuil ríḡbalta i nbúr mearḡ aḡam aḡ craobḡḡaoile
riḡeacḡa ḡé.

* .1. Lá an Spioraio Naom do teacḡ.

- 26 D'á b'píḡ rin cuirim a fíad'nuire oraidre, ra lá ro
atá inoiu aḡainn, ḡo b'fuilim ḡlan ar curo fola ḡac
27 duine, Mar níor rtaonar ó comairle Dé do cup
28 i n-iúil daoid ḡo n-iomlán. Tugaid aipe daoid féin
aḡur do'n t'read ḡo léir, ar ar cuir an Spioraid
Naom ríob i n-búr n-eapboḡaid aḡ ríadḡlaob eadḡlaire
29 Dé a ceannuis ré le n-a curo fola féin. Tá 'fíor
aḡamra ḡo tciocfaiob irteac i n-búr mearfḡ, nuair a
beadra imiḡte, faolcoin éraorača, aḡur ná rtaonfaiob
30 ríad ó'n t'read. Aḡur eipeócaib, oraid féin, fíor
a labarfaiob neite tuatálača, cun deirḡiobul a tarrac
31 n'a noiaib. D'á b'píḡ rin déiníob fair, aḡur cim-
eádaiob i nbúr ḡcuimne conur mar nár rtaodar ar
fead t'pí mblian, do ló ná t'oiobce, ac aḡ comairliú
an uile duine aḡaid aḡur deora le m'fúilíob.
- 32 Aḡur anoir tugaim ruar do Dia ríob aḡur do
briatár a ḡrára, ó'r ar a cumar atá an obair do
críocnú aḡur an oig'reac a tadbairt daoid amearḡ
33 na naom ḡo léir. Níor fanntuigear airḡeac ná ór
34 ná éadac don duine, Mar ir eol daoid féin, ¹ḡurab
iad an dá lám reo folátair ḡac a ríad ríacanaac dom
35 féin aḡur do rna daoine atá am fócáir. Tá ḡac
don níob tairbeánta aḡam daoid, ḡur aḡ obair ar
an ḡcuma ran ir ceart dúinn fóiricint ar na daoine
laḡa, aḡur cuimneam ar briatár an Tigearna íora
mar ḡo noudbairt ré féin: ir mó an t-daibnear ḡo
mór ruob a b'ronnad ná ruob a ḡlacad.
- 36 Aḡur nuair a bí an méio rin ráibte aige do leos
ré é féin ar a ḡlúiníob aḡur dein ré ḡuibé cun Dé 'n-a
37 oteannta ḡo léir. Anran díodar ḡo léir aḡ ḡol ḡo
fuiḡeac aḡur aḡ cup a lám timpal ar muinéal pól
38 aḡur 'ḡá póḡad, aḡ déanam buarča ḡo mór mar
ḡeall ar an b'focal noudbairt ré, ná feicfíoir a ḡnúir
a tuille. Aḡur beineadar é tionnlacan ríor cun
na luinḡe.

CAIBIDÍOL XXI.

cuairt pól go ierúsale. e dá ḡabáil aige rna lúoáig
ra ceampull.

Agus nuair a tárla go raib rḡarta aḡainn leó agus 1
 rinn aḡ ḡluairéact fé feól,* tánamair ceann ar aḡaib 2
 go cóor, agus an lá 'n-a diaib ran go Rodor, agus ar 3
 ran go Patara. Anran do fuaraimair long a bí aḡ 4
 dul trearna go Póenicé, agus cuamair ar bóro 5
 agus ḡluairéamair. Tánamair i raðarc Cuppoir 6
 agus o'fáḡamair ar ár láim clé é agus feólamair 7
 go Síria agus tánamair go Túpor; óir ir ann a bí ar 8
 an luing a n-ualaó do cup aircti. Fuaraimair deir- 9
 ḡobuil ra n-aic rin agus o'fanamair ann react lá, 10
 agus bíodar, trío an rpioraid, ḡá ráib le pól ḡan 11
 dul ruar go ierúsale. Ac nuair a bí na laetanta 12
 caitte do ḡluairéamair agus bíomair aḡ imteact, 13
 agus tánadar go léir, iad féin agus a mná agus a 14
 ḡclann, ḡár otionnlacan, go ḡeataí na cataraó; 15
 agus do leoḡamair rinn féin ar ár nḡlúiniú ar an 16
 ocráig agus do ḡuíoimair. Anran o'fáḡamair rlan 17
 aḡ á ceile agus cuamair-ne ar an luing agus cuadar- 18
 ran aḡaile. Deineamair-ne ár ḡcuairt ar uirḡe ó 19
 Túpor rior go Ptolemáir agus beannuiḡmair do rna 20
 bráictiú a bí ann agus o'fanamair lá 'n-a bfoóair. 21
 ḡluairéamair an lá 'n-a diaib agus tánamair go 22
 Caerapéa. Cuamair, anran, go tiḡ Pilib, an roir- 23
 ḡealaide, ¹ouine de'n mórféirear, agus o'fana- 24
 mair aige.†

Bí aige rin ceatrar inḡean, ceatrar maiḡdean, 9
 agus deinióir carḡaireact. Do rcaḡamair ann rainnt 10
 laetanta agus táinig cúḡainn ó lúdaéa fáib n-ar 11
 b'ainim do aḡabur. Nuair a táinig fé rin cúḡainn do 12
 cóḡ fé cpior pól agus ceangail fé a lámá féin agus 13

¹ *Supra* vi. 5.

* .i. an long fé feól aḡainn.

† Ver. 8. "An roirḡealaide," .i. reanmónaíde an troirḡeíl.
 an fear céadna úo o'iompuig na samaritánaó agus do baic
 an coillteánaó (Caib. viii.), ouine de rna react noiaóonaib
 coraig ab ead é.

- a cora aḡur dubairt ré: Seo mar aḡeir an Spioraid
Naomh, an fear aḡur leir an crior ro, rin mar a ceang-
alócaid na Iúdaíḡ é i n-Ierúsaleim, aḡur tabarraid
12 ríad i lámhaib na nḤeinte é. Nuair ariḡmair-ne an
méid rin b'iomair féin aḡur muinntir na h-áite rin
13 aḡ taḡant air ḡan dul ruar ḡo Ierúsaleim. Anran
dubairt pól 'ár b'freaḡraḡ: Cao tá aḡaib á d'éanamh,
aḡ ḡol aḡur aḡ cur buarḡa ar mo c'poidé? Táimre
ollamh, ní h-amáin cun ceangail d'fúlaḡ ac fór cun
14 báir d'fúlaḡ, ar ron ainime an Tíḡearna Íora. Anran,
nuair a t'eir orainn é boḡaḡ d'éirteamair, aḡur dub-
ramair: Toil an Tíḡearna ḡo n'deintear!
- 15 Aḡur tar éir na laetanta ran d'ollmuismair
rinn féin aḡur b'iomair aḡ dul ruar ḡo Ierúsaleim.
16 Aḡur táinig i n-aonḡeacḡ linn cuid de rna d'eirḡio-
buil ó Caeapréa, aḡur Cupriánac 'n-a d'ceannta, duine
dár b'ainim Mnarón, reana-d'eirḡiobul, n-a raḡ-
mair cun beic ar lóirḡin aḡe.
- 17 Tánamair ḡo Ierúsaleim aḡur do ḡlac na b'ráit're
18 rinn ḡo fáilteac. Amáireac a b'i cúḡainn cuamair
féin aḡur pól ḡo tiḡ Séamuir aḡur b'i na rinrip ḡo
19 léir cruinniḡte ann. Deannuiḡ ré d'óib aḡur d'innir
ré d'óib, tríd ríor, ḡac a raib d'éanta aḡ Dia, tré n-a
20 f'riḡálam féin, amearḡ na nḤeinte. Aḡur nuair
a'riḡdar é tuḡadar ḡlóire do Dia, aḡur dubraḡar
leir: Cionn tú, a b'ráḡair, cao iad na mílte de rna
Iúdaíḡ acá tar éir c'poidemaint, aḡur tá báir acu
21 ḡo léir do'n olíḡe. D'ariḡdar, ámtac, ḡo b'fuilirre
ḡá cur 'n-a luiḡe ar na Iúdaíḡ acá amearḡ na nḤeinte
nac m'p'de d'óib imḡeacḡ ó Maoir, aḡur ná fuil f'iac-
aib orḡa t'impallḡearraḡ do d'éanamh ar a ḡclainn,
22 ná réir na olíḡe do leanmáint. Cao 'tá le d'éanamh
mar rin? ḡan ampar caic'p'd na d'aoine cruinniú
23 mar a'p'eócaid ríad aḡur tánaír. Dein an níḡ reo a
d'eirimid leat dá b'riḡ rin: Tá ceat'par fear aḡainn
24 ḡo b'fuil móid orḡa. Tóḡ leat iad ran aḡur ḡlancar
tu i n-aonḡeacḡ leó. Anran diol-re arḡa i d'p'eó,
ḡo 'mbeárr'par a ḡcinn. Anran cíp'd ḡac doinne

ḡur b'ēiteac ar airiḡar do tAOB, aḡur ḡo bfuilir
 féin aḡ riúbal do cōrnamaiḡe do'n oLiḡ.* Ac 25
 1 oTAcOB na nḡeinteaC a cpeio, 2 do rḡrīobmaiḡ-ne
 ḡá oḡoú oóib cimeádo ó'n ruo a n-ióbiread o'ioó-
 olaid, aḡur ó fuil, aḡur ó níó a tAcTAcO, aḡur ó oḡúir.
 Anḡan do tōḡ ḡól leir na fir lár n-a máireac aḡur 26
 do ḡlanad é 1 n-aonḡeaC leó aḡur cuaid ré irteaC
 ra teampull, tar éir laetanta a nḡlanta o'ḡóḡairc,
 cun ḡo nḡéanḡi oḡráil ar ron ḡac tuine acu.

Ac bī lúoaiḡ ó'n Ária ann aḡur nuair a bī na reaCt 27
 laetanta oá ḡcḡioCnú cōnnacadar ra teampull é
 aḡur do ḡrīoradar an pobul ḡo léir aḡur cuireadar
 a lámā air aḡur do liúḡar: Congnam! a feara 28
 lḡraéil. Sióé an tuine acá aḡ múine na nḡaoine inḡ
 ḡac aon bāll 1 ḡcoinnib an ḡobuil reo aḡur 1 ḡcoinnib
 na oLiḡe aḡur 1 ḡcoinnib na n-áice reo. Tuḡ ré
 oaoine ḡeinteaCā irteaC ra teampull aḡur do ḡáruisḡ
 ré an áic beannuisḡte reo. Óir bioḡar tar éir Tḡoḡi- 29
 muir ó eḡeḡur a o'ḡeircint ra cAcair 'n-a teannta
 aḡur ceapadar ḡo raiḡ ḡól tar éir é cAbairc irteaC
 ra teampull. Aḡur bī an cAcair ḡo léir ar buile, 30
 aḡur do cḡuinnisḡ na oaoine. Do ruḡadar ar ḡól aḡur
 cārḡaiḡeadar amac ar an oTeampull é aḡur do
 oúnad na oóirḡe láitḡeaC.

Aḡur bī fonn oḡta é mārbad, ac do n-inḡreac do 31
 tḡibiún an airḡ lḡrúralem ḡo léir a beic tḡe n-a
 ceile. Tōḡ ré rin leir raiḡtoíurí aḡur tAOireacā 32
 céad aḡur do rūt ré cúca rīor. Nuair a cōnnacadar
 an tḡibiún aḡur na raiḡtoíurí do rAcadar de beic
 aḡ bualaó ḡóil. Anḡan do táinisḡ an tḡibiún aḡur 33
 tōḡ ré é aḡur o'óḡuisḡ ré é ceanḡal le oá ḡlabra
 aḡur o'ḡiaḡraiḡ ré cia'r b'é aḡur cao a bī oéanta
 aḡe. Ac bī an tḡluasḡ aḡ liúirḡ, tuine ḡá rAd ro 34
 aḡur tuine ḡá rAd rúo. Aḡur nuair náir b'ḡeioir

¹ *Supra* xv. 20 aḡur 29.

*Ver. 24. "Ac cōrnamaiḡe do'n oLiḡ." bioḡ ḡo raiḡ an oLiḡ
 rin a oeirteaḡ imiḡte a' ḡeioḡ um an oTAcā ran bī na
 cḡioḡcāiḡe lúoacā ḡá cimeádo, aḡur do leonadar ḡá cimeádo
 ar feacḡ raiḡnt cōmḡre, cun na rinaḡóḡe. māḡ a oéarḡi,
 o'Ablacā le h-onóir.

air rin; ¹ aḡur fuarar leicireadā uadā aḡ triall ar
na bráitrib i nDamarcur, cun iad a tabairt liom
anro ḡadta ḡo lerúralem i tceob ḡo ḡcurpí pionór
orta. Ac do tárla, aḡur mé ar an rliḡe aḡur aḡ 6
ceadā i ḡcómḡar do Damarcur, i lár an lae, ḡur lar
am timpal folur iomarcaā ó neam; Aḡur ḡur tuitear 7
cun tailim aḡur ḡur airḡear an ḡut ḡá ráo liom:
A Saul, a Saul, cad 'n-a taob ḡo bfuilir aḡ ḡear-
leanmāint orm? Aḡur o'fneḡarar: Cía n-é tu, a 8
tḡearna? Aḡur toubairt ré liom: Mire íora
narareit adā aḡat o'á ḡearleanmāint. Aḡur an 9
muinntir a bi le m' coir do connacadar an folur, ac
nion airḡtar ḡut an t-é a bi aḡ cainnt liom.* Aḡur 10
toubairt: Cad tá aḡam le déanam, a tḡearna? Aḡur
toubairt an tḡearna liom: Eirḡ aḡur imtḡis ircead
ḡo Damarcur, aḡur neorfar tuit anran i tcaob na
neit ḡo léir adā aḡat le déanam. Anran, mar ḡeall 11
ar neart an troluir úo, bíor ḡan raotar aḡur do ruḡ
mo compáratōte ar láim orm aḡur tánas ḡo Damar-
cur. Aḡur bi fear oár b'ainim Ananias, fear ḡo 12
raib creideamāint aḡe, i tcaob na tliḡe, ó n-a raib
de lútaāib 'n-a ḡcómnuḡe ra n-ait. Aḡur táinis 13
ré cúḡam aḡur fearaim ré am fíatōnaire aḡur toub-
airt ré liom: A Saul, a bráitar, féad ruar. Aḡur
o'féadar-ra air-rean an uair céatna. Anran toubairt 14
ré: Do ceap Dia ár rinnreap tura poim ré cun ḡo
tciḡfá a toil aḡur ḡo bfeicfá an t-don Ceart.
aḡur ḡo n-aireócfá ḡut a béil; † Óir beio tu do 15
finné oó, i láitar na nōaoine ḡo léir, ar na neitib a
o'airḡir aḡur do connaicir. Anoir cad é an rḡḡ- 16
near ro ort? Eirḡ aḡur bairtcear tu aḡur nḡ
tíot do peacá le ḡlaotāc ar a ainim. Aḡur nuair 17
a tánas tar n-air ḡo lerúralem do tárla ḡo raobar
ra teampull aḡ ḡuibe aḡur ḡur tuit tam-neal aḡre

¹ *Supra* ix. 2.

* Ver. 9. "nion airḡtar ḡut." .i. nion féatadar na
focail do tciḡint ó n-a céile bíot ḡur airḡtar fuaim na
bfocal (*supra* ix. 7).

† Ver. 14. "An t-don Ceart." .i. ár ḡlānuḡteóir do
tairbeáin é féin do póil. ḡnīom. ix. 17.

'á cur 'n-a leit, asur do rḡaoil ré é, asur do'órduis
ré na rḡairt asur an cómairle do teact i bfoḡair
a céile asur tuḡ ré póil amac asur cuir ré or a ḡcó-
air é.

CAIBIÓIOL XXIII.

pól i lḡair na cómairle. Deino na iúdaíḡ ceilḡ cun é
marbú. Cuirtar ḡo caerara é.

Do'féac póil ar an ḡcómairle asur duḡairt ré: 1
A feara, a bḡáitre, tá mo ḡnó déanta aḡamra i nḡac
deag-coínriar, i otaob' Dé, ḡo oti an lá ro inoiu
aḡainn. Anran duḡairt an t-áro-ḡairt, Ananiar. 2
leir na daoine a bí i n'áice é bualaḡ ra béal. Duḡ- 3
airt póil leir, ámtac: Buailrío Dia tura, a fála
*aolta. Tura do fuithe cun breite taḡairt orma
do réir na olice, asur, i n-aḡaio na olice, a n-óro-
uigeann tú mé bualaḡ? Asur duḡairt na daoine 4
a bí n-a fearam i n'áice: An aḡ earḡainí ar ároḡairt
Dé aḡoi? Asur duḡairt póil: Ní raib' fíor aḡam, 5
a bḡáitre, ḡur b'é an t-ároḡairt é. Óir tá rḡríobta:
1 ná taḡair oíoc-ḡainnt o'uaḡtarán do daoine.

Ac bí fíor aḡ póil ḡur de rna Saḡuúcinis cuio 6
acu asur ḡur de rna fairirinis an cuio eile, asur
duḡairt ré ḡo n-áro: A bḡáitre, 2 fairirineac ireaḡ
mire, mac fairirinis. Ir mar ḡeall ar fúil le n-air-
eirige na marb aḡaim ar mo tḡrail. Nuair a bí an 7
méio rin ráioḡe aige o'éiris coirmeaḡs ior na
fairirinis asur na Saḡuúcinis asur deineaḡ oá
cuio de'n buioin. 3 Óir deir na Saḡuúcinis ná fuil 8
aireirige ann, ná aingeal, ná rḡioraio. Asur aḡam-
uigio na fairirinis ḡac nio acu. Anran o'éiris 9
collóio móir. Do pḡeab cuio de rna fairirinis 'n-a
fearam asur bioḡar aḡ aigneas asur deirioir: Ní
bḡaigmiḡ don oic ra duine reo. Má laḡair rḡioraio
leir, nú aingeal, cao é rin o'aoinne eile rin. Anran. 10
nuair a bí an rḡéal 'n-a bḡuioin ḡaorḡainn eaḡarḡa

¹ exod. xxii. 28.

² phil. iii. 5.

³ mat. xxii. 23.

* .i. a duine aḡaḡeal laḡmuic asur oib lairḡis.

bí eagal ar an tcribiún go rtafaidís ar a céile póil, agus d'órduigh sé do rna raiḡdiúirí dul ríor agus é tógaint uata agus é tabairt irteaḡ ra longpórt.

- 11 An oirde 'n-a diaib ran do fearaim an Tigearna láim leir agus duabairt sé: Bí fearamác! Fé mar atá fiaḡnuire déanta aḡat orma i n-Ierúsale caitir fiaḡnuire déanam orma ra Róim.
- 12 Ac nuair a táinig an lá táinig rainnt de rna lúdaíḡ i bfoḡair a céile agus dearbuiḡḡar ná h-iorfaidís bia agus ná h-ólfaidís deoḡ go dtí go mbeaḡ póil marb
- 13 acu. Bí breir agus daḡaḡ duine acu ann a cuir an
- 14 dearbú ran orḡa féin. Anran tanaḡar aḡ triall ar uactaránaib na rḡairt agus ar na reanóirib agus duabairt: Tá ceangal fé earḡaine curḡa aḡainne orainn féin ḡan don níḡ do bḡaire go marbuiḡmíḡ
- 15 póil. Anoir, d'a bḡíḡ rin, cuirḡ-re agus an cóm-airle rḡeala aḡ triall ar an tcribiún agus abairḡ leir é cur cúḡaib, fé mar a beaḡ eolur éḡin níor cruinne uaiḡ 'n-a taob. Táimíḡne ollam agus rap a rroirḡ sé ríḡre beir sé marb aḡainn.
- 16 Bí mac deirbḡear do póil aḡ éirteaḡ leir an uirḡe-ré-talam. Táinig sé agus cuair sé irteaḡ ra long-
- 17 pórt agus d'innir sé do póil an rḡeal. ḡlaoiḡ póil cuige duine de rna taoireadaib céaḡ agus duabairt sé leir: Beir an buacaill reo aḡ triall ar an
- 18 tcribiún; tá níḡ aḡe le h-innrínt dó. Tós reirean leir é aḡ triall ar an tcribiún agus duabairt sé: Duabairt an pḡiorúnaḡ, póil, liom an buacaill reo tabairt cúḡat mar go bfuil ruḡ aḡe le rāḡ leat.
- 19 Do ruḡ an cribiún ar láim air, agus d'imtiḡ sé i leit taoiḡ leir agus cuir sé an ceirt cuige: Cao é reo
- 20 atá aḡat le h-innrínt dom? Agus duabairt reirean: Tá roḡair aḡ na lúdaíḡ ar a iarraiḡ ort póil do cur aḡ triall orḡa amáiread, cun na cómairle, mar d'eaḡ go rtaḡruiḡeann uata é ceirtíú níor ḡéire
- 21 ar níḡ éḡin. Ac ná creire reo. Tá breir agus daḡaḡ fear acu aḡ faire i ḡceilḡ air agus tá ceangal fé earḡaine* curḡa acu orḡa féin ḡan bia d'íḡe ná

* nú dearbú fé earḡaine.

deó a d'ól go marbúigíó ríad é, agus táio ríad ollamh anoir as feiteam leir an ngeallmáint uair. Do cuir an tribiún uair an buacail asur dubairt 22 ré leir san a d'innirint d'aoinne sur tús ré an méio rin eoluir do féin.

Anran do glaoir ré cuige beirt taoiread céad 23 agus dubairt ré leó: Ollmúigíó dá céad raiḡdiúir, agus deicniubair d'í trí ríó marcad, agus dá céad luēt pleas, ó'n tcrímad h-uair de'n oirde, cun dul go Caerará; agus ollmúigíó eadra iompair ar 24 a gcuiríó ríad póil cun é breit plán as triall ar féilir an ḡobernóir. (Mar bí eadai air go tóḡs- 25 rad na lúdaḡ ar éigín é agus go marbócaidíó é, agus anran go nḡearrí tḡomaidéad air féin, go nḡearrí go raib airḡeado le rāḡail aḡe ar.) agus do rḡrīb 26 ré liciḡ agus dubairt ré inti:

"Clauduir luriar cun an ḡobernóra ró-uairail, féilir, pláinte. Do ruḡ na lúdaḡ ar 27 an bḡear ro agus bíodair ar tí é cur cun báir. Do ruarar féin amad sur b'ḡear Rómanad é agus tādaz orda le buidin airm agus tóḡar uada é. Anran tearcuḡ uaim 'fíor a beit asam 28 cad a bí acu 'á cur 'n-a leit agus cuirear i láḡair a ḡcómairle féin é. Ruarar sur neite éigín 29 a bain le n-a noliḡe féin a bí acu 'á cur n-a leit, agus ná raib don coir déanta aḡe do tuillḡeado báir ná bḡaiḡdinear. Anran do h-innḡeado dom 30 go raib ceilḡ déanta acu do agus cuirear as triall orda é, agus dubairt leó-ran pé níó a bí acu le cur 'n-a leit, é cur n-a leit do láḡair-re. Slán leat."

Anran do tóḡ na raiḡdiúirí leó póil, ré mar a 31 h-óruḡḡeado doib, ra n-oirde, go h-antipatir, agus amáiread a bí cúḡainn do leḡadair do'n mairc- 32 rluas dul leir agus tādadar féin tar n-air go tóí an longḡort. Cuadar-ran go Caerará agus tḡḡa- 33 dair an liciḡ do'n ḡobernóir agus cuireadair póil 'n-a láḡair. Do léiḡ ré an liciḡ Anran d'fíarraiḡ ré 34 cad é an ceannḡar n-ar b' ar é, agus nuair a ruair ré sur b' ó Cilicia é: Éirḡeado leat. ar reiréan, nuair 35

4   tiocfaidh an muinntir atá ag cur do leit. Agus
 5   d'óruis ré é cur ré cimeadh i gcúirt héiríod.

CAIBIDÍOL XXIV.

pól 'gá coraint féin i láthair féilir, an gobernáir. An
 creideamh dá mhíneadh aige dó.

- 1   Anran, i gcionn cúis lá, táinig uachtarán na riar,
 Ananias, anuas agus cuir de rna reanóirib, agus
 cainteoir dár b'ainm Tertullus, agus cuadar i
 2,3   láthair an gobernára i scoinnib pól. Do glaothad
 pól agus éom Tertullus ar é daorad: domuis-
 4   mío i gcómnuişe agus inr gac ball, agus le buidcar
 mór, a féilir oirdeire, méid na ríotcána atá againn
 5   de d'árr-ra agus liact na neit atá d'á reólad ar
 6   leat tréid' móríall. Ac, ionur ná cuirpinn a tuille
 7   nígnir ort, iarraim ort éirteact, de d'ceannraact, le
 8   beagán focal uainn. Fuaramair an fear ro, i n'ann-
 9   rian, ag déanamh coirmirg amearg na n-lúthac go
 10   léir ar fuio an domáin agus 'n-a ceann ar an aicme
 11   annrianta ran, na parapénac. Do mear ré an
 12   ceampall do fáru agus do ruamair air agus
 ceapamair breit a tabairt air do réir ár n-olise.
 7   Ac táinig lúriar, an tribíún, agus nearc ríos aige
 8   agus bain ré ar ár lámhaib é. Agus d'óruis ré an
 muinntir a bí ag cur 'n-a leit do teact do' láthair-re,
 agus féadfaid féin a d'fágail uaid, do breiteamh,
 eólu ar na neitib reo go léir atá againne á cur n-a
 9   leit. Anran d'aontuis na lúthais mar an gcéadna
 agus dubhadar go raib ran amlaib.
 10   Anran d'freadair pól, (óir do badair an gober-
 nóir cuige labairt):

Ó 'r eól dom go bfuilir-re do breiteamh ar an náir-
 iún ro le fada 'bliantaib ir móide rin ir fonn liom
 11   fáram a tabairt am taob féin. Ir féidir duit a
 d'fágail amac ná fuil ac dá lá déag ó cuar go leirú-
 12   ralem cun adarta déanamh, agus ní bfuadad an me

as aighear le h-aoinne ra teampull, 'ná as cruinníú
na n-aoine, iní na rinagógaib, ná ar fuio na cat-
araó; asur ní'l ar a scumar a tairbeáint duit-re sur 13
ríor na neite atá acu 'á cur am leit. Domuigim 14
an méio reo duit, ámtac, i tcaob na rliže reo ar a
tucgaio. ríao eiriceacé, rin mar a deimpre reirbir
to'n átair asur do m'úia, óir creioim zac uile níó
atá ríriobta ra rliže asur in rna fáioib, So bfuil 15
mo mainigim asan ar úia, fé mar atá acu ro féin, so
tciocraio aipeirige na n-deag-úaoine asur na n-roc-
úaoine. Táim féin as déanam mo dícill air reo, mo 16
coinniar a cimeáo slan i scóinnuige cun Dé asur
cun úaoine. Do tánaš tar éir móran blian cun 17
dearca déanam ar mo úaoine féin asur cun oírá-
lac a déanam asur cun móio a cómlíonab. ¹ Sa 18
n-obair rin íread do fuaíadair me am slanaó ra
teampull, asur ní le rluas ná le collóio, ac raint 19
lúac* ó ária,—asur bí ré ceart iao ran a tabairt
anro do látair asur leogaint dóib neite cur am leit
má bí don ruo am coinnib acu. Nu abraioir reo 20
féin é, má fuaíadair don cionntacé ionam nuair a
bíor am fearaí i látair na cómaíle, ac an t-aon 21
focal amáin úo a labrair amac asur me am fearaí
eataíra: ² Ir i tcaob aipeirige na marb atá breit
asuibre 'á tabairt oimra intí.

Anran do cur féilic ar cáirde iao, óir do tuis 22
ré so cruinn i tcaob na rliže rin asur dubairt ré:
Nuair a tciocraio lúriar, an truibíin, anuar éiríread lib.
Asur t'óiruis ré to'n tciocraó céao eiréan do 23
cimeáo asur ruaimínear a tabairt do asur san aoinne
t'á muinntir a córs ar fíicálam a déanam air.

Anran, tar éir ruim laetanta, táinís féilic asur a 24
dean, Orúilla,—lúac ab eao í,—asur glaoio ré cuige
pól asur t'éir ré le tuairis uao ar an scriteam
atá i n-íora Cíorí. Asur bí ré as léiríú do ar 25
ceart asur ar seanmnaióeacé, asur ar an mbreic-
eamantair atá le teacé, asur táinís criteasla ar
féilic as dubairt ré: Imtís anoir, ac nuair a

* .i. do labair am coinnib.

¹ *Supra* xxi. 26.

² *Supra* xliii. 6.

- 26 βειθό cαοι αζαμ cuiρρεαθό ριορ ορτ.   Σα n-αm ζcέαθoνα
 βί ρέ αζ βραθό αιρ ζο οταβάρφαθό ρόλ ραινντ αιρζιο τό,
 αζυρ uime ριν cυιρ ρέ ριορ ζο minic αιρ αζυρ θειν ρέ
 cαινντ leiρ.
- 27   Δc ο'ιmεiς θά βλιαiν, αζυρ cάινις ρορτιυρ φέρτυρ
 1 n-ineαθό φéilicρ. αζυρ μαρ ράραμ αρ na lúoαiς
 ο'ράς φéilicρ ρόλ ρα ρρίορύν.

CΑΙΒΙΘΙΟΙΟΛ XXV.

Cαεραρ θά ζαιρm αζ ρόλ. ιρ áil le h-αζνιρρρα, an Rí,
 ειρτεαcτ leiρ.

- 1   Τρι lá ταρ éιρ τεαcτ ο' φέρτυρ ρα cεαννταρ cυαιθ
 2 ρέ ρυαρ ó Cαεραρέα ζο Iepúpalem. αζυρ cάινις
 uαcταράm na ραζαρτ αζυρ uαιρle na nIúoαc αζ τριall
 αιρ 1 ζcoinnib ρόil αζυρ βioταρ α ο'ιαρραιθό acαινίζε
 3 αιρ, Δ ο'ιαρραιθό ζο mbeαθό ρέ ράβραμáil τοib 'n-a
 cοinnib, ζο n-όρoόcαθό ρέ é cαβαιρτ ζο Iepúpalem,
 αζυρ βί ceilς oέαnτα acu cun ζο μαρθóοcαιoίρ é αρ
 4 an ρliζε. Δc ουβαιρτ φέρτυρ ζο ζcimeαoφi ρόλ 1
 ζCαεραρέα αζυρ ζο mbeαθό ρέ ρéin αζ ουl ann ζο luαc.
 5 αζυρ, αρ ρειρεan, na oαoine αρ βύρ meαρς-ρα acά
 ábalta αιρ, téioίρ ρioρ 1 n-αonφeαcτ liom αζυρ mά
 tá coip oέαnτα αζ an nθuine cuiρioίρ 'n-a leiτ í.
- 6   Nioρ ρan ρέ 'n-a meαρς ac oct lá nú oeiθ lá 'n-a
 oiaio ρan, αζυρ cυαιθό ρέ ρioρ ζο Cαεραρέα αζυρ an lá
 n-a oiaio ρan oο ρuiθό ρέ ρα τριbúnaλ αζυρ ο'όρouiς ρέ
 7 ρόλ α cαβαιρτ 'n-a lácαιρ. Oο tuζαθό, αζυρ oο ρεαρáim
 'n-a tímpal na oαoine cάινις anuαρ o Iepúpalem, αζυρ
 cuiρρεαoαρ α lán neite τρoμα 'n-a leiτ, ac níορ φéαoαoαρ
 8 iαθ α oeiθniú, Mαρ oein ρόλ iαθ oο φρεαζαιρτ: Ní'l
 coip oέαnτα αζαm 1 n-αζαioθ oliζε na nIúoαc, ná 1
 9 n-αζαioθ an teampuill, ná 1 n-αζαioθ Cαεραιρ. Oα mian
 le φέρτυρ, ám, comαoine cυρ αρ na lúoαiς αζυρ
 ουβαιρτ ρέ, αζ φρεαζαιρτ ρόil: An maic leαc ουl
 ρυαρ ζο Iepúpalem αζυρ ζο οταbάρφi bpeiτ oρτ anpan
 am lácαιρ-ρe, 1 oταoβ na neit ρeo? Annpan ουβαιρτ
 10 ρόλ Táim am ρεαρáim αζ τριbιúnaλ Cαεραιρ. ιρ

ann iṛ ceart breit do bheit orm. Ní' l coir déanta
 i n-asáid na n-lúdad asam, mar iṛ eól tuit-re so dian-
 mait. Má tá coir déanta asam, ná don níð do 11
 tuillfead bár, ní' l don cúir i ḡcoinnib an báir asam; ac
 mura bfuil don níð amlaid, de rna neitib reo atá
 acu á cúir am leit, ní' l ar cumar don tuine me tab-
 airt ruar dóib. ḡairmim Caerap Anran do labair 12
 fértur leir an ḡcómaidle, asur o'fneasair ré: do
 ḡairmir Caerap; so Caerap a raḡair.

Asur nuair a bí rainnt laetanta curta díob acu 13
 cuaid asrippa, an ní, asur Bernicé, ríor so Caerapéa,
 as fáiltiú noim fértur. Deineadar níḡnear ann 14
 ar fead móran laetanta asur o'innir fértur do'n
 ní i ttaob póil: fear, ar reirean, a o'fás féilicr
 anro 'n-a p̃ríorúnae, asur nuair a bíor i nlerúralem 15
 táinig uactaráin asur reanóirí na n-lúdad cúḡam
 ḡá iarraid orm é daorað cun báir. Dubart leó 16
 náe é beap na Rómánae don tuine daorað cun báir
 ḡan luét a cionntuighe tabairt or a cómaidle asur
 caoi tabart do ar é féin do coraint asur ar é féin
 do ḡlanad ar na coirte. Ac do tánaodar anro láit- 17
 reae, asur amáireae a bí cúḡainn do fuidear ra
 tribiúnae asur o'orpuigear an fear a tabairt am
 látair. Anran o'eirig na cionntuigheóirí ac níor 18
 cuireadar don ruo 'n-a leit n-ar féadar don troc-
 níð o'feirgint ann. Ac bí ceirteana éigin acu 'n-a 19
 coinnib a bain le pé veirmireae cpeidim atá acu
 féin, asur i ttaob fóra éigin a fuair bár asur so
 raib póil 'ḡá ráð é beit beó. Níor mait liom 20
 féin don bain a beit asam le níð de'n tróro ran
 asur o'fiarraigear de ar mait leir dul so lerú-
 ralem cun so ttabarpi breit air inṛ na neitib rin.
 Ac do dein póil ḡairm, so ḡcimeáorí é cun so n-aireó- 21
 ead asur asur a cúir, asur o'orpuigear é cimead
 so ḡcuirfead as triall ar Caerap é.

Anran dubart asrippa le fértur: Ba mait liom 22
 féin, leir, an fear ran do cloirint. Cloirfir amáir-
 eae é, ar reirean.

Amáireae a bí cúḡainn táinig asrippa asur Ber- 23
 nicé asur leaead mór fuca, asur cuadar irteae ra

halla éirteadta, iad féin aḡur na trībīūin aḡur
 maiṭe mōra na cataraḡ, aḡur o'ōrouiḡ fērtur pōl
 24 a ṭadairt 'n-a lāṭair. Anran dubairt fērtur: A nī
 aḡurppa aḡur a fēara uile atā aḡainn anro, cionn
 rib an tuine rin. Nuair a bīor i nlerūralem ṭāniḡ
 an pobul lūṭaḡ ḡo léir cūḡam 'ḡā iarraio oim aḡur
 'ḡā rāṭ i nḡutanaib āroa nār ceart é beit beo a
 25 tuille. Ac nīor fēadair féin a o'fēirḡint ḡo raiḡ
 don ruo déanta aḡe do tuillfead bār. Ac do ḡairm
 ré féin aḡurrtur aḡur tā rocair aḡam ar a cūr cūḡe.
 26 Nī'l don nīḡ cruinn aḡam, ām, le rḡnī 'n-a ṭaob aḡ
 trīall ar mo ṭiḡearna. Uime rin do tuḡar anro
 cūḡaib-re é, aḡur cūḡat-ra ḡo mōr mōr, a nī aḡurppa,
 ḡo ḡceirteóḡad rib é aḡur ḡo mbead ruo aḡam a
 27 rḡnīrin. Oir mearaim ḡur obair mī-rēarūnta cime
 cūr uaim aḡur ḡan a o'innrinṭ cao 'tā 'n-a cōinnib.

CAIBIDÍOL XXVI.

Cúntar aḡ pōl oá ṭadairt o' aḡurppa ar a beata, ar conur
 a h-iompuiḡeāḡ cūn an cperoiṃ é, aḡur ar an obair a bī le
 oéanaṃ aḡe.

- 1 Anran dubairt aḡurppa le pōl: Tā ceao cainnte ar
 do fōn féin aḡat. Do rin pōl a lām aḡur cōm ré
 ar a rḡéal a o'innrinṭ.
- 2 Ir maiṭ an bail oim, ṭar liom, a nī aḡurppa, ḡur
 do lāṭair-re atā oim me féin a cōraint mōiu ar na
 3 neitib reo ḡo léir atā aḡ na lūṭaḡ 'ā cūr am leit, ḡo
 mōr mōr, toirḡ eolur a beit aḡat ar na nōraib aḡur
 ar na ceirteanaib atā amearḡ na n-lūṭaḡ. Uime
 rin iarraim oir éirteadṭ ḡo foirnead liom.
- 4 Tā aṭne aḡ na lūṭaḡ ḡo léir ar an raḡar beata
 cāitear ó m'ōiḡe, oir ir amearḡ mo nāiriūin féin
 5 i nlerūralem a cāitear i. Tā fīor acu, (oá mba
 maiṭ leó é o'innrinṭ i briaḡnuire), ḡur māirear, do
 réir na h-aicme ir deimniḡṭiḡe i n-ār ḡceirveam,
 6 am fāiririnead. Aḡur tā breit 'ā ṭadairt oim anoir
 mar ḡeall ar an mainiḡin atā aḡam ar an nḡeallam-

aint a tús Dia o'ár n-aitheascáib, An gceallamaint 7
rin go bfuil an dá treib déas aghainn, atá ann, as
deanam réir Dé do ló agus o'oiúce, as brat ar i
o'fagáil. Iri an mainiúin rin atá as na lúdaig'á cur
am leit-re, a ní. Cao 'n-a taob nác féidir, dar 8
libre, a creideamaint go n-aitheodóann Dia na maiib?

Ói ré buailte irteac am aigne-re féin go raib 9
ceangailte oim móran neite deanam i scoinnib ainime
íora Narareit. ¹ Agus do beinear, i nleiríalem. 10
Cuirtear móran daoine naomta irteac i bpríorúnaib.
Fuairar úsuarár ó uachtaránaib na ragar asur nuair
a bíoir (na naoim) le cur cun báir ir mire tusaó
an t-óróú liom cuise. Agus inr na rinagógaib 11
go léir bínn go minic as cur pionóir oíra, agus
cuirinn fiaáib oíra diaimarlaó deanam, agus do
méaduiúeas mo buile 'n-a scoinnib i tpeó go mbínn
'gá ngéarleanmáint irteac inr na cataraáib iaraáta
féin.

² Agus bíor as dul go Damarcur ar an inntinn 12
rin agus úsuarár agus ceao agham ó uachtaránaib na
ragar, Agus, a ní, do connac ar an rúge i lár an 13
lae, as taitneam am timpal agus timpal ar na daoine
a bí le m'coir, rolar ar na flatair agus é níor treire
ná rolar na sréine. Agus tuiteamair go léir cun 14
cailim, agus o'airiúear-ra an sué as labairt liom ra
ceangain eabra: A Saul, a Saul, cao cuise duit
beir 'am géarleanmáint? Ir deacair duit beir as
rpeacúiol i n-agaib an príocaire.

Agus tuidair-ra: Cía n-é tu, a tigearna? Agus 15
tuidair an Tigearna: Mire íora atá aghat o'á géar-
leanmáint. Ac eirig agus rearaim ar do coraib, 16
oir ir cuise tairbeánar me féin duit cun go n-dean-
faimn oíot reirbireac agus finné ar na neitib a conn-
aicir agus ar na neitib 'na bfeicfir me, 'Sas tabairt 17
raor ó'n bprobul agus ór na geinte na bfuilim 'ao
cur cúca anoir, Cú a rúl a o'orgailt oóib ionur go 18
n-iompócaíoir ó'n nboirceacú cun an troluir agus
ó cómacú Sátain cun Dé, ionur go bfaigóir maic-

¹ *Supra* viii. 3.

² *Supra* ix. 2.

eamnaðar peacaí ašur ineað amearš na naom̃ tñio
an šcreioeam̃ atá ionamra.

- 19 Uá bñiž rin, a nī Ašurppa, nīon tušar-ra uíulta
20 uó'n raðar̃c ó neam̃, ¹ Ac uó cpaob̃ršaoilear é,
uó'n m̃uinntir atá i n'Om̃arcur ar uóúir, ašur
i nlerúalem, ašur i šcrió lúdaea ar fað, ašur uó
rna šeintib̃, ionur šo n'óeañraioir aic̃niže ašur šo
n-iompócaioir ar Uia, aš uéanam̃ uionšabála na
21 h-aic̃niže uó'uib̃reacaib̃. Mar šeall air rin ireað
² uó ruš na lúdaíž orm nuair bior ra teampull ašur
22 mearaðar me m̃arbu. Ac uó cab̃ruis̃ conšnam̃ Ué
liom ašur táim am̃ fearam̃ šo uóí an lá iñdiu, aš
uéanam̃ fiaðnuire uó beaš a' r uó m̃óir, šan aon ruo
uó fáð larmuis̃ ué rna neitib̃ aub̃air̃c na fáide a
23 bi le teaó̃t ašur Maoir, šo n'óeañrað Cñior̃c fulaš
ašur šur b'é an céað uoine é uó'eipeócað ór na mair̃b̃
ašur uó noó̃trað an folur uó'n pobul ašur uó rna
šeintib̃.
- 24 Le linn na cainnte rin uó fáð uó ašur é šá coraint
féin uub̃air̃c f̃é̃rtur uó šut áro: Ar uó meab̃air̃
ataoi, a p̃óil. Tá iomað léižinn 'að com̃aint ar uó
25 meab̃air̃. Nílim ar mo meab̃air̃, a f̃é̃rtur oir̃uoir̃c.
26 Táim aš inñrint na f̃irinne šan baoir. Tá eolur ar
na neitib̃ reo aš an nī atá aš éir̃teaó̃t le m'cainnt šan
ršá̃t; óir̃ nī mearaim̃ šur f̃é̃r̃oir̃ aon ñið acu beit̃ lar-
muis̃ uó'a eolur. Nī h-i šcúinne a uéineað aon ñið
27 acu. An šcreioeam̃ tú na fáide, a nī Ašurppa?
28 Tá 'f̃ior̃ ašam̃ šo šcreioeam̃ tú. Anran uub̃air̃c
Ašurppa le p̃ól: Ir beaš ná šo n-áit̃ižeann tú orm
29 iompáil am̃ Cñior̃caide. Ašur uub̃air̃c p̃ól: Šo
uótušair̃ Uia uóm, 'n-a beaš a' r 'n-a m̃óir, nī h-am̃aiñ
tura ac̃ šac̃ a b̃ruil ué uaoinið anro aš éir̃teaó̃t liom
uó'iompáil ar an šcuma ran ašur iad a beit̃ mar me
féin, ac̃ šan na rlab̃rai reo beit̃ or̃ca.
- 30 Anran uó'eiriž an nī ašur an šobernóir̃ ašur uer̃-
31 nicé ašur a raib̃ 'n-a ruide 'n-a b̃rocair̃. Ašur
uó'im̃tiž̃oañ i leit̃ taob̃ ašur bioðar aš cainnt, ašur
uub̃raðar: Ní'l aon ruo uéanta aš an nouine rin a

¹ *Supra* ix. 20.² *Supra* xxi. 31.

tuillfeadh b'ar ná b'raib'inear do. Agus t'ubairt 32
 ḡrrippa le f'ertur: 'D'féad'fí an t'aine rin do leos-
 aint cun riúbail mura mbeadh ḡur ḡairm ré Caerap.

CAIBIDÍOL XXVII.

Curap pól ar bóro luinge cun t'ul ra Róim. A t'airteal
 agus a longb'irre.

Anran, do rocaruigeadh ar t'ul ar uirge go t'í 1
 an Eadail agus ar pól agus ná p'riofúnais eile t'ad-
 airt ar l'aim do t'aoireadh céad t'ar b'ainim lúliur,
 t'e b'uidin Augurcuir, ¹Agus cuamair ar bóro luinge 2
 ḡorunétiḡe, cun go reólaimir fan ciuimair t'ráḡa
 na n-ḡria, agus t'ógamair ar reolta. Agus t'fán
 i n-ḡr b'rocair ḡurcarcur an Macedonac, ó Terra-
 lonica.

Tánamair an l'á 'n-a t'iait' fan go Sídon. Agus b'í 3
 lúliur ceannra le pól agus do leos ré t'ó t'ul cun
 a t'airte agus airt t'adairt t'ó f'ein. Anran t'fáḡa- 4
 mair an áit rin agus reólamair ar rḡat Cúrruir mar
 b'í an ḡaot i n-ḡr ḡcoinnib. Agus reólamair t're 5
 f'araise Cilicia agus Pampilia, agus tánamair go t'í
 lurt'ra, atá i Lucia, Do f'uar an t'aoireadh céad, ra 6
 n-áit rin, long Alecrant'rineadh a b'í as t'ul fan-Eadail
 agus cuir ré uirt'í rinn.

Anran b'iomair as ḡluair'acht go r'igin ar feadh 7
 mórán laetanta ḡan t'eadh ac ar aḡait' ḡniruir, mar
 b'í an ḡaot 'ḡár ḡcorḡ, agus reólamair i ḡcómḡar do
 ḡrét'a, lám lé Salmóné. Do reolamair t'ar an áit 8
 rin, agus ba t'eacair é, agus tánamair go t'í áit ar
 a t'ug'í Deaḡcuanta, i n-aice le catair Talarra.

Anran b'í mórán airt'ire caite agus b'í t'airteal 9
 f'araise contadart'ac mar b'í airt'ir an t'porḡait'
 imiḡte, agus b'í pól as t'adairt cómairle a leara
 t'óib, 'ḡá r'á t'leó: A f'eara, c'im go b'f'uil t'ráct na 10
 f'araise as t'urnú ar beit' ana-t'iobálad agus ana-
 contadart'ac, ní n-amáin t'ó'n luing' agus t'ó'n méit'

- 11 ualaig̃ atá incti ac̃ t'ár n-anam féin cōm̃ maiṭ. Ac̃
ba m̃ó an tpuim̃ a cuip̃ an tdaoireac̃ céad̃ i nḡiolla
na luinḡe aḡur i m̃aig̃irctip̃ na luinḡe 'nā i ḡcainnt̃ ṽóil.
- 12 Aḡur toirḡ ḡan an cuañ rañ a beit̃ oir̃eam̃nac̃ ḡo maiṭ
cuñ an ḡeim̃piṭ̃ a cait̃eam̃ anñ tō cōm̃aip̃liḡ an cuir̃
ba m̃ó t̃iob̃ im̃teac̃t̃ ar̃ aḡur f̃eac̃aint̃ an b̃f̃eac̃oir̃
t̃ul̃ aḡur an ḡeim̃peac̃ cait̃eam̃ i b̃foenicé, cuañ t̃e
cuañtaib̃ Ćr̃éta atá aḡ f̃eac̃aint̃ riap̃ ó t̃ear̃ aḡur riap̃
ó t̃uair̃.
- 13 Tō f̃eir̃ an ḡaoṭ̃ an t̃ear̃ t̃iob̃ aḡur m̃ear̃ad̃ar̃ ḡo
raib̃ ḡac̃ ñiṭ̃ ar̃ a t̃oil̃ acu aḡur ḡluair̃eac̃ar̃ ó
- 14 Arrañ aḡur rañ c̃ium̃air̃ t̃r̃áḡa Ćr̃éta. Ac̃ ḡo luac̃
'n-a t̃iair̃ rañ t̃'eir̃iḡ n-a coinñib̃ ḡo r̃toir̃meam̃ail
- 15 an ḡaoṭ̃ ar̃ a t̃cuḡtar̃ Eur̃oacuil̃ó. Tō r̃ḡuab̃ad̃
cuñ riúb̃ail an long̃ mar̃ ñiōr̃ f̃eac̃ r̃i cur̃ i ḡcoinñib̃
na ḡaoit̃e, aḡur tō r̃ḡaoileac̃ leir̃ an nḡaoit̃ r̃inñ.
- 16 Tō com̃aineac̃ ir̃teac̃ r̃inñ f̃e r̃ḡac̃ oileáiñ t̃ár̃ b̃'ainim̃
Cauid̃a, aḡur ir̃ ar̃ éiḡiñ f̃eac̃am̃air̃ an b̃ad̃ tō t̃óḡaint̃
- 17 c̃úḡainñ; Tō t̃óḡad̃ar̃ é aḡur t̃eineac̃ar̃ úr̃air̃ t̃e
c̃ab̃ar̃c̃aib̃ aḡur c̃uireac̃ar̃ f̃úñraí f̃e'ñ luinḡ; aḡur
le h-eaḡla ḡo t̃cuir̃t̃iōir̃ ir̃teac̃ ra b̃eó-ḡainim̃ tō
leaḡad̃ar̃ na r̃eólt̃a, aḡur b̃iōd̃ar̃ aḡ im̃teac̃t̃ ar̃ an
- 18 ḡcuma rañ. Añ lá 'n-a t̃iair̃ rañ t̃eineac̃ar̃ cait̃-
eam̃ am̃ac̃, óir̃ b̃iōm̃air̃ ḡár̃ ruac̃ad̃ ḡo r̃ó-m̃óir̃ leir̃
- 19 an r̃toir̃m̃. Aḡur an t̃rim̃ad̃ lá tō cait̃eac̃ar̃ am̃ac̃
20 le n-a l̃ám̃aib̃ féiñ ḡléar̃ na luinḡe. Añrañ b̃iōm̃air̃
m̃órañ laet̃anta ḡan ḡriañ na r̃éilt̃iñ a t̃'f̃eir̃ḡint̃,
aḡur r̃toir̃m̃ ñár̃ beaḡ aḡ b̃aḡair̃t̃ oir̃ainñ, i t̃t̃reó ḡo
raib̃ ḡac̃ r̃úil̃ le n-ár̃ t̃teac̃t̃ r̃láñ im̃iḡt̃e.
- 21 Aḡur añrañ, tar̃ éir̃ iad̃ a beit̃ ad̃f̃ad̃ ḡan bia
cait̃eam̃, tō f̃ear̃aim̃ ṽól̃ eat̃ar̃c̃a aḡur t̃ub̃air̃t̃ f̃e:
A f̃ear̃a, ir̃ m̃air̃ḡ ñár̃ ḡlac̃ad̃ mo cōm̃aip̃le-re aḡur
ḡan im̃teac̃t̃ ó Ćr̃éta, aḡur t̃ul̃ ó'ñ ñt̃iob̃áil̃ r̃eo
- 22 aḡur ó'ñ ḡcail̃leam̃aint̃ r̃eo. Aḡur anoir̃ iarr̃aim̃
oir̃aib̃ m̃ir̃neac̃ a beit̃ aḡaib̃. Ñi cail̃l̃far̃ doñ t̃uine
- 23 aḡaib̃, ac̃ an long̃ am̃áiñ. Óir̃ tō f̃ear̃aim̃ t̃aoib̃ liom̃
anoṭ̃t̃ ainḡeal̃ t̃é, n-ar̃ leir̃ m̃ir̃e aḡur t̃á ñt̃einim̃
- 24 r̃eir̃b̃ir̃, aḡur t̃ub̃air̃t̃ f̃e: Nā b̃iōṭ̃ eaḡal̃ oir̃t̃, a ṽóil̃.
Ñi f̃ol̃áir̃ t̃uit̃ r̃ear̃am̃ i l̃áct̃air̃ Ćaer̃air̃; aḡur f̃eac̃,
ḡac̃ a b̃f̃uil̃ t̃e t̃aoine ar̃ doñ luinḡ leat̃ t̃áir̃ r̃iad̃

bhronnta as Dia ort. O'á b'riš rin glacaid m'ir- 25
nead, a feara; óir c'p'oidim-re ó Dia, fé mar a duib'ad
liom, sur mar rin a beir. Ac ní foláir dúinn dul 26
irtead ar oileán áirithe.

Ac nuair a táinig an ceathrúad oirde déas orainn 27
asur rinn as imteadct ra n-d'oria t'impal an meadon
oirde, meaf na máirnéalaid go b'feadadair tír éigin.
Do leogadair ríor an luad asur fuadadair fice fead 28
ar doimneaf, asur nuair a b'puid'eadadair tamall beas
ó'n áit rin fuadadair cúis fead déas. B'í easal ort 29
go raišm'ir i n-áit šar' asur cuireadair amad ceit're
h-ancairí ó'n r'ciúir, asur b'é b'fada leó go mbead
fé 'n-a lá. Anran do meaf na máirnéalaid teit'e ar 30
an luing. Do leogadair ríor an bá, mar b'ead sur
teartuis uad' ancairí c'ur amad ó turad na luinge.
Ac duibairt b'ól leir an t'adair'ead céad asur leir 31
na r'ir armta: Mura b'fanaid r'ad ran ra luing ní
féidir adair-re dul r'lán. Anran do šearr na raiš- 32
ciúirí céad an bá asur do leogadair do tuicim
ra n-uirge.

Asur nuair a turhuis an folur ar teadct o'iar 33
b'ól ort go léir bia cait'eam, asur duibairt fé: Sióe
an ceathrúad lá déas asaid as feiteam asur r'ib i n'búr
t'p'oršad, šan don níó a t'ógaint. O'á b'riš rin 34
iarraim oraid anoir bia do cait'eam ar ron búr
r'láinte, óir ní cail'f'ar oir'ead asur ruibe šruaige
de ceann don duine asaid. Nuair a b'í an méio rin 35
ráit'e aige do t'óg re arán asur šaid re buir'ad le
Dia or a šcómair go léir, asur b'ir fé an t-arán
asur c'rom fé ar ite. Anran táinig ruaimneaf 36
aighe ort go léir asur t'ógadair an bia. O'á céad 37
duine asur fé duine déas a' r' t'í f'ic'io asainn ir'ead
a b'í ra luing ar fad. Nuair a b'í a n'óctin b'íó ite 38
acu cait'eadair an c'ruit'neadct amad ra b'faraige cun na
luinge o'eadot'romú.

Anran, nuair a b'í fé 'n-a lá, níor aic'nišadair an tír, 39
ac t'ugadair fé n'oeaf bléin 'na r'aid t'ráis in'ci asur
cearadair, o'á mb' féidir é, go r'ad'f'air' an long
irtead in'ci. Anran do t'ógadair na h-ancairí asur 40
do r'šuradair na r'ciúir'ead asur o'ar'puid'adair an

- reol mōr ċun nA ḡaoite aḡur to ḡluaipeawar leir
an b̄faraize, aċ to rċiūruiḡwar i rē vēin nA trāḡa.
41 To ċuiteamair irtead i n-āit a b̄i ioir vā f̄araize
aḡur to buaileaw an long uim talaṃ i toreō ḡo
raib a turaċ wainḡean aḡur ḡur b̄rii neart nA f̄araize
a v̄eire.
42 Anran to mear nA raiḡvūiri nA p̄riorūnaiḡ a ċur
ċun b̄air le h-eaḡla ḡo r̄nām̄raō cuio acu aḡur ḡo
43 n-imteōċaioir. Aċ nī leoḡraō an taoipead cēaw
vōib ē, mar t̄earuiḡ uaiō pōl to b̄reit raor, aḡur
v'ōruiḡ rē vō'n m̄uinn̄tiir ḡo raib r̄nām̄ acu iaw
rēin to ċaiċeam̄ amad̄ ar vōtūir aḡur iaw rēin a r̄āb̄ail
44 aḡur v̄ul i v̄tīr. Aḡur to ruḡaw an ċuio eile amad̄,
cuio acu ar ċlāraċaib aḡur cuio acu ar neiċib a b̄ain
leir an luinḡ. Aḡur mar rin to t̄ārla ḡo n̄veaḡaib
ḡad̄ v̄uine acu beō amad̄ ar an v̄talaṃ tiriim.

CAIBIOTIOL XXVIII.

pōl i melita ar feaw trī mī. A t̄arċeal airiir ar an
b̄faraize. A t̄eac̄t ċun nA Rōm̄a. A cōm̄p̄aw leir nA iūvāiḡ a
b̄i r̄a t̄aċair.

- 1 Aḡur anran nuair a b̄iomair tar ēir v̄ul r̄lān fuar-
amair amad̄ ḡur Melita a t̄uḡtī ar an oileān. To
2 ḡlac nA v̄aoine iaraċta ran ḡo ceann̄ra rin. To
l̄arawar teine aḡur ċuireawar compōro orainn, mar
3 b̄i f̄earċainn aḡ t̄eac̄t aḡur b̄i fuac̄t ann. Anran b̄i
pōl tar ēir r̄ainnt̄ aōmarō ċrīn to b̄ailiū aḡur to ċur
ar an v̄teine, aḡur to lēim aċair nime, aḡ t̄eic̄e v'ōn
4 v̄tear, aḡur to ruḡ rī ar lāim̄ air. Nuair a cōnnac̄
nA v̄aoine iaraċta an p̄iart ar r̄ile ar a lāim̄ v̄ub̄rawar
le n-a cēile: Ir̄ am̄l̄aw a m̄air̄b̄ rē v̄uine aḡur b̄iōv̄
ḡo v̄tāin̄iḡ rē raor v'ōn b̄faraize nī leoḡtar beō v'ōn
5 n̄v̄iol̄tar ē. Anran to ċroċ reirean an p̄iart irtead̄
6 r̄a teine aḡur nī raib̄ aon v̄iōv̄ail v̄eant̄a v̄ō. Aċ
m̄earawar ḡo v̄t̄urnōċaw rē ar at aḡur ḡo v̄t̄uit̄reaw
rē mar̄b̄ ḡan m̄oill. V̄iōwar aḡ f̄eic̄eam̄ leir rin, aċ
nuair a cōnnac̄awar nā raib̄ aon n̄iō aḡ imteac̄t air
v'āċaruiḡwar a n-aiḡne aḡur v̄ub̄rawar ḡur v̄ia
ēiḡin ē.

Sa n-áit rin ipeaṑ b́i talam̃ an f́ir a b́i n-a ceann 7
 ar an oileán. Publiur ab ainim tó. Do ḡlac ré rinn
 asur cuir ré cóir orainn go fial ar feaṑ tŕí lá.
 Asur do tárta go maib̃ aṑair̃ Publiuir 'n-a lúige le 8
 n-éascriúar asur le teinnear cuirp. Cuair̃ pól
 irteaṑ as tŕiall air asur dein ré ḡuir̃de ar a son asur
 cuir ré a lám̃a air asur do leisir̃ ré é. Anran, ḡac 9
 a maib̃ de ṑaoine ar an oileán go maib̃ ḡearánta or̃ta
 t́ánaṑar asur do leisir̃eaṑ iad. Asur t́usṑar 10
 onóir̃ m̃óir̃ t́úinn, asur nuair̃ a b́iomair̃ cun toul ar
 luing̃ t́usṑar t́úinn na neite a beaṑ ńaṑ́tanaṑ t́úinn.

Tar̃ éir̃ tŕí ḿi do ḡluair̃eamair̃, ar luing̃ Alec- 11
 ranṑr̃inúḡ a b́i tar̃ éir̃ an ḡeím̃ur̃ó a cait̃eam̃ as an
 oileán. Asur na Carṑoir̃í an ruat̃antar̃ a b́i uir̃t́i.
 Asur t́anamair̃ go Supacúra asur t́́anamair̃ tŕí 12
 lá ann. Ó'n áit rin do seólamair̃ t́impal fan na t́ir̃e 13
 asur t́anamair̃ go t́ŕí Régium, asur tar̃ éir̃ don lae
 am̃áin do séir̃o an ḡaoṑ anṑear̃ asur t́anamair̃ go
 Puṑeolí. Fuaramair̃ b́r̃áit̃re ra n-áit rin asur 14
 t́́iar̃raṑar̃ or̃ainn fanm̃aint 'n-a b́roṑair̃ asur
 t́́anamair̃ reaṑ́t lá. Asur anran t́anamair̃ go t́ŕí
 an Róm̃. Asur ar ran, nuair̃ air̃úḡ na b́r̃áit̃re é, 15
 do ćruinnúḡar̃ ćúḡainn go Forum Appiur̃ asur cun
 na t́ŕí t́aṑṑair̃ne, asur nuair̃ a cónnaic pól iad
 t́us re buir̃ṑar̃ do ṑia asur t́áinúḡ mir̃neaṑ tó.

Asur nuair̃ a b́iomair̃ taḡait̃e cun na Róm̃a do 16
 t́usṑo ceaṑ do pól fanm̃aint i n'áit ćóinnuiḡ́te f́ein
 asur fear̃ cimeáṑta, ar̃m̃ta, i n'f́oṑair̃.

Anran, tar̃ éir̃ an tŕím̃aṑ lae, do ḡlaoir̃ó ré cuige 17
 maite na n-lúṑaṑ. Nuair̃ a t́ánaṑar̃ i b́roṑair̃ a céile
 t́ubair̃t ré leó : A fear̃a, a b́r̃áit̃re, do t́usṑo mir̃e
 ḡaṑ́ta, ó Ierúsale, i lám̃aib̃ na Róm̃ánaṑ, asur ḡan
 don nír̃o asam̃ 'á ṑeanam̃ i ḡcoinnib̃ na nṑaoine ná
 i ḡcoinnib̃ nór̃ ár̃ ŕinreair̃. Do tŕialaṑar̃ mé asur 18
 b́íṑar̃ cun mé leoḡaint raor̃toir̃ḡ ná fuaraṑar̃ don
 cúir̃ b́áir̃ ionam̃. Ac do cuir̃ na lúṑaíḡ 'n-a ćoinnib̃ rin 19
 i t́r̃reó go mb' éir̃in t́óm̃ Caer̃ar̃ do ḡair̃m, asur ní
 n-am̃lair̃ó a b́i don nír̃o asam̃ lé cur̃ i leit̃ mo náir̃iúin

- 20 fēin. Siné cúir n-ar iarrar riðre a ð'feirḡint aḡur
laðairt lið. Mar ḡeall ar an nōócar atá i n-lrpaél
21 ireað atá an rlaðra ro carra ormpa. Aḡur ðúb-
paðar-ran leir : Ní ðfuararar-ne lirpeaða að ðaob
ó lúdaéa, ná níor ðáinḡ aoinne ðe rna bráirib aḡ
22 innrint ná aḡ laðairt aon ðroó-níð að ðaob. Ac
iarraimið orr a ð'innrint ðúinn cað ir ðóis leat ;
óir i ðtaob na h-aicme reo, ir eól ðúinn ḡo ðfuil-
tear aḡ ḡabáil 'n-a ḡcoinnib inr ḡac aon baill.
- 23 Anran ðo ceapaðar lá ðó, aḡur ðáinḡ a lán acu ḡo
ðtí an lóirðin cúige, aḡur ðo mīnḡ ré ðóib ríḡeac̃t
ðé aḡur ðuḡ ré ríaðnuire ðóib air. Aḡur bí ré ó'n
maroin ḡo ðtí an tráðnána aḡ cur 'n-a luirge orra
i ðtaob íora, a' ðlirge máoir aḡur ar na fáirib.
- 24 Aḡur ðo çreio cuir acu inr na neitib a ðubpað, aḡur bí
25 cuir acu, am̃ac̃, náir çreio. Aḡur bíoðar aḡ im̃eac̃t
ḡan beit ar aon-aighe, i ðtreó ḡo noubairt ðól an
t-aon ðocal am̃áin : Ir maĩt aoubairt an Spiorait Naom̃
26 é le n-ár n-aic̃peac̃aib tré beal an fáir íráiar, Mar
a ðeir ré : ¹ Im̃is̃ aḡ triall ar an bpobul ran
aḡur abair leo : Cloirfíð rib leir an ḡcluar aḡur ní
cuisfíð rib, aḡur çíðfíð rib leir an rúil aḡur ní ðab-
27 arpaíð rib fé ðeara ; Óir tá çroir̃e an ðobuil reo
tuirit̃e i ðreóil, aḡur le n-a ḡcluaraið ðeineaðar
éirteac̃t ðúr, aḡur ðo ðúnar a rúile, le h-eaḡla
ḡo ðreicfíðir le n-a rúilib aḡur ḡo n-aireóçair̃ir le
n-a ḡcluaraið aḡur ðo ðcuisfíðir le n-a ḡçroir̃e
aḡur ḡo n-iompóçair̃ir aḡur ḡo rlanóçainn iad.
- 28 Dá ðrís rin bíoð aḡaib rior an méio reo, ḡo ðfuil an
rlánú ro ó ðia ð'á cur aḡ triall ar na ḡeintib, aḡur
29 éir̃fíð ríad leir. Nuair a bí an méio rin ráir̃te
aighe ð'im̃is̃ na lúdais̃ am̃ac̃ uair̃, aḡur aighear mór
acu eaarãta fēin.
- 30 Anran ð'fan ré ðá bliain ar fað 'n-a çis̃ fēin, aḡur
31 ḡlac ré ḡac aoinne ðo ðáinḡ aḡ triall air. Aḡur
ríḡeac̃t ðé aighe 'á çraoðḡaóile, aḡur é aḡ múine
na neit a baimeann leir an ðçir̃earna íora Çríort
le lán-mir̃neac̃ aḡur ḡan çorḡ.

¹ Iráiar vi. 9 ; mar̃t. xiii. 14 ; mar̃c. iv. 12 ; lúç. viii. 10 ;
eóin xii. 40 ; Róm. xi. 8.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 07 03 14 003 1